

Brønnøy kommune
Administrasjonsavdelingen

Arkivsaksnr.: 2020/2147-1
Saksbehandler: Frank Grønbeck Nilssen

Saksfremlegg

Utv.saksnr.:	Utvalg:	Møtedato:
46/20	Driftsutvalg I	24.11.2020
52/20	Driftsutvalg II	25.11.2020
16/20	Administrasjonsutvalget	26.11.2020
	Formannskapet	
	Eldrerådet	
	Råd for likestilling av personer med funksjonsnedsettelse	
	Kommunestyret	

Budsjett og økonomiplan 2021 - 2024

Vedlegg:

- 1 Budsjettkommentar fra kirkeverge
- 2 Budsjettkommentar fagforbundet
- 3 Budsjettkommentarer og økonomiplan 2021 - 2024
- 4 Hovedoversikter investering
- 5 fritaksliste
- 6 Budsjettkommentar - Utdanningsforbundet

Rådmannens innstilling:

1. Økonomiplanen og budsjett vedtas i henhold til tabell 1.
2. Investeringsbudsjettet i henhold til tabell 2 vedtas. I tillegg kommer moms på 8 225 000. Sum låneopptak for 2021 er 40 900 000. (Inkludert selvkostlån)
3. I tillegg vedtas det innbetaling til KLP EK innskudd på 2,1 millioner, dette finansieres av HK avdrag på lån.
4. De vedlagte lovpålagte hovedoversiktene vedtas.
5. De tre nøkkeltallene, netto driftsresultat, netto rentebærende gjeld og nivå på driftsfond vedtas som ønsket nivå for Brønnøy i planperioden.
6. Skatteøret på inntekt og formue settes til den høyeste prosentsats som stortinget bestemmer.
7. For eiendomsskatteåret 2021 skal det skrives ut eiendomsskatt i hele kommunen jf esktl § 3 første ledd bokstav a.
8. «For eiendomsskatteåret 2021 skal det skrives ut eiendomsskatt på kraftverk, vindkraftverk, kraftnettet og anlegg omfattet av særskattereglene for petroleum, jf. eignedomsskattelova (esktl.) § 3 første ledd bokstav c.»
9. «For eiendomsskatteåret 2021 skal det også skrives ut eiendomsskatt på et «særskilt fastsett grunnlag» i henhold til overgangsregelen til eiendomsskatteoven §§ 3 og 4 første ledd. Det særskilte grunnlaget skal i 2021 være lik 4/7 av differansen mellom eiendomsskattegrunnlaget i 2018 og 2021 som er forårsaket av at produksjonsutstyr- og installasjoner ikke skal regnes med i grunnlaget for verk og bruk som fra og med 2019 blir ansett som næringsseiendom.»

10. «Den alminnelige eiendomsskattesatsen for skatteåret 2021 er 7 promille, jf. esktl. § 11 første ledd.
11. Differensiert skattesats for eiendommer med sjølvstendige bustaddelar for skatteåret 2021 er 4 promille, jf. esktl. § 12 bokstav a. Den samme satsen skal også legges til grunn for fritidsboliger.»
12. Det gis fritak på eiendommer ihht vedlagte fritaksliste etter eiendomsskatteloven paragraf 7a.
13. For skatteåret 2021 gis det ikke fritak etter eiendomsskatteloven § 7b. På generelt grunnlag gis det ikke fritak etter § 7b med mindre bygningen er fredet.
14. For skatteåret 2021 gis det ikke fritak etter eiendomsskatteloven § 7c, § 7d eller § 7e
15. Det gis bunnfradrag på 100 000 for eneboliger, leiligheter, tomannsboliger og hytte/fritidsboliger for året 2021 jf esktl § 11 andre ledd.
16. Eiendomsskatten blir skrevet ut i 2 terminer jf esktl § 25 første ledd.
17. Det opptas startlån på 40 millioner i 2021
18. VA- og slam området skal behandles som et selvkostområde for 2021

Saksopplysninger:

Oppsummering frie inntekter:

	2021	2020
Rammetilskudd ekskl. inntektsutjevning	253 065 000	259 286 000
Skatt på inntekt og formue	210 353 000	203 987 000
Netto inntektsutjevning	38 478 000	36 348 000
Sum	501 900 000	499 600 000

Som tallene viser øker kommunens frie inntekter med 2,3 millioner. Dette skal blant annet dekke lønns og prisvekst på anslagsvis 7,5 millioner kroner. Hvis Brønnøy hadde fått like stor vekst som snittet i Norge ville de frie inntektene vært 5 millioner høyere.

Som tidligere nevnt har kommunen fått skjønnsmidler fra fylkesmannen for å se på den totale økonomien og hvordan vi drifter alle områder med bruker og økonomi i fokus. Dette prosjektet er helt i oppstartsfasen. Prosjektet kort oppsummert:

Effektmål:

- Bidra til at kommunen i løpet av økonomiplanperioden 2020 – 2024 oppnår balanse mellom inntekter og utgifter, samtidig som det skapes økonomisk handlingsrom gjennom god målstyring.

Forslag resultatmål:

- Redusere kommunens driftsnivå med 25 millioner over en toårsperiode.

Aktiviteter:

- Arbeidsgrupper – med kartlegging
- Tjenstedesignmetodikk – innføring
- Etablere målstyringsverktøy – for ledere v/ prosjektleder og rådmann.
- Fagdager politikere – fokus på ansvarlig økonomistyring og «bli kjent» med tjenestene i kommunen.
- Informasjonsflyt til ansatte – kvartalsvise nyhetsbrev om prosjektet sendes ut til alle ansatte i

kommunen.

Fremdriftsplan 2020/2021:

- Arbeidsgrupper etableres, Gjennomgående presentasjon av prosjektet – formål og hensikt – i alle tjenester. Viktig for å skape forståelse for prosjektet.

Håpet og målsetningen er altså at arbeidet med denne prosjektplanen skal kunne gi politikere og administrasjon en økonomisk buffer.

Kommunen har i de siste årene levert overskudd i all hovedsak på grunn av premieavvik. Vi har opparbeidet et disposisjonsfond på 48 millioner, hvorav ca 45 millioner knyttes til premieavvik. For budsjettåret 2021 har vi ikke greid å sette av noen buffer, og det med ustrakt bruk av havbruksfondsmidler.

Endring i rammer fra 2020 - 2021

Det er noen områder som får relativt store endringer på sine rammer fra 2020 til 2021.

- IKT med 6 millioner styrking og 2 millioner kutt.
  - Styrking: Lisenser knyttet til velferdsteknologi 2 millioner, kompetanseoverføring fra driftsleverandør, økning antall ansatte. Dette er tiltak som på sikt skal gi en positiv effekt på behovene.
  - Kutt: Ta tilbake tjenester fra leverandør, vil øke i 2022. Gjennomgang av kopi/lisenser
- Oppvekst med 6,7 millioner styrking og 9 millioner kutt.
  - Styrking: Kompensert for tap i inntekt grunnet redusert oppholdsbetaling, økt ramme til spesialpedagogiske tiltak og elver i andre kommuner.
  - Kutt: Reduksjons introlønn 3 millioner, reduksjon innen barnehagesektoren 2,2 millioner, SFO samdrift/sommerstengt 0,6 millioner, vakanser 0,7 millioner, skole færre klasser/mindre spesialundervisning 2 millioner.
- Helse og omsorg 12,2 millioner styrking og 7,8 millioner kutt.
  - Styrking: ROP 1,2 millioner, sosialutgifter 0,4 mill, hjemmetjeneste 2,3 mill, omsorgsstønad/støttekontakt/avlastning/BPA 2,8 mill, fysio/aktivitet 1 mill, styrke gjenværende institusjonsplasser/demens.
  - Kutt: Mindre institusjonsplasser, samt controllerfunksjon.
- Eiendom kutt på 0,5 millioner
  - Mindre vedlikehold, må innføres tiltak for å unngå husleierestanser, økt sårbarhet på renhold og byggdrift.
- Teknisk kutt 0,5 millioner
  - Brann og redning 0,4 millioner samt felles teknisk 0,1 millioner.

Det er i tillegg tilført 9,8 millioner i bruk av havbruksfond/disposisjonsfond

Mer detaljert beskrivelse av kuttforslag og hva som er styrket finnes under områdene sine egne budsjettkommentarer.

Den totale økonomien er utfordrende grunnet reduserte overføringer og endringer i demografien. Samtidige er det økte behov innenfor eldreomsorg, spesialundervisning og

generelt ressurskrevende brukere. For budsjettåret 2021 er det ikke løftet inn noen store strukturendringer. For at vi skal kunne opparbeide oss vedtatt handlingsrom må dette være med i budsjettdiskusjonene for 2022. Prosjektet som er igangsatt vil også forhåpentligvis kunne gi valgmuligheter for å drive tjenestene rimeligere enn hva som gjøres i dag.

Informasjonen gitt i dette dokumentet fører til følgende økonomiplan:

Tabell 1

Økonomiplan 2021 - 2024				
<i>(Tall i 1000 kr)</i>	2021	2022	2023	2024
Frie inntekter	-501 900	-501 900	-501 900	-501 900
Skjønnsmidler (knyttet til ressurskrevende)	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Eiendomsskatt 4 promille	-34 000	-34 000	-34 000	-34 000
Konsesjonskraft	-600	-600	-600	-600
Rentekompensasjon	-3 900	-3 900	-3 900	-3 900
Vertskommunetilskudd	-8 700	-8 700	-8 700	-8 700
Integreringstilskudd	-12 000	-12 000	-12 000	-12 000
Bruk av oppdrettsinntekter/disposisjonsfond	-9 774	-9 454	-9 473	-9 459
Andre statlige overf, Toppfinansieringordn	-11 000	-11 000	-11 000	-11 000
SUM FRIE INNTEKTER	-582 874	-582 554	-582 573	-582 559
Renteinntekter	-3 500	-3 500	-3 500	-3 499
Renteutgifter eksisterende lån	14 000	12 458	12 298	12 054
Rentereduksjon innbetalte lån	-614	-614	-643	-665
Renteutgifter nye lån	329	454	399	0
Netto renteutgifter/-inntekter	10 215	8 798	8 554	7 891
Avdragsutgifter eksisterende lån	30 700	32 133	33 230	34 743
Avdragsutgifter - nye lån	1 433	1 097	1 513	1 330
Netto avdragsutgifter	32 133	33 230	34 743	36 073
Netto rente og avdragsutgifter	42 348	42 028	43 298	43 964
Utbytte	-5 500	-5 500	-5 500	-5 500
Avskrivninger	-4 530	-4 530	-4 530	-4 530
TIL FORDELING	-550 556	-550 556	-549 305	-548 625
<i>Til ansvarsområdene:</i>				
Ansvar 253 Oppvekst	225 304	225 304	225 304	225 304
Ansvar 254 Helse, velferd og hjemmebaserte tjenester	201 171	201 171	200 920	200 240
Ansvar 221 Teknisk drift	18 119	18 119	18 119	18 119
Økonomi/stab	26 337	26 337	26 337	26 337
Plan/utvikling	9 163	9 163	9 163	9 163
Kirke	4 452	4 452	4 452	4 452
Eiendom	24 837	24 837	24 837	24 837
IKT	23 164	23 164	23 164	23 164
Personal	5 849	5 849	5 849	5 849
Næring	1 959	1 959	1 959	1 959
Sum fordelt til driftsrammer	540 355	540 355	540 104	539 424
Tidligere inntektsført premieavvik og pensjonsøkning	7 000	7 000	7 000	7 000
PBL	2 000	2 000	1 000	1 000
PPT og RKK er overtatt av BK budsjett/regnskap	-6 299	-6 299	-6 299	-6 299
Anslått lønnsvekst og prisvekst 2021 og rest 2020	7 500	7 500	7 500	7 500
Balanse	0	0	0	0

Oppsummert forutsetninger i økonomiplanen:

- All prisstigning og lønnsvekst i planperioden dekkes fra sentrale inntekter. Dermed økes ikke frie inntekter, men heller ikke driftsutgiftene.
- Renten er satt til 1,2 % i planperioden
- Eiendomsskatten er på 4 promille i 2021 og resterende planperiode.
- Havbruksfondet benyttes med ca 10 millioner per år.

Usikkerhet

Økonomiplanen inneholder flere punkter som det er knyttet stor usikkerhet rundt.

- Lønnsoppgjøret og pensjon, hvor dyrt blir dette i 2021 og har vi satt av tilstrekkelig.
- Havbruksfond, vil dette være tilstrekkelig i planperioden til å unngå bruk av disposisjonsfond.
- Barnehager og tilskudd til private. Kraftig nedgang i barn i kommunale og private barnehager påvirker tilskuddene til de private. Hvordan blir dette forholdet i 2021 og videre i planperioden.
- Greier vi å omstille raskt nok til å unngå for mange ledige plasser i de kommunale barnehagene.
- Økning i antall eldre. Demografiutfordringene som er nevnt i dokumentet kan medføre at forutsetningene endres i planperioden. Tallene viser at Brønnøy har relativt mange flere i alderen som tilsier at de trenger pleie de nærmeste årene. Har kommunen kapasitet til dette med dagens bygningsmasse? Dagens bemanning? Vil de anslåtte merkostnadene knyttet til demografiendringer bli finansiert av staten? Hvor mye av dette kan dekkes gjennom økt IKT satsning og fornying?

Budsjettet er altså i balanse, men dette er med bruk av havbruksfondsmidler på 9,8 millioner. I vedtatte måltall skal vi ha et netto driftsresultat på 12 millioner uten havbruksfondsmidler. Dette betyr i praksis at vi mangler ca 22 millioner for å oppnå ønsket handlingsrom.

I budsjettprosessen er det framkommet flere innspill som ikke har blitt tatt med i budsjettet eller økonomiplanen for 2021 – 2024. Interne innspill har blitt fjernet underveis, men det har også kommet inn eksterne ønsker. Dette gjelder:

- Driftsstøtte til Velfjordtunet på 350 000 i planperioden.
- Den norske kirke har også spilt inn større behov enn hva som er tilført gjennom budsjettet. Se vedlagte budsjettkommentar.
- Helgeland rehabilitering- deltakelse i utviklingsprosjekt og tjenestekjøp for 2021
Dette ble vedtatt med følgende tekst i siste kommunestyremøte:
  - *Brønnøy kommune sin andel av drifta -inntil 1,5 mill - søkes innarbeidet i budsjettet for 2021.*

I rådmannens budsjettforslag er det foreløpig ikke lagt inn støtte til Helgeland rehabilitering og Velfjordtunet. Hvis dette skal legges inn må det tas av disposisjonsfondet for 2021.

Mer utfyllende kommentarer fra hvert området finnes under områdene sine budsjettkommentarer i dette dokumentet.

Investeringer med kommentarer

Moms kommer i tillegg sett bort fra selvkostprosjektene

Nye investeringsprosjekter i økonomiplanen, oversikt over lånebehov

Tall i hele tusen

År	2021	2022	2023	2024
Selvkost				
Vann				
Fornyning kjøretøy/maskiner	500		500	
Hovedplan Vann	0	9 000	9 000	5 000
Renovering havnegata Nord				
Renovering vannanlegg	3 500	4 000	4 000	3 000
Avløp				
Fornyning kjøretøy/maskiner		400		400
Renovering pumpestasjoner	500	500	500	500
Renovering avløpsanlegg	2 000	2 500	2 500	2 500
Renovering havnegata Nord	1 500			
Felles tiltak(flere aktører inne)				
Distriktsmedisinsk senter kommunal egenandel	5 000			
Torghatten	200	3 300	3 500	
Investeringer for å unngå skader				
Eiendomssmasse investeringer	3 000	3 000	3 000	5 000
Andre investeringer				
Kirke	2 500	2 500	2 500	2 500
Grunnerverv næringsområder	0	0	3 000	3 000
Uteområdet oppvekst	500	500	500	500
Gjerde	500			
Ny, brukt tankbil brann			1 300	
IKT	5 500	5 500	5 000	5 000
Vedtatt kulturhistoriske bygg	0	750	0	750
Fornyelse av bil og maskinpark eiendom	200	200	200	200
Diverse utstyr	1 500	800	800	800
Opprusting av veier fastdekke/park. plass	1 000	1 000	1 000	1 000
Boligbehov, akuttbolig	4 000			
Fasader Samfunnshuset	4 000			
Bofelleskap Tautra	200	20 000		
Omsorgsplan/ombygging hestvadet		200	15 000	
Fasader Tårnskola		1 800		
Renovering basseng, garderober Samfunnshus		2 500		

Renovering bassen Salhus skole		1 000		
Oppgradering ventilasjon/kjøling Rådhuset			1 800	
Oppgradering ventilasjon/kjøling Salhus			2 100	
Skilt adresseringsprosjekt	250			
Fornyng Søppeldunker - park	150			
Utskifting av kjøretøy/maskiner park/vei drift	150	1 000		
Lærermidler	2 500	1 000		
Komprimator	1 000			
GPS utstyr (Plut)	300			
Diverse utstyr PLO	250			
Drone Brann		150		
Opprusting gatelys	200	200	200	200
Totale lånebehov	40 900	61 800	56 400	30 350

Rente 1 % i hele øk planperioden

Anslag økt rentebelastning	329	454	399	-
Anslag økt avdragsbelastning	1 097	1 513	1 330	632
Investering uten VAR og selvfinansiert investering	32 900	45 400	39 900	18 950

I tillegg til låneopptak fordelt på de ulike prosjektene må det budsjetteres med moms på 8 225 000 både som utgift og inntekt for 2021.

Andre investeringer:

- 5 000 000 Distriktmedisinsk senter Sør-Helgeland (DMS). Prosjektet ble igangsatt i mai 2020 og forventes ferdigstilt i november 2021.
- 200 000 Statens vegvesen v. Turistveiseksjonen har som kjent igangsatt arbeidet med å utvikle Torghatten som et nasjonalt turistmål. Det er utarbeidet skisseplaner for servicebygg, parkeringsanlegg og stianlegg opp til og gjennom hullet. Dette har dannet grunnlag for nylig gjennomført reguleringsprosess, og målsettingen er at det i løpet av 2021 igangsettes detaljplanlegging av byggeplanene med sikte på realisering påfølgende år.
- 3 000 000 Eiendomsmasse investeringer. Diverse utbedringer og investeringer knyttet til eksisterende eiendomsmasse.
- 2 500 000 Kirken. Se eget vedlegg fra kirkeverge.
- 500 000 Uteområdet oppvekst. Årlig behov for investeringer knyttet til uteområder innenfor skole og barnehage.
- 500 000 Gjerde, etablering av gjerde for å skjerme private naboer fra skolens uteområdet

5 500 000	IKT: Overtakelse av fagsystemer/servere. Hjemmeside, videreføring av IKT satsning og oppgradering av ulike fagsystemer.
200 000	Fornyelse av bil og maskinpark eiendom. Utrangerte biler og verktøy/maskiner i portefølje
1 500 000	Diverse utstyr. Avsatt for å fornye utrangert inventar og utstyr i kommunale virksomheter, samt nye effektiviserende tiltak. Disse vil bli budsjettet i mindre prosjekter så snart dette er kjent.
1 000 000	Opprusting av veier fastdekke/parkeringsplasser. Årlig tiltak for å oppgradere veinettet/park.plasser.
4 000 000	Nødbolig i særdeleshet relatert til behov NAV.
4 000 000	Fasader samfunnshus, forvitring av betong har kommet for langt og må utbedres straks.
200 000	Bofelleskap Tautra, oppstart i 2021 med målsetning om realisering i 2022. Relatert til brukere med tyngre behov.
250 000	Skilt adresseringsprosjekt. Det er behov for å følge opp adresseringsprosjektet i Brønnøy. Skilting mangler på flere av veiene - disse må produseres og settes opp.
150 000	Fornyning søppeldunker park
2 500 000	Lærermidler i tråd med fagfornyelsen som ble innført i 2020. Behov på bakgrunn av de nye lærerplanene.
1 000 000	Komprimator Avfallskomprimator sykehjem/helsesenter
300 000	GPS utstyr, oppmålingsutstyr. Behov for utskifting/oppgradering for å ha velfungerende måleutstyr ved kartforretninger og annen digital oppmåling
250 000	Utstyr Helse og Velferd. Noen store maskiner/utstyr med stk pris på over 100 000 som må skiftes ut etter lang brukstid.
200 000	Oppgradering gatelys. Årlig tiltak for å bytte ut lysarmaturer til LED (tilsvarer en utskiftingstakt på ca 20 år)

Vurdering:

Kommunen økonomi er stadig presset. Vi har ingen buffer i 2021 og ikke i planperioden. Kommunen har ett ønske om å få et netto driftsresultat på 1,75 % tilsvarende 12 millioner for 2021. Budsjettet er lagt frem med et negativt netto driftsresultat på 1 million. Det betyr at vi i

løpet av 2021 må omstille driften eller øke inntektene tilsvarende 22 - 25 millioner kroner. Oppstart av prosjektet i 2020/2021 vil bli en nøkkelfaktor for å lykkes med dette.

Fra og med 2020 skal regnskap legge frem felles for kommuner og kommunale foretak. Dette medfører at hovedoversikter og budsjett skal samkjøres for budsjettåret 2021. Lånegjeld, låneopptak/investeringer og driftsbudsjett skal vedtas og leveres samlet for alle KF og kommunen. Dette er foreløpig ikke gjort for 2021.

DEN NORSKE KIRKE
Brønnøy kirkelig fellesråd
v/Kirkevergen
8900 Brønnøysund

Brønnøy 29.09. 2020

Budsjettkommentar

Brønnøy kirkelig fellesråd (BKF) har en meget anstrengt økonomi og mange oppgaver å løse. Tilskudd fra Brønnøy kommune til drift de senere årene, har ikke dekket opp for prisvekst på varer, lønn og tjenester. Uten bevilgninger fra Bispedømme, samt andre inntekter har driften ikke gått rundt.

BKF har i likhet med kommunen en marginal drift, og selv om de knappe ressursene utnyttes på mest mulig måte, er det mange oppgaver som blir satt på vent. Mange oppgaver kan ikke gjennomføres pga økonomien. Tilskuddet er for lite til å dekke inn alle stillinger. Dette har ført til at utallige overtidstimer er blitt til dugnadstimer blant de ansatte i BKF.

Et forsvarlig driftsbudsjett er viktig for å kunne drifte BKF på en god måte.

Brønnøy kirkelig fellesråd driftes som en av de rimeligst organisasjonene, sammenlignet med andre fellesråd i andre kommuner. Dette har vedvart i mange år. Samtidig har BKF flest kirkegårder sammenlignet med fellesråd i andre kommuner.

Driftsutgifter pr. innbygger i kroner 2019	
1804 Bodø	639
1805 Narvik	724
1811 Bindal	1434
1812 Sømna	1202
1813 Brønnøy	584
1820 Alstahaug	733
1824 Vefsn	528
1833 Rana	616
1840 Saltdal	804
1841 Fauske - Fuosko	844
1870 Sortland	630
Utvalgte nøkkeltall for Den norske kirke	

Mange gravplasser og kirkegårdshus

Brønnøy kirkelig fellesråd har svært mange gravplasser og kirkebygninger sammenlignet med andre kommuner. Totalt er det 12 gravplasser i Brønnøy og Velfjord/Tosen, fordelt over et langstrakt distrikt. Samtidig er det vedlikehold av to kirker og et kapell som er listeført hos riksantikvaren. I tillegg to kapeller og fire kirkegårdshus, samt flere kilometer med tre-gjerder som må vedlikeholdes/byttes ut. Kirkegårdene har et stort behov for et løft når det gjelder vedlikehold/investering.

Tjenesteyting

BKF i likhet med andre fellesråd tjenesteytingsavtaler med egen kommune. Tjenesteytingsavtalen er viktig for BKF for å klare tjenestene, og avtalen bidrar til økonomisk besparelse både for BKF og kommunen. Kommunen bidrar med stell av grøntarealet på 7 gravplasser, samt 2 som stelles av private (bli belastet kommunens budsjett). Park har også ansvaret for avfallshåndtering, deltar ved begravelser, brøyting samt mindre vedlikeholdsoppgaver på kirkegårdene. Teknisk etat har ansvaret for gravingen av graver. I tillegg utføres tjenesteyting gjennom kommunen med IT, regnskap, lønn, fakturatjenester og revisortjenester.

Med forholdsvis stor andel av små gravplasser spredt rundt om i kommunen, er kostnadene høyere med mange små gravplasser en å drifte en stor. Gravplasser på mindre plasser kan ikke legges ned med mindre disse er fulle, og selv da må vedlikehold utføres som før.

BKF har også ansvaret for kirkebygg med verdier på flere hundre millioner. Mange av disse er vernet i henhold til lov. Her er det satt av minimalt av midler til vedlikeholdt i driftsbudsjettet. Takket være kommunen sine bevilgninger gjennom investeringsbudsjettet, har prosjekter og sårt tiltrengt investering på kirker og kirkegårder etter hvert kommet på plass. Men mye gjenstår.

BKF ber om at driftstilskuddet til BKF settes til kr. 4 700 000,-. Dette for at BKF skal klare sine forpliktelser.

§ 14. Finansiering av Den norske kirke- ny lov erstatter tidligere § 15

Staten gir tilskudd til prestatetjenesten og kirkens virksomhet nasjonalt og regionalt. Staten kan også gi tilskudd til andre kirkelige formål.

Kommunen gir tilskudd til kirkens virksomhet lokalt, herunder tilskudd til bygging, vedlikehold og drift av kirkebygg.

Tilskuddet skal sikre at kirkebyggene holdes i forsvarlig stand, slik at de kan benyttes til gudstjenester og kirkelige handlinger. Tilskuddet skal også sikre at soknet har tilfredsstillende bemanning ved gudstjenester og kirkelige handlinger, herunder kirketjener, klokker og organist/kantor ved hver kirke, og tilstrekkelig administrativ hjelp. Kommunens tilskudd gis etter budsjettforslag fra soknet. I budsjettforslaget skal også tilskudd til kirkelig undervisning, diakoni og kirkemusikk inngå.

Etter avtale med soknet kan kommunen yte tjenester i stedet for å gi tilskudd etter andre ledd.

Kommunen kan ta opp lån for å finansiere investeringer i kirkebygg og tilhørende varige driftsmidler. Bestemmelsene i § 6 gjelder tilsvarende for Den norske kirke.

Regnskapsloven gjelder for regnskapet til rettssubjektet Den norske kirke og for regnskapet til soknet, med mindre departementet har fastsatt annet i forskrift.

Et sokn kan ikke tas under konkursbehandling eller begjære åpning av gjeldsforhandlinger etter konkursloven.

Omorganisering

I forbindelse med ny tros og livslynslov, ny kirkelov og ny gravferdslov er Den Norske kirke i endring. Det jobbes nå med en omfattende omorganisering av fellesråd og menighetsråd med fellesråds funksjoner. Dette jobbes med over hele landet. Fellesrådene (menighetene med fellesrådsfunksjoner) skal nå bort skal nå bort, og mest sannsynlig blir de erstattet av et stort fellesråd/prostiråd, som har hele regioner som sitt arbeidsområdet. Hvor store de blir nok bestemt i løpet av 2021-22. Omorganiseringen skal være utredet innen 31. desember 2020. Endringen skal tre i kraft fra 01.01.2023, men blir mest sannsynlig iverksatt fra 01.01.2024. Menighetsråd (disse blir uten fellesrådsfunksjoner) blir opprettholdt i hvert sokn. Gravferdsloven er også endret og kommunen kan overta gravferdsvirksomheten etter søknad til fylkesmann.

Dette blir den største endringen siden lovforslaget i 1996 med opprettelse av kirkelig fellesråd.

Investeringsbehov for Brønnøy kirkelig fellesråd

2021-2022-2024: Opparbeidelse av nye gravfelt på Brønnøy gravplass 2 500 000

Gravplassen i Brønnøy har få gravplasser igjen. Tegninger og gravkart er nå på plass. Det er kjørt i mange kubikk med masse for å dekke oppfyllingen av kirkegården. Denne massen er gitt gratis og det er kun betalt for transport og opplasting av denne, med samme gode avtale som tidligere. I tillegg må en del masser skiftes ut. Det må også settes ned drenering, beplantning, støttemurer, benkplasser, parkeringsplasser, nye strømkabler/stolpelys, veier, vannposter og ny plen osv. Det har vært jobbet aktivt med utvidelsen av et nytt gravfelt imot sør på kirkegården, slik at dette nå kan tas i bruk. Her er det også laget et mindre gravfelt for muslimsk trosretning.

2021: Oppgradering av Eccelisa kostnader 200 000

Arbeidet med å registrere de døde som er gravlagt på kirkegårdene i kommunen har vist seg å være svært komplisert. Manglene opplysninger vedrørende festere har bidratt til å vanskeliggjøre dette arbeidet. BKF er pålagt å ha gravregister oppdatert.

2021: Nytt telefonsystem 150 000

Telefonsystemet på kirkekontoret er avleggs og fungerer svært dårlig. Det er fra 80-tallet og funksjonene har sluttet å virke.

2021: Sikringsarbeid gravstøtter kostnader 150 000

På kirkegårdene er sikringsarbeidet for å hindre at gravstøtter velter kommet i gang. Enda gjenstår det noe før alle gravstøttene er sikret.

2021: Nye gjerder på kirkegårdene kostnader 200 000

Gjerdene rundt kirkegårdene i kommunen er laget av tre. Disse har behov for oppgradering. Bordene og stolpene er slitt og må byttes.

2021: Arbeidsbil til kirketjener 250 000

Arbeidsbil til kirketjener er viktig. De bruker sine egne nye biler i jobben og dette er svært uheldig og kostbart for den enkelte. Det er behov for en liten varebil.

2022: Renovering av den eldre delen av Vollan kirkegård kostnader 1 400 000

Den eldste delen av Vollan kirkegård har behov for renovering. Her er det 6 gravfelt som er i bruk i dag som må renoveres. Hele området må fylles opp med masser og rettes opp. Gravstøttene må GPS merkes, tas ned å settes på plass igjen etter at området er planert og innsådd på nytt. Her er det kommet inn kostnadsoverslag på oppfylling og innsåing på kr. 1 000 000. Demontering av gravstøtter og oppsett igjen er beregnet til 400 000,-.

2023: Renovering av sakristi Brønnøy kirke kostnader 3 500 000

Sakristiet på kirken har behov for renovering. Her må det settes ned et utvalg som arbeider med planlegging av tiltaket.

2024: Utvidelse av Skogmo kirkegård kostnader 400 000

er viktig for å avlaste hoved kirkegården i Brønnøy. Her eier kommunen arealet og en utvidelse vil bli rimelig og enkel å gjennomføre. Kirkegården har kapasitet til gravlegging i ca. 4-5 år framover.

2024: Oppgradering av Skogmo kapell kostnader 200 000

Kapellet har behov for renovering. Vinduene på kapellet på Skogmo består av enkelt glass. Dette innebærer at vinduene fryser på vinteren med rim på innsiden når kapellet varmes opp. Dette har bidratt til stor slitasje på vinduene og medført til at disse må byttes ut. Samtidig er det et enormt varmetap gjennom disse enkle vinduene.

2024: Renovering av Velfjord kirke kostnader 2 000 000

Velfjord kirke ble sist renovert på 70- tallet. Det viser seg at arbeide som er gjort ikke ble utført fagmessig. Dette fører til at det kommer inn mye vind/trekk inn i konstruksjonen mellom tømmerveggen og etterisoleringen som ble utført.

Investeringsbehovet for kommende år er viktig å få gjennomført, for å hindre at etterslepet blir for stort.

Jan Kristiansen(s)
Kirkeverge

Fagforbundets kommentarer til budsjett og budsjett prosess 2020.

Fagforbundet har sammen med de øvrige forbundene påpekt tidligere at budsjett prosessen ikke har vært grei i forhold til involvering. Vi tenker det er viktig å se på formålet i hovedavtalen når man jobber med budsjett:

Vi viser da til hovedavtalenes §1-1 *Formål*

Hovedavtalen skal innenfor rammen av det lokalpolitiske demokrat bidra – gjennom godt samarbeid, medbestemmelse og medinnflytelse – til en omstillingsdyktig og serviceinnstilt kommunesektor til beste for innbyggerne.

Målet er gjennom videreutvikling av kommunesektoren å gi tjenester av høy kvalitet, skape trygge arbeidsplasser med meningsfylt arbeid og et godt arbeidsmiljø. Partene er enige om at godt samarbeid mellom arbeidsgiver og de tilsatte og deres organisasjoner er en forutsetning for å få dette til. Evnen til åpen dialog og vilje fra begge parter vil i stor grad være avgjørende for om man lykkes.

Viser også til hovedavtalens § 1-2 *Samarbeid*

Kommunesektoren er i stadig endring. Innbyggere og brukere har økende forventninger til tjenestene. Det gjelder så vel omfang som kvalitet og tilgjengelighet, og stiller arbeidsgiver, de tilsatte og deres organisasjoner overfor nye utfordringer med hensyn til samarbeid. Innenfor rammen av vedtatt økonomiske og politiske mål vil et godt samarbeid være av avgjørende betydning for utvikling av tjenestene. Partene er enige om at det er viktig for gode forhold på arbeidsplassen at samarbeidet mellom kommunen og de tillitsvalgte foregår i rasjonelle og betryggende former.

De tillitsvalgte er representanter for vedkommende organisasjoners medlemmer overfor arbeidsgiver. Arbeidstakere, tillitsvalgte og arbeidsgiver har rett og plikt til å gjøre sitt beste for å skape et godt samarbeid i hele kommunen og på den enkelte arbeidsplass.

Målsetningen er at eventuelle problemer som måtte oppstå i forholdet mellom arbeidsgiver og arbeidstaker skal søkes løst gjennom ordningen med de tillitsvalgte. Partene er derfor enige om betydningen av et godt fungerende tillitsvalgtapparat med klare linjer og fullmakter. De tillitsvalgte skal ha forholdene lagt til rette slik at de kan ivareta sine oppgaver etter retningslinjer som er fastsatt i denne avtalen.

Fagforbundet skjønner at det ikke er mulig med gode prosesser nå, da det ikke er tid til det. Alle HTV ble innkalt til møte med konstituert rådmann Frank Nilsen og ledergruppen 11.november 2020 og fikk lagt frem forslaget fra administrasjonen. Vi fikk da anledning til å stille spørsmål og komme med tilbakemeldinger. Vi ble også lovet at vår skriftlige tilbakemelding på budsjettet skulle følge saken videre til politisk behandling.

Fagforbundet velger-å å komme med noen betraktninger:

Fagforbundet er fullt klar over den økonomiske situasjonen Brønnøy kommune står i, og utfordringer knyttet til demografi.

Fagforbundet forventer en tydeligere politisk ledelse. En ledelse som har kontroll og visjoner om hvilken kommune vi ønsker å være og hvilke tjenester som skal leveres. Men da må man jobbe med dette gjennom hele året og ikke bare i forhold til budsjett.

Fagforbundet er opptatt av en helhetlig tenking, hva, hvem og hvorfor, og rett person på rett plass med rett kompetanse. Rett tjeneste til rett tid med en gjennomtenkt kvalitet. Et slikt arbeid henger nøye sammen med det kontinuerlige arbeidet med kompetanseplanen vår.

Hvordan kan man komme seg dit?

Det første man må slutte med er osthøvel kutting, det fører til en utarming av organisasjonen. Med det resultat at vi bruker alle pengene på lønn, men nødvendigvis ikke på rett kompetanse. Flate kutt er en lettvinnt måte å unngå å ta viktige men vanskelige valg. Fagforbundet oppfordrer ikke til å kutte i tjenestene, tilbud eller bemanning, men vi kan heller ikke sitte å se på at kvaliteten på tjenestene settes under press fordi arbeidsgiver ikke tar veloverveide og helhetlige beslutninger.

Et godt eksempel på utarming er: En elev i andre klasse uttalte at han syntes skolen var kjedelig. Ved spørsmål om hvorfor er svaret: Det er ingen gravemaskiner her og syklene er ødelagt. Han blir så spurt om hva som skal til for at det skal være artig? Svar: Kjøp inn noen gravemaskiner til sandkassen og kanskje fire store sykler. Poenget vårt er at vi må ikke kutte så mye i budsjettene at handlingsrommet for å skape gode tjenester og opplevelser blir borte.

I fremlagt budsjett har oppvekst pr i dag et for høyt driftsnivå. For at man skal lande på rett nivå mener vi man må se på hvordan man bruker de ressurser man har innenfor oppvekst og hvilken kompetanse man har, men like viktig hva man mangler for å få en sunn og kvalitetsmessig tjeneste. Med fallende barnetall er det ikke mulig å drifte som tidligere. Men får man starter på å kutte stillinger må man vurdere hvor man skal og hvordan man skal komme seg dit. Her tenker Fagforbundet det er viktig å tenke rett person, med rett kompetanse til rett tid.

Vi kan ikke være kjent med at skolene har stort sykefravær pga arbeidsbelastning uten å ta tak i grunnen. Det er en stor utfordring med adferd av ulike karakter blant elever. Fagforbundet er av den oppfatning at disse utfordringene ikke tas på alvor. Vi stiller spørsmål med om kommunen har tatt i bruk rett kompetanse til å håndtere dette, eller er det slik at det settes inn uhensiktsmessige tiltak som kanskje er med på å forverre situasjonen for alle parter. Fagforbundet mener skoler og barnehager må rustes for fremtiden. Med det mener vi at man må gå gjennom organiseringen og se på om man jobber rett og bruker de menneskelige ressursene rett og ikke minst må vi se på om vi har rett kompetanse til å løse dagens utfordring.

Fagforbundet mener det viktig med gode barnehager og skoler for å sikre gode oppvekstvilkår. Og vi mener kommunen er avhengig av det fortsatt å være en attraktiv kommune å bo og jobbe i, vi må skape et godt omdømme rundt dette for å være en attraktiv kommune folk ønsker å flytte til.

Helse og Velferd

Fagforbundet mener politisk ledelse må ta et klart valg om hvordan denne tjenesten skal være og hva det er vi skal satse på. Vi synes Helse og velferd skaper en forventning om at man skal se på hele livet til mennesket.

Det må tas et klart standpunkt om hvor mange sykehjemsplasser man skal ha, vi mener også man må se på hvordan disse plassene skal fordeles mellom demente og øvrige plasser. Vi har i dag sykehjemmet organisert som bogrupper, dette er en utfordring i forhold til bemanning. For å sikre heldøgns bemanning rundt 8 pasienter krever mange hoder, og resulterer i mange deltidsstillinger. Og deltidsstillinger er ikke ønskelig i forhold til kvalitet, forutsigbarhet for pasient og ansatt. Deltids kultur avler deltid og fraværs kultur.

Dersom man skal satse på hjemmebaserte tjenester og ha mål om at man skal bo hjemme lengst mulig, må man ha en klar formening om hva det betyr. Det ene er at man skal få den helsehjelp man har behov for i hjemmet. Men hva med velferden, hvordan skal denne organiseres. Fagforbundet mener praktisk bistand på flere nivå er viktig for å klare seg lengst mulig i eget hjem.

Innen helse er vi veldig heldig i Brønnøy kommune, vi har mange dyktige fagfolk både på fagarbeider og høyskole nivå. Men vi må ta vare på de ansatte, å skape et godt omdømme. Det må være en selvfølge i Brønnøy kommune at man har hele stillinger for alle som er i stand til det.

Ivaretagelse av ansatte er også å legge til rette til gode arbeidsforhold. Det er i dag to avdelinger som mangler garderobeforhold. Det gjelder både hjemmetjenesten og Eiendomsavdelingen. Fagforbundet mener det må prioriteres å få dette på plass, da dette er arbeidstagerer som beveger seg mye rundt i organisasjonen og inne i private hjem. I dag er eiendomsavdelingen på Slottet der det ikke er tilgang på garderobe, mens hjemmetjenesten sør har tatt i bruk en leilighet på hestvadet da det ellers ikke var mulig å ivareta smittevern i forhold til covid 19, sone nord har et kott å skifte på og ikke fast spiserom for tiden. Hjemmetjenesten har nok vokst ut av sine lokaler, her må man se på hvordan dette kan fikses.

Ansatte innen helse bruker mye tid på vask av arbeidstøy, dette bør man også se på en løsning på. Tenker da på rett person på rett plass. Det er ikke rett å ha sykepleiere som vasker arbeidstøy. Vi må ta i bruk ansatte med kompetanse på dette faget, og ikke minst frigjøre kapasiteten til sykepleierne slik at de får utføre den jobben som de er best faglig kvalifisert for. Kanskje det vil lønne seg med et kommunalt vaskeri, som også kan ta alt av tøy på sykehjem og kanskje selge tjenesten til de som bor i omsorgsbolig.

Ledelse

Fagforbundet mener politisk ledelse må ha noen tanker og holdninger rundt ledelse. Når det meste av budsjettet går til lønn, er det viktig at de som skal forvalte dette gjør det rett. Igjen er vi tilbake til rett person på rett plass med rett kompetanse. Er det slik at man trenger å være fagperson innen feltet for å være en god leder, eller kan man tenke at ledelse er et fag og en kompetanse i seg selv. Kan man tenke at en god leder kan lede alle fag? Vi ser ofte at gode fagpersoner settes inn i lederstillinger, og at de ofte mislykkes i dette, mens er du en ledertype klarer du fort å se utfordringene og legge til rette for god drift.

Og hvilke verktøy gir vi ledere i Brønnøy kommune for å lykkes? Innen helse og oppvekst brukes mye av tiden på innleie, hadde det ikke vært billigere å hatt en kontomedarbeider som jobbet med dette. Innen helse jobber lederne mye med turnus, hadde det ikke vært bedre og billigere å fått en kontoransatt med spiss kompetanse til å jobbe med dette på tvers av avdelingene. Det hadde frigjort mye tid til ledelse, som vi mener er en god investering.

Fagforbundet velger å ha mest fokus på helse og oppvekst, da dette er de store budsjettpostene i budsjettet. Det er på disse områdene det må jobbes rett for å få handlingsrom. Den viktigste ressursen her er den ansatte og at de har gode ledere, kompetanse og handlingsrom. Det er disse sektorene som må være best i et omdømme perspektiv.

Eiendom har sjelden store overskridelser, og når det skjer er det som regel ganske forutsigbart. Men det er viktige tjenester som leveres her. Renhold er i dag organisert i team og med rullering, det at renholderne er godt kjent på alle bygg har vært en styrke i denne

korona tiden. Mange har meninger rundt vaktmester/ byggdrift men det er vel ingen tvil om at vedlikeholdet av bygningsmassen er bedre nå en da vi hadde vaktmester på hvert bygg.

Fagforbundet ønsker til slutt å si noe om rehabiliteringen på Sømna. Det er flott med et rehabiliteringssenter i nærheten, men har vi råd til dette? Kommunene har mange dyktige ansatte som sørger for rehabilitering i forhold til det behov som til enhver tid oppstår. Dersom vi skal bruke 1,5 mill på rehabiliteringssentret, hvor skal vi hente disse pengene? Og er vi ikke da forpliktet til også å kjøpe tjenester? Dersom det er slik, er rehabiliteringen rett organisert i forhold til kommunens behov? Eller er det slik at man må vente flere uker for å komme inn på rett diagnose uke?

Uansett parti ønskes dere alle lykke til med en vanskelig kabal, vi ønsker at dere tenker voksent og tar kloke gode valg.

Mvh

Randi Bugten og Helene Vågan

Fagforbundet

ØKONOMIPLAN OG BUDSJETT 2021 – 2024 BRØNNØY KOMMUNE

Innledning/rådmannens kommentar	3 – 4
Stats og nasjonalbudsjettet 2020	4 – 10
Inntektssystemet	10 – 14
Økonomiske nøkkeltall og effektivitetsanalyse med befolkningsutvikling	14 – 17
Budsjettarbeid 2021 med økonomiplan	17 – 22
Investeringsprosjekter 2021 – 2024 med kommentarer	22 – 25
Økonomiplanens forankring i kommuneplanen	25 – 26
Budsjettkommentarer områder	26 – 53
Ansvar 221 – Teknisk	26 – 29
Ansvar 243 – PLUT	29 – 30
Ansvar 244 – Økonomi og øvrig administrasjon	30
Ansvar 250 – Eiendomsavdelingen	30 – 34
Ansvar 252 – IT avdelingen	34 – 37
Ansvar 253 – Oppvekst	37 – 42
Ansvar 254 – Helse, velferd og omsorg	42 – 53

Rådmannens kommentar

Rådmannens grunnlag til budsjett for 2021 samt økonomiplan 2021 - 2024 legges med dette fram til politisk behandling.

Brønnøy kommune har over lenger tid vært inne i en økonomisk omstilling. Målet med denne omstillingen har vært å sikre en langsiktig bærekraftig økonomi. Med dette menes en kommuneøkonomi hvor tjenesteproduksjon er tilpasset kommunens faktiske inntekter, samtidig som det også er avsatt tilstrekkelige ressurser til å håndtere uforutsette forhold som måtte oppstå.

Utfordringsbildet for de fleste kommuner, deriblant Brønnøy kommune er imidlertid i stadig endring. Vi har en befolkningsnedgang med fallende fødselstall som direkte påvirker inntektsrammen til Brønnøy kommune. I tillegg viser fremskrevne befolkningstall at det fremover vil være økte behov innenfor eldreomsorg. Brønnøy kommune må forsterke innsatsen for å sikre en langsiktig økonomi. Årets budsjett forslag inneholder ingen større strukturendringer. For å kunne oppnå sikre en sunn langsiktig økonomi, i henhold til vedtatte måltall, vil det være nødvendig med en strukturdebatt i løpet av 2021.

Budsjettet for kan oppleves som stramt, men vi bestreber oss på å videreføre dagens tjenester på en god måte. Budsjettet krever derfor svært god budsjettdisiplin og det vil bli innført månedlig rapportering fra områdene til rådmannen.

Den nye kommuneloven sier at «Kommunestyret skal selv vedta finansielle måltall for utviklingen av kommunens økonomi.». Dette ble i forbindelse med budsjett 2020 vedtatt med følgende måltall:

Handlingsregel 1. Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter

Netto driftsresultat er et begrep som forenklet kan beskrives som hvor mye penger vi har igjen når alle regninger er betalt. Netto driftsresultat kan blant annet brukes til å sette av på fond til framtidige formål, finansielle investeringer og være en reserve for å møte uforutsette utgifter i løpet av året. Brutto driftsinntekter er summen av alle våre ordinære inntekter som skatt, rammetilskudd, eiendomsskatt, egenbetalinger og andre kommunale gebyrer.

Mål: minimum 1,75 %.

Målt i kroner betyr dette et årlig netto driftsresultat på om lag 12 mill. kr. For 2021 er dette tallet på 1 million feil vei, og da er det brukt 9,8 millioner av havbruksfondsmidler.

Det tekniske beregningsutvalget for kommunal og fylkeskommunal økonomi (TBU) anser et driftsresultat over tid på om lag 1,75% for kommunene som nødvendig for å sitte igjen med tilstrekkelige midler til investeringer, og for å ha en sunn økonomi på sikt. Et netto driftsresultat i denne størrelsesorden, vil være med å sikre kommunens handlefrihet over tid. Nivået på lånegjelda og driftsfond vil også være med å påvirke hvor høyt netto driftsresultat bør være. Høy lånegjeld betyr isolert sett at driftsresultatet bør være høyere, spesielt i perioder med lav lånerente. Et stort driftsfond betyr at driftsresultatet kan være noe lavere. Totalt sett mener rådmannen at et nivå på 1,75% er et tilstrekkelig og forsvarlig nivå over tid.

Handlingsregel 2: Netto rentebærende gjeld i prosent av brutto driftsinntekter

Netto rentebærende gjeld er alle våre lån hvor renter og avdrag må dekkes over det ordinære driftsbudsjettet til kommunen. Typiske lån som faller inn under denne betegnelsen er lån opptatt til å finansiere skole- og barnehagebygg. Lån som finansierer prosjekter innenfor vann- og avløpssektoren er ikke lån som er innenfor denne definisjonen, da disse blir indirekte betalt tilbake fra innbyggerne via vann- og avløpsavgifter (kommunale avgifter). Videre er lån som vi tar opp i Husbanken for videre utlån (startlån) unntatt. Brutto driftsinntekter er summen av alle våre ordinære inntekter som skatt, rammetilskudd, eiendomsskatt, egenbetalinger og andre kommunale gebyrer.

Mål: maks 80 %

Målt i kroner betyr dette en rentebærende gjeld i størrelsesorden 600 mill. kr. Høy lånegjeld betyr at handlingsrommet for å gjennomføre ordinære driftsoppgaver er redusert. En stadig høyere lånegjeld betyr at en større andel av driftsinntektene går med til å betale renter og avdrag på våre lån. Handlingsrommet vil bli ytterligere redusert i perioder med stigende rentenivå. Generasjonsprinsippet tilsier at investeringer i dag må tilpasses et nivå slik at framtidig nedbetaling ikke blir urimelig belastende på kommende generasjoner.

I økonomiplanen ligger det an til et samlet låneopptak på linje med avdragsbetalingene. Dermed vil ikke lånemassen øke eller reduseres i planperioden. Ved salg av eiendom som foreslått vil lånegjelden reduseres.

Handlingsregel 3: Driftsfond i prosent av brutto driftsinntekter

Driftsfond består av midler som vi har avsatt tidligere, blant annet deler av tidligere års regnskapsmessige mindreforbruk og netto driftsresultat. Populært kalles dette å ha penger på bok. Dette er midler som kommunestyret kan disponere fritt til ulike formål. Brutto driftsinntekter er summen av alle våre ordinære inntekter som skatt, rammetilskudd, eiendomsskatt, egenbetalinger og andre kommunale gebyrer.

Mål: minimum 5%

Målt i kroner betyr dette at avsatte midler på driftsfondet bør være om lag 35 mill. kr. Det er flere gode grunner for å ha tilstrekkelige reserver på driftsfondet, blant annet å sikre en økonomisk buffer til uforutsette hendelser. Fondet kan benyttes til dekning av utgifter i både drifts- og investeringsregnskapet, samt svikt i inntekter. Videre vil kommunen være i stand til å gjennomføre prosjekter og tiltak av kort varighet (engangstiltak). Det vil også styrke muligheten til egenfinansiering av investeringer.

Brønnøy kommune sitt ubunde driftsfond etter budsjetter forbruk/avsetning i 2020 er på ca 48 millioner. Tidligere inntektsført premieavvik er på ca 45 millioner ved utgangen av 2019.

Stats- og nasjonalbudsjettet 2021

Kommunesektorens inntekter i 2021

For å sette kommunene i stand til å levere gode tjenester både under og etter koronakrisen, foreslår regjeringen at kommunesektoren får en vekst i frie inntekter på 2

mrd. kr. i 2021. Veksten er i tråd med det som ble varslet i kommuneproposisjonen i mai.

Av veksten på 2 mrd. kr. får kommunene en vekst i frie inntekter på 1,6 mrd. kr., mens fylkeskommunene får en vekst på 0,4 mrd. kr. Det er lagt inn bindinger på 100 mill. kr. i kommunene til satsing på barn og unges psykiske helse og 100 mill. kr. til satsing på ferjer og nullutslippsbåter i fylkeskommunene.

Regjeringen foreslår også at kommunesektoren får et særskilt tillegg på 1,9 mrd. kr. som kompensasjon for skattesvikt som følge av koronakrisen i 2020. Dette kommer *i tillegg* til veksten i frie inntekter.

Kommuneøkonomien under koronakrisen – forslag i statsbudsjettet 2021

Smitteverntiltakene i forbindelse med utbruddet av covid-19 har gitt økt belastning for pårørende av barn og unge med nedsatt funksjonsevne. Regjeringen foreslår å øke rammetilskuddet med 100 mill. kr. som en engangsbevilgning begrunnet med behovet for å gi et godt habiliterings- og avlastningstilbud til barn og unge med nedsatt funksjonsevne.

Regjeringen vil også legge frem et tilleggsnummer til 2021-budsjettet i november 2020 med foreløpige anslag for merutgifter og mindreinntekter for kommunesektoren i 2021, med tilhørende bevilgningsforslag.

Våren 2021 vil den endelige skatteinngangen og lønns- og prisveksten i 2020 være kjent. Arbeidsgruppen som kartlegger de økonomiske konsekvensene for kommunesektoren av koronakrisen vil avgi endelig rapport innen 1. april. På denne bakgrunn vil regjeringen komme tilbake i revidert nasjonalbudsjett 2021 med en analyse av de samlede økonomiske konsekvensene av virusutbruddet for kommunesektoren.

Handlingsrom

	Kommuner (i mrd. kr.)	Fylkeskommuner (i mrd. kr.)	Kommunesektor en samlet (i mrd. kr.)
Vekst i frie inntekter utover særskilt tillegg	1,6	0,4	2,0
Merkostnader demografi	-0,9	-0,2	-1,1
Satsinger innenfor veksten i de frie inntektene	-0,1	-0,1	-0,2
Økt handlingsrom	0,6	0,1	0,7

I kommuneproposisjonen ble det anslått at kommunesektoren ville få merutgifter knyttet til den demografiske utviklingen på 1,6 mrd. kr. i 2021. Nå anslås merutgiftene til demografi til 1,1 mrd. kr., hvorav *kommunenes* merutgifter utgjør 0,9 mrd. kr. Veksten i pensjonskostnadene for 2020 og 2021 sees i sammenheng, og belaster ikke frie inntekter i 2021.

Satsinger innenfor veksten i de frie inntektene utgjør 0,2 mrd. kr. for kommunesektoren, hvorav *kommunene* utgjør 0,1 mrd. kr.

For *kommunene* betyr dette at handlingsrommet øker med 600 mill. når demografi og regjeringens satsinger er hensyntatt. Det særskilte tillegget på 1,9 mrd. kr som kompensasjon for skattesvikt som følge av korona kommer i tillegg.

Det gjennomføres i dag et betydelig omstillings- og effektiviseringsarbeid i kommunesektoren, og bedre organisering av tjenestene kan frigjøre midler som vil styrke handlingsrommet ut over veksten i frie inntekter.

Arbeidsgruppe som skal kartlegge økonomiske konsekvenser av virusutbruddet

Regjeringen har tett kontakt med KS og politiske ledere i kommunene om konsekvensene av virusutbruddet og hvordan de håndteres. Som ledd i dialogen har regjeringen nedsatt en arbeidsgruppe med representanter fra staten og kommunesektoren for å kartlegge de økonomiske de konsekvensene som virusutbruddet har hatt for kommunesektoren.

Arbeidsgruppen skal systematisk gå gjennom hvilke typer utgifter eller inntekter som blir påvirket av virusutbruddet. Arbeidsgruppen skal også gi et anslag på hvor mye de ulike typene utgifter og inntekter utgjør

Arbeidsgruppen skal avgi en endelig rapport innen 1. april 2021

Pris- og lønnsvekst 2020 og 2021 (kommunaldeflator).

Årlig lønns- og prisvekst i kommunesektoren måles ved den kommunale deflatoren (prosent).

	Anslag 2020 i statsbudsjettet for 2021	Anslag 2021 i statsbudsjettet for 2021
Deflator	1,6 %	2,7 %
Herav lønnsvekst (2/3 av deflator)	1,7 %	2,2 %

Pris- og lønnsvekst 2021

For 2021 anslås deflator til 2,7 % og lønnsveksten til 2,2 %. I kommunesektorens inntektsrammer for 2021 ligger altså inne en kompensasjon for anslått pris- og lønnsvekst på 2,7 %.

Kommunalskattøre og anslag på skatteinntekter i 2020

Den kommunale skattøren angir hvilken andel av skatt på alminnelig inntekt for personlige skattytere som tilfaller kommunesektoren.

Det er en langvarig praksis for at skattørene fastsettes med sikte på at skatteinntektene skal utgjøre 40 % av kommunenes samlede inntekter. I statsbudsjettet foreslås den kommunale skattøren økt med 1,05 prosentpoeng til 12,15 %. Den fylkeskommunale skattøren foreslås økt med 0,25 prosentpoeng til 2,7 %.

Kommunesektorens inntekter fra skatt på inntekt og formue anslås å utgjøre om lag 233 mrd. kr. i 2021, en nominell vekst på 6,4 % fra 2020. Den forholdsvis sterke økningen i skattøren skyldes blant annet relativt lav lønnsvekst og en betydelig nedjustering av anslaget på skatt fra utbytte for 2020. Anslaget på kommunesektorens skatteinntekter i 2021 bygger blant annet på 0,6 % sysselsettingsvekst og 2,2 % lønnsvekst fra 2020 til 2021.

Kommunesektorens frie inntekter består av skatteinntekter og rammetilskudd. Tabell 3.3 i Prop.1S (2020-2021) viser de frie inntektene i 2020 og 2021, fordelt på skatteinntekter og rammetilskudd.

Fylkesmannen oppfordrer kommunene til å gjennomføre regelmessige beregninger på egne frie inntekter gitt utviklingen i skatteinngangen for kommunen og ikke minst for landet. Gitt omfordelingseffektene som ligger i inntektsutjevningen, og ettersom de fleste kommunene i Nordland har skatteinntekter på under 90 % av landsgjennomsnittet, er det **utviklingen nasjonalt som har størst betydning.**

Det er også viktig å være klar over at det i anslaget for skatteinntekter som legges til grunn i beregningen av frie inntekter i 2021 i statsbudsjettet, er forutsatt lik vekst for alle kommunene. Anslagene vil derfor være overvurdert for kommuner med lavere vekst i innbyggertallet enn landsgjennomsnittet siste år, og tilsvarende undervurdert for kommuner hvor veksten i innbyggertallet har vært større enn landsgjennomsnittet. Kommunene bør selv vurdere hva som er et realistisk skatteanslag for sin kommune i 2021.

Andre aktuelle saker med betydning for kommunesektoren

Havbruksfond

I revidert budsjett for 2020 vedtok Stortinget nytt system for fordeling av havbruksinntekter fra kapasitetsjusteringene som i henhold til «trafikklyssystemet» gjennomføres annethvert år. Det ble besluttet at fra og med 2022 skal 60 % av inntektene ved kapasitetsjusteringer tilfalle staten. 40 % skal fordeles til havbrukskommuner og fylkeskommuner via Havbruksfondet.

Fra kapasitetsjusteringen som er gjennomført i 2020, skal kommunesektoren tilføres 2,25 mrd. kr. i 2020 og 1 mrd. kr. i 2021. Dette innebærer at kommunesektoren totalt får 3,25 mrd. kr. av de samlede inntektene fra årets tildelingsrunde.

Stortinget besluttet også å innføre en produksjonsavgift på laks, ørret og regnbueørret i statsbudsjettet for 2021. En produksjonsavgift på 40 øre per kilo sløyd fisk anslås å gi et proveny på om lag 500 mill. kroner, påløpt i 2021 og bokført i 2022.

Eiendomsskatt

Regjeringen foreslår at maksimal eiendomsskattesats for bolig og fritidsbolig reduseres fra 5 til 4 promille fra 2021.

Det anslås samlet sett å redusere eiendomsskatten med om lag 300 mill. kr. Enkeltkommuner blir ikke kompensert for redusert eiendomsskatt. Når det gjelder kommunene samlet sett, blir reduserte eiendomsskatteinntekter motsvart av økt kommunal skattøre. Det skyldes forutsetningen om at kommunesektorens skatteinntekter skal utgjøre 40 % av sektorens samlede inntekter. Eiendomsskatten inngår i sektorens samlede skatteinntekter.

Inntektsgradert foreldrebetaling i SFO på 1.–2. trinn – helårseffekt av endring i 2020

Ved behandlingen av statsbudsjettet for 2020 ble det besluttet å innføre en nasjonal ordning med inntektsgradert foreldrebetaling i SFO på 1. og 2. trinn fra skoleåret 2020/2021. Rammetilskuddet ble økt med 58,2 mill. kroner. Endringen får helårseffekt i 2021, og rammetilskuddet blir derfor økt med ytterligere 83,7 mill. kroner som fordeles etter delkostnadsnøkkelen for grunnskole. Se nærmere omtale i Prop. 1 S (2020–2021) for Kunnskapsdepartementet.

Inntektsgradert foreldrebetaling i SFO på 3.–4. trinn

Regjeringen foreslår å utvide ordningen med inntektsgradert foreldrebetaling i SFO til også å omfatte 3.–4. trinn fra skoleåret 2021/2022. Som kompensasjon økes rammetilskuddet i 2021 med 25 mill. kroner som fordeles etter delkostnadsnøkkelen for grunnskole. Helårseffekten er på 60 mill. kroner. Se nærmere omtale i Prop. 1 S (2020–2021) for Kunnskapsdepartementet.

Gratis SFO for elever med særskilte behov på 5.–7. trinn – helårseffekt av endring i 2020

Ved behandlingen av statsbudsjettet for 2020 ble det besluttet å innføre gratis SFO for elever med særskilte behov på 5.–7. trinn fra skoleåret 2020/2021. Kommunene ble kompensert ved en økning i rammetilskuddet på 21 mill. kroner. Tiltaket får helårseffekt i 2021, og rammetilskuddet økes derfor med ytterligere 30,2 mill. kroner som fordeles etter delkostnadsnøkkelen for grunnskole. Se nærmere omtale i Prop. 1 S (2020–2021) for Kunnskapsdepartementet.

Overføring av skatteoppkrevingen fra kommunene til Skatteetaten – helårseffekt av endring i 2020

Ved behandlingen av statsbudsjettet for 2020 ble det besluttet å overføre skatteoppkrevingen fra kommunene til Skatteetaten fra 1. juni 2020, og rammetilskuddet ble redusert med 644,4 mill. kroner. I lys av den pågående situasjonen med omfattende tiltak mot koronaviruset ble imidlertid overføringen utsatt til 1. november 2020. Som følge av dette ble rammetilskuddet økt med 460,3 mill. kroner i revidert nasjonalbudsjett for 2020. Overføringen får helårseffekt i 2021, og derfor reduseres rammetilskuddet med 945,5 mill. kroner. Se nærmere omtale i Prop. 1 LS (2020–2021) Skatter, avgifter og toll 2021.

Tilskudd til fastleger – helårseffekt av endringer i 2020

Det ble fra 1. mai 2020 innført et knekkpunkt i basistilskuddet for fastleger samt et grunntilskudd til fastleger med få listeinnbyggere. Som kompensasjon for de to

endringene ble rammetilskuddet i revidert nasjonalbudsjett 2020 økt med 266,6 mill. kroner. Av dette er 66,6 mill. kroner korrigert ut av rammetilskuddet sammen med andre ekstraordinære bevilgninger i 2020 knyttet til virusutbruddet (jf. første rad i tabell 6.21). Endringene får helårseffekt i 2021, og rammetilskuddet økes derfor med 194,6 mill. kroner utover korrigert RNB-nivå. Midlene fordeles etter delkostnadsnøkkelen for kommunehelse. Se nærmere omtale i Prop. 1 S (2020–2021) for Helse- og omsorgsdepartementet.

Regulering av barnehagemiljø m.m. – helårseffekt av endring i 2020

Ved behandlingen av revidert nasjonalbudsjett for 2020 ble rammetilskuddet økt med 5 mill. kroner i tilknytning til forslag om regulering av barnehagemiljø i Prop. 96 L (2019–2020). Som kompensasjon for helårseffekten økes rammetilskuddet med ytterligere 4,9 mill. kroner i 2021. Midlene fordeles etter delkostnadsnøkkelen for barnehage. Se nærmere omtale i Prop. 1 S (2020–2021) for Kunnskapsdepartementet.

Tilskudd til tros- og livssynssamfunn

Stortinget har vedtatt ny trossamfunnslov, jf. Prop. 130 L (2018–2019) og Innst. 208 L (2019–2020). Den nye loven vil gjelde fra 1. januar 2021. Dette innebærer at staten overtar ansvaret for den kommunale delen av tilskudd til tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke. Basert på anslag for utbetaling av tilskudd i 2020 og kommunenes administrative kostnader legges det til grunn at dette vil medføre en besparelse for kommunene på 467,8 mill. kroner i 2021, og rammetilskuddet reduseres tilsvarende. Dette fordeles med et likt beløp per innbygger. Se nærmere omtale i Prop. 1 S (2020–2021) for Barne- og familiedepartementet.

Utvidet aldersgrense for rett til ettervern i barnevernet

Ved behandlingen av Prop. 84 L (2019–2020) sluttet Stortinget seg til å utvide aldersgrensen for rett til ettervern i barnevernet fra 23 til 25 år. Som kompensasjon for kommunenes merutgifter økes rammetilskuddet med 24 mill. kroner i 2021. Midlene fordeles etter delkostnadsnøkkelen for barnevern. Se nærmere omtale i Prop. 1 S (2020–2021) for Barne- og familiedepartementet.

Frivilligsentraler

Ved behandlingen av kommuneproposisjonen for 2021, jf. Innst. 383 S (2019–2020), ba Stortinget regjeringen sørge for at finansieringen av frivilligsentraler overføres til et øremerket tilskudd fra 2021 (vedtak 724). Det overføres derfor 206,8 mill. kroner fra rammetilskuddet til kap. 315, post 60 på Kulturdepartementets budsjett. Se nærmere omtale i Prop. 1 S (2020–2021) for Kulturdepartementet

Pensjon i private barnehager – redusert tilskudd og skjermingsordning

Regjeringen foreslår å nedjustere pensjonstilskuddet til private barnehager fra 1. januar 2021. Nedjusteringen innebærer en reduksjon i pensjonspåslaget fra dagens 13 pst. til 11 pst. av kommunens lønnskostnader. Årsaken er at private barnehager i gjennomsnitt har lavere pensjonsutgifter enn de får tilskudd til. For å skjerme barnehager med svak økonomi foreslår regjeringen å innføre en overgangsordning med gradvis reduksjon i pensjonstilskuddet for enkeltstående barnehager. Reduksjonen i pensjonstilskuddet gir en besparelse for kommunene på 351,4 mill. kroner, mens skjermingsordningen innebærer utgifter på 135,6 mill. kroner. Dette gir en nettoeffekt på 215,8 mill. kroner i 2021, og rammetilskuddet reduseres tilsvarende. Uttrekket fordeles etter delkostnadsnøkkelen for barnehage. Se nærmere omtale i Prop. 1 S (2020–2021) for Kunnskapsdepartementet.

Skjerming av utsatte grupper ved nytt egenandelstak

Egenandelstak 1 og 2 for frikort for helsetjenester slås sammen til ett nytt egenandelstak fra 1. januar 2021. For å sette kommunene i stand til å skjerme utsatte grupper som vil kunne få utfordringer med høyere egenbetaling, økes rammetilskuddet med 50 mill. kroner i 2021. Midlene fordeles etter delkostnadsnøkkelen for sosialhjelp. Se nærmere omtale i Prop. 1 S (2020–2021) for Helse- og omsorgsdepartementet.

Habiliterings- og avlastningstilbud til barn og unge med nedsatt funksjonsevne

Smitteverntiltakene i forbindelse med utbruddet av covid-19 har gitt økt belastning for pårørende av barn og unge med nedsatt funksjonsevne. Regjeringen foreslår å øke rammetilskuddet med 100 mill. kroner som en engangsbevilgning begrunnet med behovet for å gi et godt habiliterings- og avlastningstilbud til barn og unge med nedsatt funksjonsevne. Midlene gis med en særskilt fordeling (tabell C). Se nærmere omtale i Prop. 1 S (2020–2021) for Helse- og omsorgsdepartementet.

Kommunene i Nordland

Vekst i frie inntekter fra 2020 til 2021

Frie inntekter omfatter rammetilskudd og skatteinntekter. Kommunene i Nordland anslås samlet sett å få en nominell vekst i frie inntekter på 2,7 prosent fra 2020 til 2021. Brønnøy får en vekst på 2 %. Det er imidlertid store forskjeller mellom kommunene i fylket. Endringer i utgiftsbehov, spesielt gjennom befolkningsendringer, er en viktig forklaringsfaktor til ulike vekstanslag. Hvis Brønnøy hadde fått en vekst tilsvarende snittet ville de frie inntektene vært ca 5 millioner høyere i 2021.

Inntektssystemet

Frie inntekter består av rammetilskudd og skatteinntekter. Det er inntekter som kommunene og fylkeskommunene kan råde fritt over, uten andre føringer fra staten enn gjeldende lover og regelverk. Nivået på de frie inntektene blir bestemt ut ifra pris- og lønnsvekst, vekst i frie inntekter, innlemming av øremerkede tilskudd, satsinger over rammetilskuddet og korreksjon av rammetilskuddet for oppgaveendringer. Når nivået på samlede frie inntekter for 2021 er fastsatt, kommer en fram til størrelsen på samlet rammetilskudd ved å trekke anslaget for skatteinntekter fra nivået på samlede frie inntekter.

Det overordnede formålet med inntektssystemet er å utjevne kommunene sine forutsetninger for å gi et likeverdig tjenestetilbud til innbyggerne sine. Ved fordelingen av rammetilskuddet tar en hensyn til strukturelle forskjeller i kommuners og fylkeskommunenes kostnader (utgiftsutjevning) og forskjeller i skatteinntektene (skatteutjevning). Utgiftsutjevningen er grunnlagt med at demografiske, geografiske og sosiale forhold gir strukturelle kostnadsskiller som kommunene og fylkeskommunene i liten grad kan påvirke. For at kommuneenheten skal kunne gi et likeverdig tjenestetilbud til innbyggerne sine, må en ta hensyn til slike strukturelle kostnadsforskjeller når de økonomiske rammene for den enkelte kommune og fylkeskommune blir fastsatt.

Skatteutjamninga omfatter inntekts- og formuesskatt fra personlige skatteyttere og naturressursskatt fra kraftforetak. Inntektssystemet inneholder også tilskudd som utelukkede er grunnlagt ut fra regionalpolitiske målsettinger. Regionalpolitiske tilskudd til kommunene er *Nord-Norge- og Namdalstilskudd*, *småkommunetilskudd*, *distriktstilskudd Sør-Norge* og *storbytilskudd*. Kommuner med særlig høy befolkningsvekst får et eget *veksttilskudd*. I tillegg blir det gitt *skjønnstilskudd* for å kompensere kommuner og fylkeskommuner for spesielle, lokale forhold som ikke blir fanget opp i den faste delen av inntektssystemet.

Rammetilskuddet

Beregning av rammetilskuddet er gjort med basis i Grønt heft – Beregningsteknisk dokumentasjon til St.prp. nr. 1.

Nord-Norge- og Namdalstilskudd

Nord-Norge- og Namdalstilskuddet er et særskilt regionalpolitisk virkemiddel. Tilskuddet skal bidra til å gi kommuner i Nord-Norge og Namdalen muligheter til å gi et bedre tjenestetilbud enn kommuner ellers i landet. Tilskuddet skal også bidra til å muliggjøre en høy kommunal sysselsetting i områder med et konjunkturutsatt næringsliv.

Tilskuddet gis med en sats per innbygger, som differensieres mellom ulike områder. Satsene for 2021 er:

Kommuner i:	Kroner per innbygger
Nordland og Namdalen	1 861
Troms utenfor tiltakssonen	3 570
Tiltakssonen i Troms	4 206
Finnmark	8 716

Brønnøy kommune får 14 734 000 kroner i Nord-Norgetilskudd.

Innbyggertilskudd før omfordeling

Innbyggertilskudd blir først fordelt med et likt beløp per innbygger. Dette beløpet er 24 761 kroner i 2021, for Brønnøy kommune utgjør dette: $24\,761 \text{ kroner} * 7\,883 \text{ innbyggere} = 195\,194\,000 \text{ kroner}$.

Utgiftsutjevning (også omtalt under kostra/effektivitetsanalyser)

Innbyggerne i landets kommuner etterspør kommunale tjenester i ulik grad. I tillegg er det relativt store forskjeller mellom kommunene i hvor mye det koster å produsere og tilby de samme kommunale tjenestene. Målet med utgiftsutjevningen er å fange opp og korrigere for slike variasjoner. Det foretas en omfordeling i innbyggertilskuddet fra de kommunene som er billigere å drive enn landsgjennomsnittet, til de kommunene som er dyrere å drive enn landsgjennomsnittet. Under er en tabell som viser hvordan utgiftsutjevningen blir beregnet. Summen av alle kriteriene utgjør en indeks for beregnet utgiftsbehov som i neste trinn i beregningen brukes til å beregne kommunens trekk eller tillegg i innbyggertilskuddet.

	Antall	Tillegg/ fradrag i utgiftsutj	
		kr per innb	1000 kr
0-1 år	124	-71	-562
2-5 år	316	-707	-5 572
6-15 år	1 013	1 137	8 966
16-22 år	702	73	577
23-66 år	4 383	-201	-1 581
67-79 år	969	292	2 301
80-89 år	311	549	4 324
over 90 år	65	-75	-591
Basistillegg	0,6429	537	4 237
Sone	83 889	983	7 753
Nabo	17 602	147	1 158
Landbrukskriterium	0,0030	127	1 004
Innvandrere 6-15 år ekskl Skandinavia	86	55	436
Flyktninger uten integreringstilskudd	105	-250	-1 968
Dødlighet	61	71	561
Barn 0-15 med enslige forsørgere	213	265	2 090
Lavinntekt	373	-64	-507
Uføre 18-49 år	227	120	944
Opphopningsindeks	0,1509	-209	-1 651
Aleneboende 30 - 66 år	703	-20	-159
PU over 16 år	48	1 856	14 628
Ikke-gifte 67 år og over	623	406	3 203
Barn 1 år uten kontantstøtte	38	-313	-2 470
Innbyggere med høyere utdanning	1 544	-282	-2 224
1 Kostnadsindeks		4 427	34 897
(Tillegg/trekk kr pr innb.)			
Alle tall i 1000 kr			
2 Tillegg/trekk (omfordeling) for kommunen i 1000 kr			34 897
3 Nto.virkn. statl/priv. skoler		4 343	
4 Sum utgiftsutj. mm (2+3)		39 240	

Brønnøy kommune får altså kr. 34 897 i utgiftsutjevning (ekskludert netto virkning statlig/private skoler) for 2021. Noe som betyr at våre innbyggere er vektet slik at de er 34,9 millioner dyrere enn en "normalkommune". I tillegg kommer virkning på statlige/private skoler på 4,3 millioner

For Brønnøy kommune har utviklingen vært som følger når det gjelder utjevningen:

1000 kr	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Utgiftsutjevningen	32.406	43.079	38.296	31.544	42.177	42.283	43.414	39 240

Denne utgiftsutjevningen ligger altså inne i de ca 500 millionene vi får tilført hvert år og varierer i takt med hvor mange vi har i hver kategori i forhold til landet for øvrig. Ingen av disse midlene er øremerket, men det totale beløpet på 500 millioner danner grunnlaget for

hele budsjettet og fordeles (etter budsjettprosess) til alle områder hvert år.

Korreksjonsordningen for elever i statlige og private skoler

Enkelte kommuner har elever i statlige og private grunnskoler. Disse elevene har ikke kommunene utgifter for. Trekkordningen for statlige og private skoler medfører at kommuner med elever i statlige og private skoler trekkes et gitt beløp per elev for de elevene kommunene ikke yter grunnskole tjenester til. Summen av trekk fra kommuner med elever i statlige og private skoler fordeles ut igjen til alle landets kommuner etter kommunenes andel av beregnet utgiftsbehov (kostnadsnøkkelen). Korreksjonsordningen for elever i statlige og private skoler omfordeler midler fra kommuner med mange elever i statlige og private skoler til kommuner med få eller ingen elever i statlige og private skoler.

INGAR – Inntektsgarantitilskudd

Et spleiselag for alle kommuner der de kommuner som taper mye fra ett år til ett annet mottar midler. For 2021 medfører dette at Brønnøy får tilført 1,9 millioner av denne potten på grunn av vesentlig lavere vekst i frie inntekter enn andre kommuner. Dette er en slags trøstegevinst for kommuner som får så lav vekst at det ikke er forutsetninger for å tilpasse driften i løpet av ett år.

Tilskudd med særskilt fordeling

Noen enkeltsaker fordeles ikke etter inntektssystemets ordinære kriterier, men gis en særskilt fordeling.

Saker med særskilt fordeling for Brønnøy kommune:

Enkeltsaker	2021	2020
Helsestasjon/ skolehelsetjeneste	1 383 000	1 364 000
Tidlig innsats/lærertetthet tidligere øremerket	443 000	1 377 000
Habiliterings- og avlastningstilbud til barn/unge med nedsatt funksjonsevne, covid-19	162 000	427 000
Sum tilskudd med særskilt fordeling Brønnøy kommune	1 988 000	3 168 000 kr

Oppsummert totalt rammetilskudd ekskl. inntektsutjevning:

	2021	2020
Nord-Norge tilskudd	14 734 000	14 344 000
Innbyggertilskudd	195 194 000	198 787 000
Utgiftsutjevning	39 240 000	43 414 000
INGAR	1 909 000	- 427 000
Tilskudd med særlig fordeling	1 988 000	3 168 000
Skjønnstilskuddet	0	0
Totalt rammetilskudd ekskl. inntektsutjevning	253 065 000	259 286 000

Skatt

Forslag til kommunale og fylkeskommunale skattører er fremmet i St.prp. nr. 1 Skatte-, avgifts- og tollvedtak.

Skatt for Brønnøy er for 2021 beregnet til kr. **210 353 000**.

Inntektsutjevning

Skatteutjevningen jevner delvis ut forskjeller i skatteinntekter mellom kommunene. Skatteutjevningen for kommunene omfatter inntekts- og formuesskatt fra personlige skatteyttere og naturressursskatt fra kraftforetak. Kommuner med skatteinntekter under landsgjennomsnittet blir kompenserte for 60 pst. av differansen mellom egen skatteinngang og landsgjennomsnittet. Kommuner med skatteinngang over landsgjennomsnittet blir trukket for 60 pst. av differansen mellom egen skatteinngang og landsgjennomsnittet. Kommuner med skatteinntekter under 90 pst. av landsgjennomsnittet blir i tillegg kompensert for 35 pst. av differansen mellom egne skatteinntekter og 90 pst. av landsgjennomsnittet. Finansieringen av tilleggskompensasjonen skjer ved at hver kommune blir trukket med et likt beløp pr. innbygger.

Skatteutjevningen for hver kommune blir beregnet fortløpende ti ganger i året, etter hvert som skatteinngangen foreligger og trukket eller tillegg i skatteutjamninga blir avregnet mot kommunens utbetaling av rammetilskudd.

Netto inntektsutjevning er for Brønnøy kommune i 2021 beregnet til **38 478 000** kroner, denne endres ettersom skatteinngangen øker eller reduseres i forhold til anslaget. Øker skatteinngangen med 1 million lokalt, minker inntektsutjevningen med ca 900 000.

Oppsummering frie inntekter:

	2021	2020
Rammetilskudd ekskl. inntektsutjevning	253 065 000	259 286 000
Skatt på inntekt og formue	210 353 000	203 987 000
Netto inntektsutjevning	38 478 000	36 348 000
Sum	501 900 000	499 600 000

Som tallene viser øker kommunens frie inntekter med 2,3 millioner. Dette skal dekke lønns og prisvekst på anslagsvis 7,5 millioner kroner, ivareta demografiske endringer og økning i saker med særskilt fordeling.

Økonomiske nøkkeltall

Fra 2001 ble samtlige kommuner i Norge pålagt å innrapportere regnskaps- og tjenestedata til SSB. Disse KOSTRA-tallene kan gi indikasjoner på hvordan kommunens prioriteringer og status er sammenlignet med andre kommuner. Det er verdt å merke seg at disse dataene ikke gir absolutte svar, men grunnlag for drøftinger basert på sammenligninger med andre kommuner.

Prioriteringer i Brønnøy

	Brønnøy			K-gr. 11	Hele landet
	2017	2018	2019	2019	2019
Barnehage (F201, 211, 221)	12,1	12,2	13,1	12,8	14,4
Administrasjon og styring (F100, 110, 120, 121, 130)	8,3	8,1	6,4	8,0	7,8
Landbruk (F329)	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2
Grunnskole (F202, 215, 222, 223)	24,3	25,3	24,9	23,1	22,5
Pleie og omsorg (F234, 253, 254, 261)	31,3	32,4	33,2	34,3	31,1
Kommunehelse (F232, 233, 241)	5,6	6,1	5,3	5,0	4,9
Barnevern (F244, 251, 252)	3,4	3,6	3,3	3,5	3,6
Sosialtjeneste (F242, 243, 281)	4,1	2,8	3,8	3,1	4,3
Sum sentrale tjenesteområder	89,4	90,8	90,3	90,1	88,8
Fys.planl./kult.minne/natur/nærmiljø (F301, 302, 303, 335, 360, 365)	1,1	1,3	1,1	1,2	1,4
Kultur (F231, 370, 373, 375, 377, 380, 381, 383, 385, 386)	2,4	2,5	4,0	4,0	4,2
Kirke (F390, 393)	0,8	0,8	0,8	1,1	0,9
Samferdsel (F330, 332)	2,0	2,1	1,9	2,3	1,6
Brann og ulykkesvern (F338, 339)	1,5	1,9	1,8	1,6	1,4
Sum utvalgte områder utenfor IS	7,8	8,6	9,6	10,2	9,5
Totalt	97,2	99,4	99,9	100,3	98,3

Denne statistikken viser hvordan kommunen prioriterer sine midler og ikke nødvendigvis noe om effektivitet. Kun hvordan kommunens, gruppe 11 og landet sin «økonomiske kake» er fordelt. Som tallene viser går 82 % til barnehage, grunnskole og helsetjenester.

KOSTRA- og effektivitetsanalyse

Telemarksforskning har utarbeidet en KOSTRA- og effektivitetsanalyse som skal illustrere hvordan kommunens ressursbruk på sentrale tjenesteområder harmonerer med kommunens økonomiske rammebetingelser, dvs. vi tar hensyn til beregnet utgiftsbehov.

Tjenesteområdet	Uten korrigering for utgiftsutjevning	Korrigert for utgiftsutjevning
Barnehage	-0,8	1,2
Administrasjon	-4	-5,1
Landbruk	0,7	-0,2
Grunnskole	24,3	13,4
Pleie og omsorg	26,6	-14,8
Kommunehelse	4,7	2,4
Barnevern	-0,1	-1,2
Sosialtjeneste	-0,6	1,9
Sum	50,8	-2,4

Beregningene viser at Brønnøy kommune samlet sett hadde mindreutgifter på 2,4 mill. kr i forhold til kommunens «normerte utgiftsnivå» i 2019.

Kostratallene (uten korreksjon for befolknings sammensetting) viser at Brønnøy kommune, på de sentrale tjenesteområdene som inngår i inntektssystemet, hadde merutgifter i forhold til landsgjennomsnittet på 50,8 mill. kr i 2019. Tabellen korrigerer opprinnelige KOSTRA tall for at det innen gitte tjenesteområder tas høyde for forskjeller i utgiftsbehov mellom kommuner. Den faktiske ressursbruken på ulike tjenesteområder ses i sammenheng normert utgiftsbehov (basert på kommunens verdi på aktuell delkostandsnøkkel innenfor inntektssystemet, forklart tidligere i dokumentet). Det beregnes da et mer-/mindreforbruk målt mot dette normerte utgiftsnivået. Tabellen viser altså at brønnøy kommune brukte 2,4 millioner mindre (i 2019) enn hva som er hva som kan forklares gjennom kommunens

demografi og utgiftsbehov. Dette tallet er altså en kraftig forbedring fra 2015 da vi lå 31 millioner over.

Demografisk utvikling

	2020	2040			%endring 2020-2040		
		L	M	H	L	M	H
0-5 år	468	326	437	511	-30,3	-6,6	9,2
6-15 år	1 009	633	777	896	-37,3	-23,0	-11,2
16-66 år	5 120	4 216	4 353	4 530	-17,7	-15,0	-11,5
67-79 år	941	1 331	1 355	1 374	41,4	44,0	46,0
80-89 år	319	620	654	686	94,4	105,0	115,0
90 år og eldre	60	136	158	187	126,7	163,3	211,7
Sum	7 917	7 262	7 734	8 184	-8,3	-2,3	3,4
0-66 år	6 597	5 175	5 567	5 937	-21,6	-15,6	-10,0
67 år og eldre	1 320	2 087	2 167	2 247	58,1	64,2	70,2

Dette er de nyeste anslagene fra SSB når det gjelder befolkningsutvikling i Brønnøy kommune. De siste årene har vi lagt oss på L, altså lav vekst når det gjelder gruppen 0 – 5 år. Som tabellen viser er det alarmerende utvikling hvis denne trenden fortsetter og vi vil ende opp med 633 innbyggere i skolepliktig alder innen 2040.

Fremtidig befolkningsvekst vil kunne si noe om hvor kommunen bør forberedes seg på at det kommer større behov som må løses med mer effektiv drift eller økte rammer.

Innbyggertallsutvikling og alderssammensetning har stor betydning for nivået på de statlige overføringene. Meningen er at rammetilskuddet skal reflektere at de ulike aldersgruppene ikke koster kommunekassen det samme. Yrkesaktive mennesker klarer seg i hovedsak selv, mens de yngste skal ha barnehage og skoleplass. De eldste gir kostnader på helse og omsorgstjenestene. Samtidig er det ikke sikkert at en kommune får reduserte kostnader i tjenestetilbudet på grunn av demografiske endringer. Kommunen vil da oppleve at det blir mindre penger til rådighet.

Beregnete demografikostnader (befolkningsendringer) frem til 2024 og anslag på 2040 knyttet til den demografiske utviklingen

	2021	2022	2023	2024	2021-2024
0-5 år	-9,7	-4,6	-1,9	-0,7	-16,9
6-15 år	0,3	-1,0	-1,7	-5,2	-7,6
16-66 år	-1,2	-0,9	-1,2	-0,5	-3,9
67-79 år	2,6	2,3	1,4	1,3	7,6
80-89 år	-1,6	-1,2	5,3	2,7	5,1
90 år og eldre	2,4	-0,4	-0,8	4,0	5,2
Sum	-7,2	-5,8	1,2	1,5	-10,4
0-66 år	-10,6	-6,5	-4,8	-6,5	-28,4
67 år og eldre	3,4	0,7	5,9	8,0	18,0

Dette viser at det i løpet de 4 neste årene vil være et anslått mindre behov på $16,9 + 7,6 = 24,5$ millioner innenfor barnehage og skole. Mens det innenfor eldreomsorg er stipulert til å øke med 18 millioner.

	2021-2040
0-5 år	-9,7

6-15 år	-39,1
16-66 år	-16,2
67-79 år	25,5
80-89 år	68,5
90 år og eldre	39,2
Sum	68,2
0-66 år	-65
67 år +	133,2

Tallen i tabellene er spesielt alvorlige når det gjelder to forhold:

- Den ene er anslaget på mindre kostnader i aldersgruppen 0 – 5 år på anslagsvis 16,9 millioner i planperioden. Dette bygger på de siste tre års barnetall, og kan se realistisk ut. Ser vi anslagene frem til 2040 medfører dette et redusert anslått behov på nærmere (9,7+39,1) 50 millioner for denne gruppen.
  - For barn i barnehagealder, mister vi ca 160 000 per barn i overføringer og når de når skolealder er beløpet ca 100 000. Altså noe som medfører alvorlige reduksjoner i inntekten vår og det som er tiltenkt brukt til barnehager og skoler.
- Den andre forholdet som er grunn til å ta på alvor, er det enorme behovet innenfor eldreomsorg som ligger foran oss. Der anslaget frem til 2040 er på 133,2 millioner. Dette bekrefter viktigheten i å fortsette satsningen på velferdsteknologi for å forsøke å redusere dette behovet mest mulig.

Brønnøy vil i likhet med resten av landet stå ovenfor store utfordringer ved at det blir stadig færre yrkesaktive i forhold til antall eldre.

Arbeidskraftbehovet kan etterhvert bli vanskelig å dekke, spesielt innenfor pleie- og omsorgsykker. Samtidig blir det relativt sett færre i yrkesaktiv alder til å yte omsorg for hjemmeboende eldre.

Aldersbæreevnen viser forholdet mellom andel av befolkningen i yrkesaktiv alder (16-66 år) og andel av befolkningen over 67 år, og er av vesentlig interesse for finansiering av pensjoner, velferds-tilbud og pleie- og omsorgstjenester. Anslaget i 20 års perspektivet er at kommunen ligger an til en vesentlig reduksjon av antall yrkesaktive i forhold til antall eldre. Per i dag har vi 4 i «arbeidsalder» per innbygger over 67 år. Om 20 år er dette beregnet til 2,3. Dette blir en betydelig utfordring spesielt i forhold til rekruttering av arbeidskraft til pleie- og omsorgssektoren, men også innenfor øvrige sektorer.

Vi må planlegge for nedgang i folketallet og arbeidet for det motsatte!

Budsjettarbeid 2021 med økonomiplan

Når administrasjonen utarbeider budsjett og økonomiplan legges statsbudsjettet til grunn. I tillegg benyttes det et konsekvensjustert budsjett der vi ser på fremtidig behov for rammer innenfor de ulike sektorer. Budsjett og økonomiplanarbeidet bygger videre på fjorårets vedtatte budsjett.

Premiss for økonomisk bærekraft

- At dagens tjenestetilbud er i samsvar med de minimumsstandarder (krav i lover og regler) som gjelder for kommunen
- At tjenestetilbudet kan opprettholdes over lengre tid uten nedbygging av fond eller økning i gjeld
- Bærekraft er ikke et mål eller en tilstand – det er en kontinuerlig kvalitets og omstillingsprosess.

Som tidligere nevnt har kommunen fått skjønnsmidler fra fylkesmannen for å se på den totale økonomien og hvordan vi drifter alle områder med bruker og økonomi i fokus. Dette prosjektet er helt i oppstartsfasen. Prosjektet kort oppsummert:

Effektmål:

- Bidra til at kommunen i løpet av økonomiplanperioden 2020 – 2024 oppnår balanse mellom inntekter og utgifter, samtidig som det skapes økonomisk handlingsrom gjennom god målstyring.

Forslag resultatmål:

- Redusere kommunens driftsnivå med 25 millioner over en toårsperiode.

Aktiviteter:

Arbeidsgrupper – med kartlegging

Tjenestedesignmetodikk – innføring

Etablere målstyringsverktøy – for ledere v/ prosjektleder og rådmann.

Fagdager politikere – fokus på ansvarlig økonomistyring og «bli kjent» med tjenestene i kommunen.

Informasjonsflyt til ansatte – kvartalsvise nyhetsbrev om prosjektet sendes ut til alle ansatte i kommunen.

Fremdriftsplan 2020/2021:

Arbeidsgrupper etableres, Gjennomgående presentasjon av prosjektet – formål og hensikt – i alle tjenester. Viktig for å skape forståelse for prosjektet.

Håpet og målsetningen er altså at arbeidet med denne prosjektplanen skal kunne gi politikere og administrasjon en økonomisk buffer.

Lønnsvekst og prisvekst

I statsbudsjettet er det beregnet deflatoren (lønns og prisvekst) på 2,7 %, hvorav lønnsveksten er beregnet til 2,2 % Dette er tatt høyde for i budsjettet.

Eiendomsskatt

Eiendomsskatt er budsjettert med ca. kr. 34 millioner i 2021 noe som betyr 4 promille. Statsbudsjettet medførte et krav om at eiendomsskatten skal reduseres til 4 promille. Det er i tillegg foreslått fra rådmannen at det igjen innføres 100 000 i bunnfradrag. For 2021 vil eiendomsskatten bli beregnet med en ny takst for alle eiendommer i kommunen. Totalt vil dette medføre at eiendomsskatten blir på nivået fra 2019, noe som ble forespeilet i forbindelse med budsjettet for 2020. En 150 kvm stor bolig med beliggenhet i Brønnøysund, skal altså i 2021 bli skattlagt på ca samme nivå som for skatteåret 2019.

Renter

Det er budsjettert med ca 14 millioner i renteutgifter for 2021. Det er her lagt til grunn 3,8 % rente på i underkant av 1/4 av låneporteføljen (fast rente swap rente som opphører september

2021) og 1,2 % på resterende. Det er videre budsjettert med kr. 3 500 000 i renteinntekter basert på erfaringstall. Dette inkluderer renter fra HK og startlån.

1,2 % rente er lagt inn i hele planperioden. Anslagene er mellom 1 og 1,5.

Utbytte

Ordinært utbytte fra Helgelandskraft A/S er budsjettert med kr. 4,5 millioner og TTS med 1 million. Dette er ca anslag og de 5,5 millionene benyttes i driften. Helgelandskraft A/S betaler også rente og avdrag på et ansvarlig lån. Brønnøy kommunes andel er for 2021 på ca. 2,1 million kr. Disse inntektene må i sin helhet legges inn i investeringsbudsjettet.

Havbruksfond

Brønnøy vil motta midler fra havbruksfondet i 2021. Det er foreslått bruk av 9,8 millioner av disse midlene. Hvis vi ikke mottar tilstrekkelig midler gjennom havbruksfondet, vil dette bli finansiert av disposisjonsfond. Hvis vi mottar mer enn 9,8 millioner vil disse bli tilført disposisjonsfondet.

Avdrag på lån

Avdrag er budsjettert med kr. 32,2 millioner noe som er tilnærmet likt beregnet minste tillatte avdrag i henhold til ny kommunelov.

Pensjon

Kommunen burde hatt fond stående som tilsvarte det amortiserte premieavviket (tidligere betalte, men ikke regnskapsførte pensjoner). Situasjonen er nå den at kommunen har et økende negativt premieavvik i balansen, uten noe fond som motpost. Dette får likviditetsmessige konsekvenser. Kommunen vil også få økte pensjonskostnader i årene framover, noe en bør tilstrebe og bygge opp fond for å dekke. Amortisert premieavvik (betalt, men ikke regnskapsført) utgjorde pr. utgangen av 2019 ca. kr. 45 millioner kroner. Dette belastes regnskapet med ca 8 millioner i året. Det betyr at vi for 2021 belaster regnskapet med 2021 pensjon + 8 millioner av gammel pensjon. I prosent betaler vi ca 19 % av lønn i pensjon, men regnskapsfører i overkant av 16 %.

Balanse i økonomien

Kommunen har i de siste årene levert overskudd. Vi har opparbeidet et disposisjonsfond og betalt ned tidligere års underskudd. For budsjettåret 2021 har vi ikke greid å sette av noen buffer, og det med ustrakt bruk av havbruksfondsmidler.

Endring i rammer fra 2020 - 2021

Det er noen områder som får relativt store endringer på sine rammer fra 2020 til 2021.

- IKT med 6 millioner styrking og 2 millioner kutt.
  - Styrking: Lisenser knyttet til velferdsteknologi 2 millioner, kompetanseoverføring fra driftsleverandør, økning antall ansatte. Dette er tiltak som på sikt skal gi en positiv effekt på behovene.
  - Kutt: Ta tilbake tjenester fra leverandør, vil øke i 2022. Gjennomgang av kopi/lisenser

- Oppvekst med 6,7 millioner styrking og 9 millioner kutt.

- Styrking: Kompensert for tap i inntekt grunnet redusert oppholdsbetaling, økt ramme til spesialpedagogiske tiltak og elver i andre kommuner.
- Kutt: Reduksjons inntørlønn 3 millioner, reduksjon innen barnehagesektoren 2,2 millioner, SFO samdrift/sommerstengt 0,6 millioner, vakanser 0,7 millioner, skole færre klasser/mindre spesialundervisning 2 millioner.
- Helse og omsorg 12,2 millioner styrking og 7,8 millioner kutt.
  - Styrking: ROP 1,2 millioner, sosialutgifter 0,4 mill, hjemmetjeneste 2,3 mill, omsorgsstønad/støttekontakt/avlastning/BPA 2,8 mill, fysio/aktivitet 1 mill, styrke gjenværende institusjonsplasser/demens.
  - Kutt: Mindre institusjonsplasser, samt controllerfunksjon.
- Eiendom kutt på 0,5 millioner
  - Mindre vedlikehold, må innføres tiltak for å unngå husleierestanser, økt sårbarhet på renhold og byggedrift.
- Teknisk kutt 0,5 millioner
  - Brann og redning 0,4 millioner samt felles teknisk 0,1 millioner.

Det er i tillegg tilført 9,8 millioner i bruk av havbruksfond/disposisjonsfond
Mer detaljert beskrivelse av kuttforslag og hva som er styrket finnes under områdene sine egne budsjettkommentarer.

Den totale økonomien er utfordrende grunnet reduserte overføringer og endringer i demografien. Samtidige er det økte behov innenfor eldreomsorg, spesialundervisning og generelt ressurskrevende brukere. For budsjettåret 2021 er det ikke løftet inn noen store strukturendringer. For at vi skal kunne opparbeide oss vedtatt handlingsrom må dette være med i budsjettdiskusjonene for 2022. Prosjektet som er igangsatt vil også forhåpentligvis kunne gi valgmuligheter for å drive tjenestene rimeligere enn hva som gjøres i dag.

Informasjonen gitt i dette dokumentet fører til følgende økonomiplan:

Økonomiplan 2021 - 2024				
<i>(Tall i 1000 kr)</i>	2021	2022	2023	2024
Frie inntekter	-501 900	-501 900	-501 900	-501 900
Skjønnsmidler (knyttet til ressurskrevende)	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Eiendomsskatt 4 promille	-34 000	-34 000	-34 000	-34 000
Konsesjonskraft	-600	-600	-600	-600
Rentekompensasjon	-3 900	-3 900	-3 900	-3 900
Vertskommunetilskudd	-8 700	-8 700	-8 700	-8 700
Integreringstilskudd	-12 000	-12 000	-12 000	-12 000
Bruk av oppdrettsinntekter/disposisjonsfond	-9 774	-9 454	-9 473	-9 459
Andre statlige overf, Toppfinansieringordn	-11 000	-11 000	-11 000	-11 000
SUM FRIE INNTEKTER	-582 874	-582 554	-582 573	-582 559
Renteinntekter	-3 500	-3 500	-3 500	-3 499
Renteutgifter eksisterende lån	14 000	12 458	12 298	12 054
Rentereduksjon innbetalte lån	-614	-614	-643	-665
Renteutgifter nye lån	329	454	399	0

Netto renteutgifter/-inntekter	10 215	8 798	8 554	7 891
Avdragsutgifter eksisterende lån	30 700	32 133	33 230	34 743
Avdragsutgifter - nye lån	1 433	1 097	1 513	1 330
Netto avdragsutgifter	32 133	33 230	34 743	36 073
Netto rente og avdragsutgifter	42 348	42 028	43 298	43 964
Utbytte	-5 500	-5 500	-5 500	-5 500
Avskrivninger	-4 530	-4 530	-4 530	-4 530
TIL FORDELING	-550 556	-550 556	-549 305	-548 625
<u>Til ansvarsområdene:</u>				
Ansvar 253 Oppvekst	225 304	225 304	225 304	225 304
Ansvar 254 Helse, velferd og hjemmebaserte tjenester	201 171	201 171	200 920	200 240
Ansvar 221 Teknisk drift	18 119	18 119	18 119	18 119
Økonomi/stab	26 337	26 337	26 337	26 337
Plan/utvikling	9 163	9 163	9 163	9 163
Kirke	4 452	4 452	4 452	4 452
Eiendom	24 837	24 837	24 837	24 837
IKT	23 164	23 164	23 164	23 164
Personal	5 849	5 849	5 849	5 849
Næring	1 959	1 959	1 959	1 959
Sum fordelt til driftsrammer	540 355	540 355	540 104	539 424
Tidligere inntektsført premieavvik og pensjonsøkning	7 000	7 000	7 000	7 000
PBL	2 000	2 000	1 000	1 000
PPT og RKK er overtatt av BK budsjett/regnskap	-6 299	-6 299	-6 299	-6 299
Anslått lønnsvekst og prisvekst 2021 og rest 2020	7 500	7 500	7 500	7 500
Balanse	0	0	0	0

Oppsummert forutsetninger i økonomiplanen:

- All prisstigning og lønnsvekst i planperioden dekkes fra sentrale inntekter. Dermed økes ikke frie inntekter, men heller ikke driftsutgiftene.
- Renten er satt til 1,2 % i planperioden
- Eiendomsskatten er på 4 promille i 2021 og resterende planperiode.
- Havbruksfondet benyttes med ca 10 millioner per år.

Usikkerhet

Økonomiplanen inneholder flere punkter som det er knyttet stor usikkerhet rundt.

- Lønnsoppgjøret og pensjon, hvor dyrt blir dette i 2021 og har vi satt av tilstrekkelig.
- Havbruksfond, vil dette være tilstrekkelig i planperioden til å unngå bruk av disposisjonsfond.
- Barnehager og tilskudd til private. Kraftig nedgang i barn i kommunale og private barnehager påvirker tilskuddene til de private. Hvordan blir dette forholdet i 2021 og videre i planperioden.
- Greier vi å omstille raskt nok til å unngå for mange ledige plasser i de kommunale barnehagene.
- Økning i antall eldre. Demografiutfordringene som er nevnt i dokumentet kan medføre at forutsetningene endres i planperioden. Tallene viser at Brønnøy har relativt mange

flere i alderen som tilsier at de trenger pleie de nærmeste årene. Har kommunen kapasitet til dette med dagens bygningsmasse? Dagens bemanning? Vil de anslåtte merkostnadene knyttet til demografiendringer bli finansiert av staten? Hvor mye av dette kan dekkes gjennom økt IKT satsning og fornying?

Budsjettet er altså i balanse, men dette er med bruk av havbruksfondsmidler på 9,8 millioner. I vedtatte måltall skal vi ha et netto driftsresultat på 12 millioner uten havbruksfondsmidler. Dette betyr i praksis at vi mangler ca 22 millioner for å oppnå ønsket handlingsrom.

I budsjettprosessen er det framkommet flere innspill som ikke har blitt tatt med i budsjettet eller økonomiplanen for 2021 – 2024. Interne innspill har blitt fjernet underveis, men det har også kommet inn eksterne ønsker. Dette gjelder:

- Driftsstøtte til Velfjordtunet på 350 000 i planperioden.
- Den norske kirke har også spilt inn større behov enn hva som er tilført gjennom budsjettet. Se vedlagte budsjettkommentar.
- Helgeland rehabilitering- deltakelse i utviklingsprosjekt og tjenestekjøp for 2021
 Dette ble vedtatt med følgende tekst i siste kommunestyremøte:
  - *Brønnøy kommune sin andel av drifta -inntil 1,5 mill - søkes innarbeidet i budsjettet for 2021.*

I rådmannens budsjettforslag er det foreløpig ikke lagt inn støtte til Helgeland rehabilitering og Velfjordtunet. Hvis dette skal legges inn må det tas av disposisjonsfondet for 2021.

Mer utfyllende kommentarer fra hvert området finnes under områdene sine budsjettkommentarer i dette dokumentet.

Investeringer med kommentarer

Moms kommer i tillegg sett bort fra selvkostprosjektene

Nye investeringsprosjekter i økonomiplanen, oversikt over lånebehov

Tall i hele tusen

År	2021	2022	2023	2024
Selvkost				
Vann				
Fornyning kjøretøy/maskiner	500		500	
Hovedplan Vann	0	9 000	9 000	5 000
Renovering havnegata Nord				
Renovering vannanlegg	3 500	4 000	4 000	3 000
Avløp				
Fornyning kjøretøy/maskiner		400		400
Renovering pumpestasjoner	500	500	500	500
Renovering avløpsanlegg	2 000	2 500	2 500	2 500
Renovering havnegata Nord	1 500			

Felles tiltak(flere aktører inne)				
Distriktsmedisinsk senter kommunal egenandel	5 000			
Torghatten	200	3 300	3 500	
Investeringer for å unngå skader				
Eiendomsmasse investeringer	3 000	3 000	3 000	5 000
Andre investeringer				
Kirke	2 500	2 500	2 500	2 500
Grunnerverv næringsområder	0	0	3 000	3 000
Uteområdet oppvekst	500	500	500	500
Gjerde	500			
Ny, brukt tankbil brann			1 300	
IKT	5 500	5 500	5 000	5 000
Vedtatt kulturhistoriske bygg	0	750	0	750
Fornyelse av bil og maskinpark eiendom	200	200	200	200
Diverse utstyr	1 500	800	800	800
Opprusting av veier fastdekke/park. plass	1 000	1 000	1 000	1 000
Boligbehov, akuttbolig	4 000			
Fasader Samfunnshuset	4 000			
Bofelleskap Tautra	200	20 000		
Omsorgsplan/ombygging hestvadet		200	15 000	
Fasader Tårnskola		1 800		
Renovering basseng, garderober Samfunnshus		2 500		
Renovering bassen Salhus skole		1 000		
Oppgradering ventilasjon/kjøling Rådhuset			1 800	
Oppgradering ventilasjon/kjøling Salhus			2 100	
Skilt adresseringsprosjekt	250			
Fornyng Søppeldunker - park	150			
Utskifting av kjøretøy/maskiner park/vei drift	150	1 000		
Lærermidler	2 500	1 000		
Komprimator	1 000			
GPS utstyr (Plut)	300			
Diverse utstyr PLO	250			
Drone Brann		150		
Opprusting gatelys	200	200	200	200
Totale lånebehov	40 900	61 800	56 400	30 350

Rente 1 % i hele øk planperioden

Anslag økt rentebelastning	329	454	399	-
Anslag økt avdragsbelastning	1 097	1 513	1 330	632
Investering uten VAR og selvfinansiert investering	32 900	45 400	39 900	18 950

Andre investeringer:

- 5 000 000 Distriktmedisinsk senter Sør-Helgeland (DMS). Prosjektet ble igangsatt i mai 2020 og forventes ferdigstilt i november 2021.
- 200 000 Statens vegvesen v. Turistveiseksjonen har som kjent igangsatt arbeidet med å utvikle Torghatten som et nasjonalt turistmål. Det er utarbeidet skisseplaner for servicebygg, parkeringsanlegg og stianlegg opp til og gjennom hullet. Dette har dannet grunnlag for nylig gjennomført reguleringsprosess, og målsettingen er at det i løpet av 2021 igangsettes detaljplanlegging av byggeplanene med sikte på realisering påfølgende år.
- 3 000 000 Eiendomsmasse investeringer. Diverse utbedringer og investeringer knyttet til eksisterende eiendomsmasse.
- 2 500 000 Kirken. Se eget vedlegg fra kirkeverge.
- 500 000 Uteområdet oppvekst. Årlig behov for investeringer knyttet til uteområder innenfor skole og barnehage.
- 500 000 Gjerde, etablering av gjerde for å skjerme private naboer fra skolens uteområdet
- 5 500 000 IKT: Overtakelse av fagsystemer/servere. Hjemmeside, videreføring av IKT satsning og oppgradering av ulike fagsystemer.
- 200 000 Fornyelse av bil og maskinpark eiendom. Utrangerte biler og verktøy/maskiner i portefølje
- 1 500 000 Diverse utstyr. Avsatt for å fornye utrangert inventar og utstyr i kommunale virksomheter, samt nye effektiviserende tiltak. Disse vil bli budsjettert i mindre prosjekter så snart dette er kjent.
- 1 000 000 Opprusting av veier fastdekke/parkeringsplasser. Årlig tiltak for å oppgradere veinettet/park.plasser.
- 4 000 000 Nødbolig i særdeleshet relatert til behov NAV.
- 4 000 000 Fasader samfunnshus, forvitring av betong har kommet for langt og må utbedres straks.

200 000	Bofelleskap Tautra, oppstart i 2021 med målsetning om realisering i 2022. Relatert til brukere med tyngre behov.
250 000	Skilt adresseringsprosjekt. Det er behov for å følge opp adresseringsprosjektet i Brønnøy. Skilting mangler på flere av veiene - disse må produseres og settes opp.
150 000	Fornyning søppeldunker park
2 500 000	Lærermidler i tråd med fagfornyelsen som ble innført i 2020. Behov på bakgrunn av de nye lærerplanene.
1 000 000	Komprimator Avfallskomprimator sykehjem/helsesenter
300 000	GPS utstyr, oppmålingsutstyr. Behov for utskifting/oppgradering for å ha velfungerende måleutstyr ved kartforretninger og annen digital oppmåling
250 000	Utstyr Helse og Velferd. Noen store maskiner/utstyr med stk pris på over 100 000 som må skiftes ut etter lang brukstid.
200 000	Oppgradering gatelys. Årlig tiltak for å bytte ut lysarmaturer til LED (tilsvarende en utskiftingstakt på ca 20 år)

Økonomiplanens forankring i kommuneplanen

Kommuneplanen er det overordnede styrings-verktøyet i kommunen. De langsiktige føringene i kommuneplanen må gjøres handlingsorienterte for å møte fireårspektivet i økonomiplanen.

Plan og bygningsloven (§ 11-1) fastslår at kommunene skal ha en handlingsdel til kommuneplanen som beskriver hvordan satsingene skal følges opp i en fireårsperiode med årlig revidering. Dersom det er ønskelig kan kommuneplanens handlingsdel og økonomiplanen integreres i ett dokument.

Per dato er det ulike krav i lovverket til høring av plandelene. Innstilling til økonomiplan skal legges ut til alminnelig ettersyn i 14 dager før behandling i kommunestyret (jf. kommunelovens § 44) og kommuneplanens handlingsdel i 30 dager (jf. plan- og bygningslovens § 11-4). Velger kommunen en løsning der økonomiplan og handlingsdel integreres er det foreløpig plan- og bygningslovens bestemmelser på 30 dager som gjelder. Når økonomibestemmelsene i ny kommunelov trer i kraft fra 2020 samkjøres bestemmelsene slik at høringsfristen blir 14 dager.

Rådmannen vurderer på bakgrunn av dette det som hensiktsmessig å integrere alt i et felles dokument – handlings- og økonomiplan fra og med 2022. Dette vil gi en god samordning og kobling av prioriterte drifts- og investeringstiltak samtidig som strategiene i kommuneplanen vurderes løpende opp mot disponibel økonomiramme.

Dette dokumentet bør da også inneholde ulike parameter som i dag ikke er omtalt i økonomiplanen. Andre kommuner har som eksempel følgende informasjon i sin plan:

- Sysselsetting i kommunen fordelt på næringer

- Arbeidsledighet
- Uføreandel
- Kobling kommuneplan og økonomiplan med styringsindikatorer. Det vil si ståa per i dag og konkret mål i løpet av planperioden. Mulige indikatorer å styre etter:
  - Antall innbyggere
  - Antall fødte
  - Andel sysselsatte innvandrere
  - Kommunebarometer og plassering innen ulike felt
  - Bedriftsetableringer
  - Sykefravær
  - Andel deltid
  - Gjennomsnittlig stillingsstørrelse
  - Avgangsalder ansatte
  - Antall lærlinger og praksisplasser
  - Netto driftsresultat
  - Gjeldsgrad
  - Disposisjonsfond
  - Egenkapital til investeringer

Innholdet i en integrert plan kan drøftes i løpet av 2021 for å få politiske signaler om innhold og eventuelle styringsindikatorer som er ønskelig å ha med i planverket.

Ansvar 221 – Teknisk

Oppsummering

Totalbudsjettet for Teknisk i 2021 er kuttet med 500.000 kroner i forhold til 2020 budsjettet. Kuttene er gjort på Brann- og redning, som kutter 400.000 kroner, og på Teknisk felles, som har kuttet 100.000 kroner.

De største budsjett endringene/kuttene er gjort gjennom å redusere personalkostnader, kurs og reisekostnader samt andre driftskostnader. Brann- og redning har i tillegg lagt fram spesifikke kostnadsreducerende tiltak etter må, bør, kan modellen:

Beskrivelse	Tjenestetype	Kutt/inntekt	Konsekvenser
Fakturere andre nødetater når BBRV må gjøre «deres jobb».	Kan	-54.000.-	Tar seg betalt for økt ressursbruk (timer).
Førstehjelp som eget moment under frigjøringsøvelser	Må	17.000.-	Redusert timebruk. Mindre tid til å øve på spesifikke førstehjelpsmomenter
Ta vekk/ redusere lederopplæring	Bør	43.000.-	Redusert timebruk og lavere kvalitet i lederopplæringen
Endre fast øvelsesopplegg hvor alle øvelsene ledes av en instruktør og gi utrykningsleder ansvar.	Bør	41.000.-	Redusert timebruk. Øvelsene gjennomføres av utrykningsleder etter retningslinjer gitt av avd.leder beredskap. Antatt redusert kvalitet.

Det er ikke gjort endringer på budsjettene innenfor teknisk drift. Det betyr at tjenestenivået fra 2020 for vei, belysning og parkdrift opprettholdes. Men, de største risikoene våre er fortsatt veidriften hvor vi er spesielt sårbare om vinteren når det er behov for brøyting og strøing. Budsjettene forutsetter at det ikke blir mye snø eller is i lengre perioder. Overskride vi brøytebudsjettet vil konsekvensene måtte bli å redusere på sommer-vedlikeholdet (grusing, skraping mm) for å ta merforbruket over de tildelte rammene for veidrift.

Mye av neste års budsjettkutt er gjort på kontonivå, etter det mange kaller «ostehøvelprinsippet». Skal Brønnøy kommune lykkes med å gjøre nødvendige reduksjoner i driftskostnadene de kommende årene, må det skje på tjenestenivå. Områdene må fortsette å jobbe i henhold til vedtatte «Forpliktende Økonomiske Plan» og gjennomgå tjenestene sine etter mål, bør og kan modellen. På denne måten kan man bedre skape forståelse for mulighetene og konsekvensene ved kutt eller reduksjoner i tjenestene.

Anmodning om investeringsmidler er redusert til et absolutt minimum i 2021. Skal kommunen klare å innfri handlingsregelen om at netto rentebærende gjeld i forhold til brutto driftsinntekter ikke skal være større enn 80%, må vi være forberedt på lavere nivå på tildelte midler til investeringer også i årene fram over.

Innledning

Brønnøy kommune må de neste 3- 4 årene redusere driftsnivået med 25-30 millioner. For å lykkes med dette arbeidet må alle områdene bidra. Teknisk sine bidrag i budsjettet for 2021 er kutt på 500.000.- i forhold til budsjettet i 2020 – dette tilsvarer en reduksjon på ca 2,7%.

	Budsjett 2020	Budsjett 2021
Sum	18 819 922	18 319 922

Budsjettet innenfor Brønnøy Brann og Redningsvesen (BBRV) er kuttene med kroner 400.000.- og kutt tilsvarende 100.000.- blir gjennomført ved reduksjon av felleskostnader på Teknisk.

Selv om dette er en liten andel av det totale kuttebehovet på 25-30 millioner er det prosentvis merkbare kutt på allerede stramme budsjetter. Det er ikke gjennomført kutt på selvkostområdene (vann, avløp, slam, feiertjenestene).

Felles, veier, maskiner og park – budsjettkommentarer

Sammenlignet med 2020 budsjettet er det lagt inn kutt på kroner 100.000.-. Kuttene er hovedsakelig gjort gjennom reduksjon av personalkostnader samt kurs og reisekostnader. I tillegg er det gjort mindre kutt på diverse driftskontoer.

Endringer i kurs og reisekostnader kommer som en naturlig del av omstillingen i hele samfunnet på grunn av covid-19. Vi er nødt til å innstille oss på å reise mindre og kursene som er aktuelle gjennomføres nå på digitale plattformer.

Erfaringene vi nå har med digitale møter, kurs og konferanser er svært gode. Vi forventer derfor ikke at konsekvensene ved å redusere budsjettene for reiser, kurs og kompetanseutvikling ikke blir for store.

Konsekvensene ved de andre kuttene i budsjettet er at vi blir mer sårbare ressursmessig når/dersom det oppstår uforutsette utfordringer i løpet av driftsåret. Kapasiteten til å

saksbehandle og forvalte innenfor tjenesteområdet vei er fortsatt på et kritisk nivå.

Vi har forsøkt å ikke kutte tjenestenivå på veier, belysning og parkdrift. Her er budsjettene på samme nivå som i 2020, men vi ser at når vi sammenligner vårt veibudsjett med andre kommuner ligger vi noe under snittet på veisiden. Vi vet vi er svært sårbare på grunn av mange kilometer grusveier som er ressurskrevende å holde vedlike.

Vintervedlikeholdet er i stor grad satt ut til lokale entreprenører og vi opplever nå at presset på beredskapskostnadene i eksisterende kontrakter blir større og større. Vi har mottatt oppsigelse av noen mindre brøytekontrakter og det har vært vanskelig å finne nye brøyteaktører som er villig til å overta kontraktene til de betingelsene som har vært. Vi har allikevel klart å løse utfordringene på kort sikt, men sannsynligheten for flere oppsigelser og etter hvert økte kostnader for vintervedlikeholdet (brøyting og strøing) vurderes som stor.

Vintervedlikeholdet styres av værforholdene og budsjetttrammene er dimensjonert for å håndtere en vinter med relativt lavt behov for snøbrøyting og strøing. Ca. 60-70% av kostnadene til brøyting er faste, beredskapskostnader, som vi vil bli belastet uavhengig av hvor mye snø det kommer. Vi er derfor svært sårbare for kostnadsoverskridelser når det kommer mye snø, slik som vinteren 2019.

I parkdrifta har bruken av robotklippere bidratt til mindre ressursbruk og svært god kvalitet på klippingen. Men, parkdriften har høysesong på sommeren og trenger da flere ressurser. Det er derfor svært viktig at praksisen med å gi midler til å ta inn skoleungdom i sommerferiene fortsetter. Dette er et svært viktig for oss og de ungdommene som har fått sjansen har virkelig bidratt til å gjøre en god jobb.

Investeringer

Netto rentebærende gjeld i forhold til brutto driftsinntekter er p.t. større enn vedtatte handlingsregel på 80%. Det er derfor ikke budsjettert med større utskiftinger av biler, eller maskiner. Men, vi har bedt om at Park sitt behov for å kjøpe inn en ny Cormidi til kirkegårdsdriften og funksjonsområdet «rekreasjon i tettsted», blir prioritert. Dette verktøyet gir effektiv drift og forbedret hms.

Brann- og redning - budsjettkommentarer

Brannvesenet har gjennomgått alle aktuelle budsjettposter og tatt ned budsjettet for 2021 med ca. kroner 320.00.- i forhold til budsjett 2020. De største endringene er:

- Tatt ned lønnsbudsjettet noe og endret noe på fordelingen
- Redusert budsjett for «kommunal bevertning» pga endret behov
- Redusert budsjett for «arbeidstøy/utstyr»
- Redusert budsjett for «kurs, og reiseutgifter» - endret behov
- Noe økning av inntekter

Det mangler da ca. kroner 80.000.- og dette må tas gjennom å redusere tjenestenivået og/eller -kvalitet. Følgende forslag er mest realistisk:

Beskrivelse	Tjenestetype	Kutt/inntekt	Konsekvenser
Fakturere andre nødetater når BBRV må gjøre «deres jobb».	Kan	-54.000.-	Tar seg betalt for økt ressursbruk (timer).
Førstehjelp som eget moment under frigjøringsøvelser	Må	17.000.-	Redusert timebruk. Mindre tid til å øve på spesifikke førstehjelpsmomenter
Ta vekk/ redusere	Bør	43.000.-	Redusert timebruk og lavere

lederopplæring			kvalitet i lederopplæringen
Endre fast øvelsesopplegg hvor alle øvelsene ledes av en instruktør og gi utrykningsleder ansvar.	Bør	41.000.-	Redusert timebruk. Øvelsene gjennomføres av utrykningsleder etter retningslinjer gitt av avd.leder beredskap. Antatt redusert kvalitet.

Investeringer

BBRV sitt ønske var å investere kroner 150.000 til ny drone. Dette ble ikke innvilget, og det må ses på andre muligheter til å skaffe midler til dette innkjøpet.

Vann, avløp og slam behandling – budsjettkommentarer.

Dette er tjenester som blir finansiert av gebyrer. Gebyrene for vann og avløp ble økt noe i år for å få økonomi til å ta de utfordringene vi står overfor. Norsk vann sine anbefalinger er å renovere (skifte ut) gamle rør og anlegg med en utskiftingsgrad på 1% for avløpsanlegg og 1,2% for vannforsyningsanlegg. Vi ligger ikke langt unna disse målene i dag, men må fortsette å prioritere dette arbeidet. Vi har fortsatt godt over 30% asbestsementrør som gradvis skal buttes ut. Lokalisering og reparasjoner av vannlekkasjer har også høy prioritet og vi har klart å redusere lekkasjegraden betydelig de siste årene.

Den avtalen vi i dag har med Namdal Tankrens for tømning av slamavskillere (septiktanker), er en felles avtale med Vega, Vevelstad og Sømna. Vi vil i løpet av starten på 2021 gå ut med et nytt tilbud. Hvordan dette slår ut prismessig vet vi selvsagt ikke enda. Men, det vil kunne medføre behov for endringer av slamgebyrene i 2021.

Investeringer

Det er lagt inn et investeringsbehov på 8 millioner innenfor VA områdene i 2021. Mesteparten av dette er renoveringsbehov i anleggene.

Ansvar 243 - Plan og utvikling

Plan og utvikling er en stabsavdeling med arbeidsfelt innenfor et bredt spekter av oppgaver, for det meste av forvaltningsmessig karakter. Hovedområdene er arealplanarbeid, kommuneplanoppgaver, byggesak, GEO data (deling-kartforretning-kartarbeid), landbruk (jord- /skogbruk), viltforvaltning, byggeprosjekt og kultur (kulturvern /friluftsliv).

Avdelingen har 12 stillingshjemler/årsverk og er tildelt en budsjetttramme for 2021 på kr 9 163 476,-, tilsvarende som for 2020. En stilling er prosjektfinansiert, og med varierende prosjektaktivitet over år er det ikke påregnelig at lønnskostnadene kan forutsettes dekket fullt ut. Budsjetttrammen tar ikke høyde for det.

Gebyrlagt aktivitet utgjør en inntekt på ca. 1,4 mill.

Gebyrnivået foreslås videreføres uendret ut over den årlige indeksjusteringen, etter en heving med 10% i 2019.

Aktivitet og saksmengde innenfor byggesak og deling/kartforretning er variabel, men gebyrinntektene foreslås hevet med kr 150 000,- innenfor byggesak, og senket med

kr 50 000,- innenfor kartforretning som en tilpasning til faktisk situasjon. Innenfor deling og kartforretning er det jevnt over en mindre saksmengde, og mye tid går ellers med til å rette opp feil i grunnkartet. Det er viktig at kommunens kartgrunnlag har best mulig kvalitet.

Ut over dette videreføres i prinsippet eksisterende budsjetttramme innenfor de ulike oppgaveområdene, men med reduserte frie driftsposter der det ansees realiserbart.

Etter at arbeidet med kommuneplanens areal fullføres i løpet av 2020, er byplanarbeidet den viktigste oppgaven framover. Det er andre planoppgaver som har vært satt på vent på grunn av vakanse i en arealplanleggerstilling, fordi det har vist seg vanskelig å få rekruttert plankompetanse. Stillingen må forsøkes utlyst på nytt slik at viktige planoppgaver blir ivaretatt. Planoppgaver er regnskapsmessig definert som driftsoppgaver, og eventuell ekstern bistand må derfor løses innenfor driftsbudsjettet og ikke som investeringstiltak.

Innenfor landbruk videreføres skogbrukssamarbeidet med Sømna, med salg av tjenester tilsvarende et halvt årsverk. Konsekvensen av tidligere nedbemanning innenfor landbruksområdet er merkbart i forhold til merbelastning på gjenværende stillinger, og at noen oppgaver må nedprioriteres.

Ansvar 244 – Økonomi og øvrige stab

Ansvarer består av økonomi, post/arkiv, servicekontor og politisk sekretariat. Gjennomførte innsparinger har medført færre lederressurser noe som betyr mindre mulighet for overordnet styring og kontroll. Området vil også for 2021 bli noe redusert på grunn av manglende lederressurser. Avdelingen er fortsatt sårbar da det flere steder er få ansatte som har ansvar for sitt fagfelt. Sårbarheten øker, men i en tøff økonomisk situasjon er dette noe som er prioritert ned i kamp med mange gode tjenestetilbud. Økonomisk vil området få noen utfordringer knyttet til konflikt rundt oppsigelse av rådmann.

Ansvar 250 - Eiendom

Regulert budsjett 2020	Budsjett 2021
22 837 808	24 837 808

Generelt

Eiendomsområdet forvalter og drifter hoveddelen av Brønnøy kommunes eiendommer og bygningsmasse. Porteføljen er i senere tid utvidet med 24 kommunale boenheter med personalbaser på Salhus, Brannstasjoner i Brønnøysund og Hommelstø, Nye Velfjord omsorgssenter, Salhushallen og Newtonrommet. Byggingen av et teknisk avansert DMS er godt i gang, og 2021 må brukes til å ha på plass nødvendige behov for ressurser og kompetanse i driftsfasen som inntreffer mot slutten av året. I tillegg har Brønnøy kommunes portefølje av fremleie-boliger blitt tillagt ansvarsområdet. Området er plassert direkte under Rådmannen og er, i tillegg til ansvar for FDVUS (forvaltning, drift, vedlikehold, utvikling og service), tillagt administrative funksjoner, forvaltningsoppgaver samt at en nyopprettet innkjøpsfunksjon også ble tillagt området. Området innehar årlig byggherre-rolle/

prosjekteieransvar for en større portefølje med kommunale investeringsprosjekter. Byggdrift, Innkjøp og Renhold er pr. i dag underlagt ansvarsområdet som sysselsetter over 40 personer.

Utfordringer budsjett 2021

2021 vil innledes med den samme overordnet utfordring som mesteparten av 2020 har vært helt preget av; Corona, Covid-19, med alt dette innebærer. Denne uforutsigbarhet gir fortsatt behov for ekstra bemanning og ekstra innkjøp samt muligheter for reduserte inntekter, og gjør dermed budsjettarbeid og kuttprosess ekstra utfordrende.

Tidligere kutt i bemanning på Renholdsavdeling sees i perspektiv av dagens pandemi og samfunnsmessige konsekvenser som direkte uansvarlig. Effektivt og kvalitativt forbyggende renhold vurderes som å være samfunnets virkemiddel nummer 1 for å forebygge og redusere fare for smitte, sykdom og sykefravær for samfunnet som helhet og da ikke minst kommunalt ansatte og brukere av kommunale bygg, og dette gjelder også uavhengig av pandemi.

Vedlikeholdsetterslepet i Brønnøy kommunes portefølje gir fortsatt store utfordringer målt opp imot tilgjengelige midler og ressurser, til tross for dette har Eiendom lyktes med å snu den negative utviklingen. Ordinært planlagt vedlikehold må fortsatt vike for større tiltak som minsker etterslep, og spesielt type overflatevedlikehold innvendig i klasserom, barnehager mv. er utfordrende å få utført i tilstrekkelig grad. Avsatte årlige investeringsmidler til oppgradering kommunale bygg i vedtatt økonomiplan vil være en forutsetning for Brønnøy kommunes fremtidige muligheter for et vedlikehold i et livsløpsperspektiv med fokus på verdibevaring, klima/energi og ikke minst at kommunen har forskriftsmessige lokaler og boliger for sine innbyggere, ansatte, brukere og beboere. Avsetningene går i sin helhet til tiltak for Helse-Miljø-Sikkerhet og myndighetskrav. Ressurskrevende tiltak nødvendig på mange av Brønnøy kommunes bygg. Utvidete lovkrav, som innebærer at alle boenheter og beboere/brukere skal kartlegges og risiko-vurderes slik at riktig bolig tildeles riktig beboer, samt at fossilt brensel skal være utfaset, kommer i tillegg til siste års nye lovpålagte krav om energimerking av bygg og tekniske anlegg, radonkartlegging, asbestkartlegging mv. Uten avsetninger til oppgradering i økonomiplan vil det være meget utfordrende for ansvar 250 å drive i balanse de neste årene, samtidig som lovpålagte oppgaver og krav er ivaretatt.

Fokusert system-rettet arbeid over tid med lovpålagte oppgaver, FDV, internkontroll-elektro, brannvern, ENØK osv. har gitt Brønnøy kommune et løft og en vesentlig profesjonalisering innen eiendomsforvaltning som også har gitt nasjonal anerkjennelse, men tidligere budsjettkutt gir utfordringer med å dedikere ressurser til dette over tid og dermed opprettholde den gode utviklingen. Lovpålagte internkontrolloppgaver omfatter 7165 faste periodiske oppgaver som må utføres årlig for at Brønnøy kommunes virksomheter kan drive lovlig i de kommunale byggene iht. helse-miljø-sikkerhet, lover og internkontrollforskrifter mv.

Videre innsparing på ENØK vil være svært utfordrende uten tilgjengelige investeringsmidler for fysiske tiltak. Eiendomsavdelingen har oppnådd svært gode resultater, både i lokal og nasjonal målestokk, på dette feltet og det kreves kontinuerlig dedikering av ressurser for å opprettholde dagens lave forbruksnivå. Dette er også primært Brønnøy kommunes eneste målrettede tiltak i klima/miljø perspektiv som er gjennomført over tid med målbare resultater. Ytterligere innsparing vil følgelig være utfordrende og ressurskrevende, samt kreve midler til fysiske tiltak. Videre satsning på miljøvennlige og effektive oppvarmingsløsninger i større skala nødvendig, og dette vil også redusere kostnader på sikt.. Avsatte midler til oppgradering kommunale bygg er helt sentralt for videre fremgang, da alle tiltak som iverksettes planlegges og utføres ut ifra en målsetting om å oppnå flere effekter samtidig innen HMS, nye/endrede behov og ENØK for ett og samme tiltak.

Ansvar for teknisk-drift av nytt teknisk driftsbygg og FDV-ansvar for brannstasjoner gir økte utfordringer for ansvar 250 da dette ikke har sortert under Eiendom tidligere. Dette i kombinasjon med 24 nye kommunale leiligheter, økt areal og teknisk utrustning ved nye

Velfjord omsorgssenter, Salhushall, Newton-rom og ikke minst porteføljen med fremleieboliger gjør at arbeidsbelastning, utfordringer og risiko øker vesentlig i 2021 med kutt i budsjett. Til tross for vesentlig økning i portefølje er bemanning ved Byggdrift ikke økt iht. dette. Ikke full inndekning for innmeldte budsjettbehov for årene 2018-2021.

Eiendom har fra januar til november 2020 totalt 3224 innmeldte oppdrag, behov og avvik i FDV-system og Help-desk, og i tillegg kommer et vesentlig antall henvendelser på epost og telefon. Dette kommer da i tillegg til de lovpålagte og planlagte oppgaver. Meget stort arbeidstrykk i et stort spenn av områder og berøringsflate så vel internt som eksternt i Brønnøy.

Intern utfordring og langvarig HMS-avvik med manglende godkjente fasiliteter for ansatte i form av garderober må søkes løst i 2021 med forslag til omdisponering av kommunal bygningsmasse. Ansatte har ingen mulighet for ren-skitten sone noe som vurderes alvorlig sett opp imot dagens pandemi hvor personell drar innom barnehager, direkte til skole og sykehjem, bolig osv. uten reell mulighet til skifte av arbeidstøy eller lignende.

Planlagte kompetansehevede tiltak utsatt i 2019 grunnet Brønnøy kommunes uforutsette budsjettmessige utfordringer, som av samme årsak ble utsatt i 2018, og ble igjen utsatt i 2020 grunnet Corona.

Flere større brannskader som krever dedikert og omfattende saksbehandling opp imot assurandørselskap, og noen av disse sakene vil fortsette inn i 2021.

Reinfjord Lille har ikke gitt inntektsgrunnlag til tilstrekkelig tiltrengt drift og vedlikehold av bygningsmasse og anlegg. Eiendom foreslo i 2018-2019 å utarbeide grunnlag for politisk vurdering av Reinfjord Lilles fremtidige bruk eller evt. avhending, både når det gjelder bygningsmasse, boliger og landbrukseiendom med utmark, men dette ble besluttet utsatt på bakgrunn av prosess vedrørende kommunegrenser i dette området. Saken ble fremmet på nytt i 2020 og en prosess med utskilling og salg av landbruksareal er igangsatt. Gamle Tosbotn skole avhendet i 2018, etter at hjemmel, etter lang tids arbeid, endelig ble avklart tilhørende Brønnøy kommune og tinglyst iht. dette. Prosess for avhending av gamle Velfjord Aldersheim iverksatt november 2019, og vedtatt politisk i 2020, men utsatt på bakgrunn av beredskap Corona, i likhet med vedtatt prosess rund tidligere Flaggstanghaugen barnehage/Slottet. Vedtak om salg av Ytre Høgåsvei 34 er iverksatt. Kartlegging av ytterligere boenheter for mulig avhending iverksatt, men det er viktig å understreke at dette også innebærer redusert fleksibilitet både ved økte behov innen ulike etater og ikke minst ved bortfall av inntekter.

Flere leieavtaler til revisjon/reforhandling og oppsigelse har gitt usikkerhet om fremtidige leieinntekter og utnyttelse av lokaler. Politiet flytter ut 31.12.20 og lokalene vil da klargjøres for nye brukere i form av PPT mv. Gir behov for noe oppgradering og ombygging/tilpassing av arealene. Forhandlet frem ny avtale med Brønnøysund Videregående skole som gir forutsigbare rammer for dette forholdet ut 2023. Brønnøy tingrett ved domstoladministrasjon har ikke vært villig til å inngå ny avtale så langt, og dette gir ikke tilstrekkelig forutsigbarhet for denne leieavtale og de berørte arealer. Revidert leieavtale med Mattilsynet utarbeidet forventes inngått før 01.01.21. Alternativ bruk av tidligere Flaggstanghaugen barnehage vedtatt politisk. Intern prosess for å benytte en mindre del av regulert boligtomt i Svarthopen til et reelt behov initiert i en tverrfaglig prosess via Boligforum, og Husbanken er orientert om dette.

Boligsosialhandlingsplan ble revidert og politisk behandlet i 17/18, sammen med kriterier for tildeling av bolig. Nedslagsfeltet for det boligsosiale arbeidet er omfattende og komplekst. Arbeidet og tiltakene berører og påvirker mange områder og brukere på flere plan og i flere faser. Brønnøy kommune er nå inne i et tre-årlig kommunesamarbeid på dette feltet. Eiendom

har vært primus motor også for dette på vegne av Brønnøy kommune. Det Boligsosiale arbeidsfeltet er tverrsektorielt og har vært meget krevende for Eiendom. Opprettelsen og ledelse av Boligforum har vært et tverretatlig tiltak for å samordne arbeidet på dette feltet til det beste for Brønnøy kommune og ikke minst et omfattende antall innbyggere og sårbare grupper som berøres av dette arbeidet direkte. Dette forum ble foreslått opprettet av Eiendom da man tidlig i involveringen i Brønnøy kommunes boligsosiale arbeid så vesentlig forbedringspotensial og utfordringer. Det siste årets prosess med omorganisering av ROP samt tragisk enkeltsak behørig dekket i media, har blitt håndtert av Brønnøy kommune uten involvering av Eiendom, til tross for kompetansen, førstehånds-kunnskapen og objektiviteten opparbeidet daglig fra 2013.

Overtakelse av forvaltningsansvar for portefølje av fremleieboliger har resultert i en vesentlig bedre kontraktsoppfølging samt bolig-/brukeroppfølging. Samtidig overtas en stor portefølje med tilhørende store forpliktelser og betydelig risiko, men Eiendom har redusert tomgangsleie med 31% og inntjening med 23%. Dette nivået må opprettholdes i 2021 og videre og krever dedikerte ressurser og kontinuerlig oppfølging. For å forsvare videre budsjettkutt i 2021 er det nødvendig å iverksette konkrete tiltak for å redusere nivået på restanser og ytterligere samordning av alle virkemidler innen bolig og boligsosialt arbeid.

Prosjektporteføljen er stor. Eiendom vil i 2020 fortsatt investere ressurser i prosjekter som; Salthushall, DMS, Velfjord Omsorgssenter og selvsagt i mange andre små og store prosjekter. Denne ressursbruken gagnar Brønnøy kommune i høy grad på lengre sikt, men er belastende for Eiendom i nåtid ved at det innebærer ressursbruk som ikke er tildelt og/eller kompensert. Innkjøpsfunksjon er tillagt ansvarsområdet. Ytterligere samordning av innkjøp og interne innkjøpsrutiner samt fornying av utgående innkjøpsavtaler blir sentrale punkter også i 2021. Innebærer ubudsjetterte utgifter for ansvar 250 før en evt. besparende/ kvalitetsøkende/ rasjonaliserende effekt evt. kommer Brønnøy kommunes virksomheter/sectorer til gode som helhet. Innkjøpssamarbeid i enkelt-anskaffelser vil fortsatt vurderes for å oppnå tilstrekkelig volum til å maksimere kvalitet, rabatter og prisreduksjoner på varer og tjenester. Videre fokus på utarbeidelse rammeavtaler for kommunal drift.

Eiendom har årlig siden opprettelsen effektivisert driften som igjen har gitt varige innsparinger for Brønnøy kommune og tilsvarende varige rammereduksjoner for Eiendom, dette i kombinasjon med gjennomførte kutt har gitt en markant risikoøkning for budsjettet med tanke på uforutsette hendelser, skader, klimatiske forhold o.l. Budsjettet har ikke vært regulert for reell prisvekst gjennom flere år, og sett i lys av at Eiendom har den største porteføljen av driftsrelaterte innkjøp i Brønnøy kommune utgjøre dette en betydelig sum årlig. Enkelte av de foreslåtte kutt som innbefatter salg av kommunale eiendommer vurderes å gi usikkerhet i forhold til faktisk markedspotensial og dermed faktisk avhending, men også i forhold til at enkelte eiendommer innebærer vesentlig intern ressursbruk før et evt. salg.

Behov for omstilling/effektivisering/tiltak

Eiendom har i perioden 2012-2020 utført en omfattende og kontinuerlig omstilling for både Byggdrift og Renhold, som har gitt meget gode resultater både i produksjon, økonomi samt faglig og sosialt arbeidsmiljø. Team-arbeid og rullering vil fortsette i 2021 med særlig fokus på planlegging.

Administrative ressurser for små i forhold til oppgaver, prosjekt- og personaloppfølging. Det må fortsatt arbeides godt med å holde tomgangsleie på lavest mulig nivå i 2021, samt at det må arbeides aktivt og forebyggende med restanser på husleie, fra alle virksomheter/etater i organisasjonen i 2021. Det bør også vurderes depositum ved utleie som et ansvarliggjørende virkemiddel mot både restanser og hard-bruk/hærverk. Det bør vurderes opprettelse av et eget

Boligkontor med delegert myndighet og mandat til å iverksette dette, samtidig som alle virkemidler da kan samles å utnyttes på en mer helhetlig måte.

Med ytterligere kutt i ressurs for Bygghrift gir dette behov for iverksettelse av tiltak/mindre investeringer for å minske behovet for omfattende manuelt arbeid ved enkelte anleggs opplegg for renovasjon mv. Dette i form av eksempelvis etablering av effektive miljøstasjoner som bruker kan benytte på en praktisk måte samtidig som sortering/miljø blir bedre ivarettatt, og avfallsselskap kan tømme direkte uten omfattende bruk av verdifulle ressurser fra Bygghrift.

Kostnader som påføres Eiendom til nye behov og nye tiltak kontra ren forvaltning-drift-vedlikehold må i 2021 synliggjøres bedre.

Arealutnyttelse/arealeffektivisering i de ulike formålsbygg bør settes på dags-orden.

Budsjettet vurderes i balanse, med forbehold om beskrevne utfordringer og risiko, for 2021.

Ansvar 252 IT-avdelingen

Brønnøy kommune trenger en robust driftsorganisasjon for IT for å levere tjenester som er stabile, sikre og tilgjengelig når brukerne skal bruke dem. Vi må levere bedre og mer brukervennlige digitale løsninger og tjenester til innbyggere og næringsliv. Dette kan løses best gjennom bedre samarbeid med andre kommuner.

Oppgaver som vi kan løse rimeligere og / eller bedre internt bør vi utføre selv. Dette må vi løse med å øke kompetanse og kapasitet på IKT området i egen organisasjon og tilbakeføre flere oppgaver som tidligere er outsourcet. Samtidig er det viktig å sikre tilgang til ekstern ekspertise ut fra det behovet vi til enhver tid måtte ha. Dette betyr:

- Behov for økt bemanning og kompetanseheving
- Insourcing av oppgaver
- Benytte nødvendig bistand for å sikre god drift

I februar 2022 utløper driftsavtalen med TietoEvry. Dette medfører endel utfordringer som må løses:

- Nye og bedre avtaler skal fremforhandles
- Serverparken må flyttes til ny driftsplattform
- Kompetanse overføring fra driftsleverandør

Vi må jobbe for økt samarbeid med våre nabokommuner blant annet gjennom Digitale Helgeland. Eventuelt samarbeid om IKT drift må avklares, i første omgang med Vega og Vevelstad.

For å gjennomføre dette må vi ha en økonomisk plan som bygger opp og sikrer at vi kan levere en stabil og sikker drift over tid.

Innsparing

Med dagens driftsavtale mener vi det er flere oppgaver som vi kan levere rimeligere og enkelte oppgaver som vi kan levere med bedre kvalitet.

Foreløpige kalkyler viser et potensial på netto innsparing for Brønnøy kommune på **3 000 000** i reduserte driftskostnader per år ved å insource ca 70 % av det som utføres av TietoEvry per i dag. Overtar vi også driften for Vega og Vevelstad kommuner vil det gi en ytterligere besparelse for alle 3 kommuner. Hovedgrunnen er at man får synergier med å drifte de samme

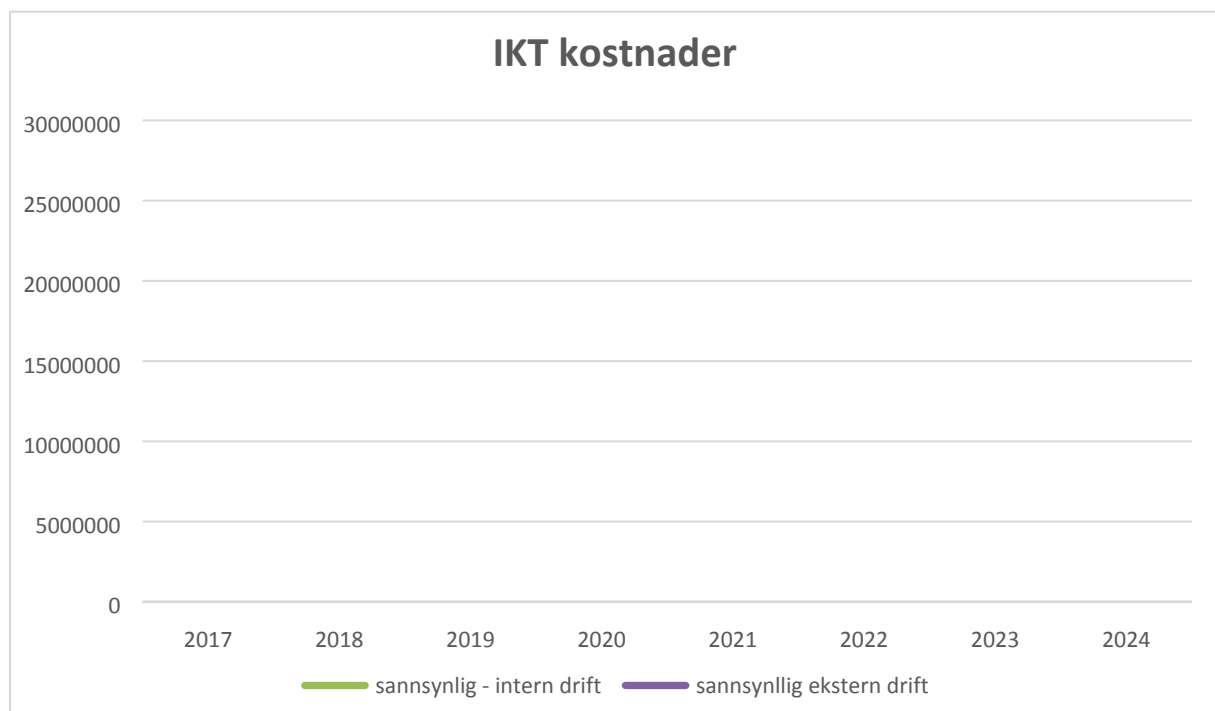
systemene for flere. For Brønnøy kommune vil det i tillegg bli en inntekt på de tjenestene vi eventuelt leverer de andre kommunene.

Flytting av serverparken til ny driftsplattform er av leverandør estimert til en kostnad på rundt 3 millioner. Med å øke den interne kapasiteten og kompetansen vil vi kunne utføre mye av migreringsjobben selv og dermed spare en betydelig andel av migreringskostnaden.

Besparelsen er innarbeidet i budsjettet.

Ønsker man fortsatt ekstern drift må man og kalkulere med en større migreringskostnad hvis man får en annen driftsleverandør. Risikoen for problemer vil trolig også øke.

For å få til dette må det til en økt satsning for 2021 og deler av 2022 før man får full effekt av insourcingen. Diagrammet viser en sannsynlig utvikling av IKT drift kostnadene henholdsvis med fortsatt ekstern drift eller intern drift.

Bemanning og kompetanse

For å kunne gjennomføre dette må vi bygge en stabil og robust driftsorganisasjon gjennom å øke bemanningen og kompetansen og gradvis bygge organisasjonen etter behovet.

Vi vil fortsatt trenge ekstern bistand på viktige områder, men etter hvert som vi får ressursene og kompetansen på plass vil behovet bli mindre.

Medio november 2020 har avdelingen 4 faste ansatte, 2 lærlinger og 1 person i et engasjement. Planlagt bemanning februar 2022 er 8 fast ansatte og 2 lærlinger, der 3 personer må ansettes i 2021. 1 stilling er viktig å få på plass så snart vi har fått godkjent budsjettet.

Eventuelle ytterligere behov vil være avhengig av hva man kan få oppnådd av samarbeid med andre kommuner, ønsket digitaliseringstakt og insource kapasitet/mulighet.

Generell økning i IKT kostnader

Digitalisering, ønsker og krav om bedre og mer effektive tjenester, flere integrasjoner, satsninger vi har gjort på oppvekst og velferdsteknologi og andre satsninger som forventes å komme, vil trolig medføre stadig økte ikt kostnader, noe som diagrammet over viser.

Infrastruktur og systemer må møte de økte kravene til sikkerhet og må stadig sikres bedre.

Økt krav til tilgjengelighet fra flere steder, på flere plattformer også utenfor normal arbeidstid stiller også økt krav til systemer og drift.

Utviklingen og behovet har over tid resultert i flere pc'er og brukertilganger. Vi nærmer oss nå at alle har personlige brukere og trolig vil de fleste også ha behov for personlige enheter etter hvert for å kunne utføre sin jobb.

Investering

Vi har ca 900 pc'er og skjermer, ca 1500 nettbrett og ca 500 telefoner og mobiler. I snitt utgjør dette en årlig innkjøp/ leie kostnad på i underkant av 4 000 000. Mange skifter ut bærbarpc'ene etter 3 år, vi kalkulerer med en levetid på 5 år for disse.

Nettverksutstyr har i snitt en årlig innkjøpskostnad på i underkant av 500 000.

Investeringsbehov i forbindelse med ny eller forbedrede løsninger, system og satsninger er budsjettert med i snitt på 1 000 000 de neste årene. Her kan nevnes ny sak/arkiv løsning med tilhørende tjenester og i tillegg gjenstår det integrasjoner i velferdsteknologi plattformen som var planlagt gjennomført i 2020.

For 2021-22 vil investeringsbehov knyttet til nye avtaler, ny driftsplattform og selve migreringsjobben som er helt nødvendig for å kunne ivareta en forsvarlig drift ha høyest prioritet. Det medfører at man er nødt til å forskyve på en del av de andre investeringene nevnt ovenfor.

Drift

Lønn og administrasjon

For å muliggjøre den planlagte insourcingen og bidra mest mulig i migreringsjobben er budsjetttet for lønnskostnadene betydelig styrket. Flere ansatte krever også flere kontorplasser og midler til kurs er også styrket for å kunne bygge nødvendig kompetanse.

Programlisenser og vedlikehold IT

Kontoene 11981 Programlisenser og vedlikehold IT er budsjettert til sammen kr 6 700 000. Dette inkluderer og forventet ekstra kostnad i forbindelse med migreringen da både gammel og ny løsning må være i drift samtidig i en periode.

I 2020 er bl.a. følgende systemer/ moduler kommet til som forklarer mye av kostnadsøkningen:

- Velferdsteknologi: Imatis, Lifecare Mobil pleie, sikker mobil
- NAV Digisos
- UBW digital sykemelding
- Tofaktorautentisering Office 365

For 2021 er bl.a. følgende systemer/ moduler ønsket innført, men er foreløpig ikke med på budsjettet:

- Barnevern satsning kr. 111 000 fratrukket andel andre kommuner
- Imatis 24/7 support kr. 90 000
- Norkart applikasjoner forbedring kr. 90 000
- Tjenestekontor satsning kr. 32 000
- UBW reiseregnings modul kr 113 000

Ny trygghetsalarmløsning skal tas i bruk, men det er usikkert hva effekten blir for IKT budsjettet.

Løsningen skal også integreres i Imatis og krever da 24/7 support på Imatis løsningen.

ASP drift

Kontoene for Drift av ASP løsningene Agresso og Ephorte er budsjettetert med kr. 1 225 000. Enkelte av modulene i sak/arkiv løsningen Ephorte har ikke support lengre enn til oktober 2021. Løsningen må dermed bli erstattet av noe nytt og bedre. Dette prosjektet koordineres av Digitale Helgeland i samarbeid med flere kommuner.

IKT Drift

I 2020 forventer vi å betale driftsleverandøren kr 7 425 000 for IKT drift. Mye av denne kostnaden går til å betale arbeidet leverandøren utfører for drift av våre systemer. For 2021 er det budsjettetert for kr 7 575 000. I tillegg kommer det en del konsulent bistand som vi også kjøper, blant annet til nødvendig oppgradering av systemer.

Ved å insource mye av denne jobben vil vi redusere denne kostnaden betydelig.

Usikkerhet

Det er viktig å presisere at det er flere faktorer som er usikre og kan få påvirkning på budsjettet for 2021:

- Tidspunkt for overtakelse av de enkelte oppgavene som i dag utføres av driftsleverandøren
- Kostnader i forbindelse med migrering/flytting av serverpark
- Driftskostnader på ny driftsplattform
- Kostnader i forbindelse med anskaffelse og inngåelse av nye avtaler og effekten av disse

Ansvar 253 – Oppvekst

Oppvekstsektoren omfatter de fem hovedområdene Brønnøy barnehage, grunnskolene, Brønnøy kultur- og kompetansesenter, Barne- og familietjenesten og RSR bestående av PPT, 2 rådgivere og RKK. Området er organisert under ledelse av oppvekstsjef med ledere for hver avdeling med selvstendig budsjett- og personalansvar for sitt område.

Overordnede mål for tjenesten er:

- Vi skal gi et likeverdig tilbud til alle våre barnehagebarn og skoleelever i tråd med krav som stilles i relevant lovverk og innenfor de rammer vi er tildelt.
- Barne- og familietjenesten skal jobbe forebyggende inn mot primærtjenestene barnehage og skole for å sikre at familier, barn og unge i Brønnøy gis støtte og kompetanse som fremmer god psykisk og fysisk helse og som igjen bidrar til livsmestring.
- Vi skal ivareta voksne som av ulike årsaker har behov for opplæring for å kvalifisere seg til videre arbeid eller utdanning.
- Vi skal bidra til varierte tilbud for barn og unge i Brønnøysamfunnet gjennom bibliotektilbud, kulturskole og gjennom samarbeid med lag og foreninger.

I arbeidet med tertial 2 og budsjett 2021 ble det klart at det er et styrkingsbehov på flere områder innen oppvekst i størrelsesorden 6,7 mill. kroner. Dette er knyttet til mindre inntekter i SFO og barnehage, samt merforbruk på områder som spesialpedagogiske tiltak og betaling til andre kommuner for barn som er plassert.

ROP tjenesten er flyttet til helseområdet noe som tilsvarer ca 6,3 mill som trekkes fra ramma til oppvekst.

Fra 1. oktober 20 er de regionale tjenestene PPT og RKK lagt inn under oppvekst med Brønnøy kommune som vertskommune. Dette utgjør ca 6,3 mill. kroner som legges til på ramma.

Oppvekst har fått et krav om reduksjon på 9 mill. kroner.

Oppvekst har da en ramme på 225 304 000,- for 2021, mot 227 592 000,- for 2020.

Etter analyse og grundig gjennomgang av alle tjenester finner vi inndekning for ca. 9 mill. kroner gjennom ulike kutt og reduksjon i tjenestene. Noen av kuttene er usikre og avhengig av «stang inn».

Tiltak	reduksjon
Reduksjon introlønn	3 mill
Barnehage – nedbemanning færre barn	1,7 mill
Barnehage funksjon tidlig innsats	0,45 mill
Reduksjon skole – færre klasser, mindre spes.uv	1 mill
Reduksjon assistent	1 mill
Vakanse. Fagansvarlig skole og andre stillinger som oppstår.	0,7 mill
Sammenslått SFO/barnehage på Hilstad	0,25 mill
Sommerstengt SFO	0,35 mill
Reduserte printkostnader	0,35 mill
Økte inntekter budsjettert	0,23 mill
Totalt	9,03 mill.

Stillinger som ikke er besatt vurderes å sette vakant i perioder. I fravær av oppvekstsjef settes stillingen som fagansvarlig skole vakant i perioden ut skoleåret. Historien viser at det kan ta tid å rekruttere ny oppvekstsjef. Sist tok dette et år. Andre stillinger vil vurderes fortløpende. Estimert innsparing er 700.000,-.

Konsekvensene er at skolene og barnehagene vil i perioden få mindre støtte og oppfølging fra oppvekst. Det vurderes likevel at dette er forsvarlig for en kortere periode. Det er over år etablerte systemer og rutiner som skoleledere og styrere skal følge og dette vil også bli fulgt opp i noe grad av rådgiverne i RSR. Dette er ingen varig løsning, men bidrar i budsjett for 21.

Oppvekstområdet har behov for en stram økonomisk styring gjennom (igangsatte) interne kontrolltiltak og det vil være behov for at vi bruker våren 2021 for å se grundig på fordelingen mellom områdene. Det er et bærende prinsipp at tilbudet til barnehagebarn og skolelever skal være likeverdig og vi ser at rammene til områdene må endres i takt med barne-/elevtall og demografiske endringer i kommunen. Nedgang i barnetall må også på sikt gi nedgang i

utgifter til andre tjenester som gis rundt barn og unge, herunder helsestasjonstilbud og barnevernstjeneste.

I løpet av neste fireårsperiode må en også vurdere strukturer innenfor oppvekst.

Barnehagesektoren, sted 5350-5356

Brønnøy barnehage består av fire hus; Toftsundet, Salhus, Furutoppen og Klokkargården. I tillegg omfatter sektoren *spesialpedagogiske tiltak i barnehage* som Brønnøy kommune har ansvar for både i private og kommunale barnehager.

Det legges opp til en reduksjon i barnehagesektoren på 1,7 mill. Dette er tatt inn i budsjettet, men er usikkert da det avhenger av det totale barnehagetilbudet fra høsten 2021. Vi vet ikke før etter hovedopptaket i mars hvor barna fordeler seg på de ulike barnehagene.

Det er tidligere kuttet på flere funksjoner som ikke direkte tilskrives bemanningsnorm/pedagognorm. Dette har ført til at ansatte har fått endrede oppgaver og det gir oss mindre fleksibilitet ved f.eks. fravær. Det har også ført til at arbeid med [PMTO-veiledning](#) (foreldreveiledning knyttet til adferdsproblematikk) og IKT-satsningen i barnehagene har blitt nedskalert.

Det legges opp til et kutt til på en funksjon som er brukt på veiledning av personell og bidrag til tiltak for tidlig innsats. Fjerning av denne funksjonen vil gjøre at ansatte må utføre mer utredningsarbeid og observasjoner av barn. Kvaliteten blir dårligere og kan bidra at flere barn blir henvist til PPT. Oppfølgingen av felles satsninger blir mangelfull.

I barnehagesektoren er det krevende å budsjettere i en situasjon der ett nytt barn kan utløse en hel ny stilling. Event. nye søkere vårhalvåret vil kreve at vi må ansette nye pedagoger/fagarbeidere for å møte kravene i pedagog- og bemanningsnormen, noe vi nå ikke har budsjettert med.

Imidlertid gjør nedgang i barnetallene at barnehagesektoren må tilpasse driften fra høsten 2021. Det ser i dag ut til at vi må nedbemanne etter hovedopptaket i mars, da et stort kull går over i skole og færre barn kommer inn. Dette kan bety oppsigelser av flere faste stillinger.

Budsjettet for spesialpedagogiske tiltak for 2020 var ikke realistisk med tanke på nye behov og er økt for 2020. Samtidig må vi ha en totalgjennomgang av systemet rundt vedtak og hvordan ressursene best mulig nyttes til barnas beste. Dette i tett samarbeid med PP-tjenesten. 08.11.2019 kom meldingen til Stortinget nr. 6 «*Tett på – tidlig innsats og inkluderende fellesskap i barnehage og SFO*» som foreslår endringer i måten kommunene bruker ressursene til blant annet spesialpedagogiske tiltak, men også PP-tjenestens rolle i arbeidet. Reduksjon i antall barnehagebarn bør også gi utslag i omfanget av spesialpedagogiske vedtak. Budsjettramme ligger inne med 6,3 MNOK for 2021, dette vil med stor sannsynlighet ikke være nok. Det er alltid en viss usikkerhet rundt dette området, da det styres av behov som av og til dukker uanmeldt opp. I tillegg er tiltakene lovpålagt. Det er ønskelig å starte et arbeid med å se på hele prosessen fra oppmelding til vedtak fattes og identifisere om kommunen kan arbeide smartere og mer målrettet.

Driftstilskudd til private barnehager: Grunnlaget for tilskuddet er regnskapsåret 2019. Dette var første året med helårsvirkning av den nye bemanning- og pedagognormen, noe som har resultert i en stor økning i tilskuddet per barn. Det er stipulert et behov for 2021 på 24,5 MNOK.

Redusert oppholdsbetaling: Fribeløpet øker fra 1. august 2021 og vi vet at flere sliter med økonomien og vil kvalifisere for ordningen. Stipulert til helårsvirkning (for alle barnehager) til 2,3 MNOK.

Skolesektoren, sted 5310-5342

Vi har fire grunnskoler i Brønnøy; Hilstad skole, Nordhus skole, Salhus skole og Brønnøysund barne- og ungdomsskole. Alle grunnskolene har SFO-tilbud. I tillegg har Brønnøy kultur- og kompetansesenter ansvar for opplæring av voksne elever.

I arbeidet med budsjettet for 2021 har vi gjennomgått skolenes rammer grundig. Vi ser vi må justere skolenes rammer før skoleåret 2020/2021 slik at vi sikrer at vi ivaretar bl.a. *lærernorm for grunnskolen, elevenes rett til spesialundervisning* etter opplæringslovens § 5.1 og *retten til særskilt språkopplæring for elever fra språklige minoriteter* etter opplæringslovens § 2.8, på alle våre skoler.

Som i barnehagesektoren må systemet for vedtak om spesialundervisning gjennomgås i samarbeid med PP-tjenesten, med stort fokus på hvilke tiltak som faktisk gir effekt for elevenes læringsutbytte.

Vi ser at det er lite å hente på skolenes ordinære undervisning som reguleres av myndighetenes lærernorm. Generelle styrkingstimer er tidligere tatt ned, noe som fører til mindre fleksibilitet med tanke på gruppedeling og undervisningsmetoder. Salhus skole får færre elever inn til høsten enn det som går ut, og får en klasse mindre. I tillegg vil det være noe å hente på færre vedtak om spesialundervisning. Det vil også være en reell mulighet for at det blir færre barn på SFO med bakgrunn i et lite kull som begynner til høsten. Det vurderes at Salhus kan ta ned stillinger tilsvarende 1 mill. Kuttene gjennomføres ved naturlig avgang og ved at midlertidige kontrakter blir terminert. Samtidig ser vi at Nordhus skole får et stort kull til høsten og må mest sannsynlig styrkes. Framover i tid vil vi se en endring der BBU vil få store kull på u-trinnet når de store kullene på Nordhus kommer over i ungdomsskolen.

Skolene har høye utgifter knyttet til print og skrivere. Her blir det gjort en gjennomgang på behov og det er realistisk å forvente en reduksjon på 350.000,- etter iverksatte tiltak.

Det er budsjettet inn inntekt fra Nordland fylkeskommune på 230.000,- knyttet til refusjon for skoleskyss.

Det er lagt opp til en samlet reduksjon på 1 mill. på færre assistentstillinger i Brønnøyskolen og betaling til andre kommuner for spesialundervisning. Vi har endret måten vi beregner hva som skal betales til andre kommuner med virkning fra høsten 2020. Tidligere har vi betalt time for time med spesialundervisning, men vil framover betale kun for «vår andel» når elevene får spesialundervisning i grupper.

SFO:

I takt med nedgang i elevtall må også SFO-tilbudet gjennomgå med tanke på bemanning i forhold til antall søknader om SFO-plass.

Det foreslås sommerstengt SFO som vil gi en antatt reduksjon av kostnader med 350 000,-. Salhus SFO har de to siste årene hatt mellom 12-25 barn på SFO i juli mnd.

Det foreslås at Hilstad SFO og Klokkargården har samdrift fra høsten 2021. Det er et relativt stort kull som begynner i 1. klasse, men få nye barn som begynner i barnehagen. Om dette er gjennomførbart avhenger av hvor mange barn i 1. kl som søker plass. Vurderes som innsparingspotensial på 250.000,-

Det bør for 2022 vurderes om det skal settes et tak på hvor mange SFO-plasser hver skole skal tilby.

Brønnøy kultur- og kompetansesenter (BKKS), sted 5360-5364

Brønnøy kultur og kompetansesenter innbefatter voksenopplæring, flyktningetjeneste, kulturskole og bibliotekjeneste.

I ramma ligger det inne en forventet innsparing på 3 mill. kroner som følge av nedgang i antall flyktninger. Innsparingen er knyttet til at det er færre som skal ha introduksjon lønn. Reduksjon på området er i all hovedsak begrunnet i og forårsaket av nedgang i antall bosatte flyktninger. Det er en del av utvikling etter 2017, som har fått større konsekvenser grunnet koronatiltakene som har satt stopper for den planlagte bosetting siste året. Mindre salg av tjenester til nabokommuner og mindre grunnlag for norsktilskudd fra staten medfører 1,1 millioner mindre i refusjoner. 3,7 millioner er redusert flyktninglønn og reduserte utgifter i forbindelse med bosetting. 0,4 millioner er delvis planlagt og delvis forventet mulighet for reduksjon grunnet synkende elevtall.

Barne- og familietjenesten – sted 5370 - 5377

Budsjettrammen tar hensyn til de generelle utgiftene som øker. Fortsatt er det slik at driftsnivået svært høyt, vi er fortsatt avhengige av prosjektmidler og prosjektstillinger for å kunne holde det høye driftsnivået som flere tjenester krever i tillegg til å utvikle tjenestene. Helsestasjonstjenesten og stillinger under BOF-leder har prosjektstillinger tilknyttet. For barnevernet sin del blir det en utfordring med budsjettet hvis midler ikke blir tilført, særlig knyttet til høye reiseutgifter som følge av økt samvær, mer bruk av tolk og juridisk bistand. Barn under omsorg medfører i tillegg til økte utgifter til lønn og utgiftsdekning til fosterhjem, også til høyere reiseutgifter. Fosterhjemmene er i tillegg spredt utover hele landet. Mye uforutsette utgifter knyttet til barnevern gjør det vanskelig å kutte for å kunne løse dette innenfor eksisterende ramme. Ny barnevernsreform (2022) og nedbyggingen av det statlige barnevernet vil medføre økt kompetansebehov, økte oppgaver og behov fremover.

Kommentarer til investeringsbudsjettet

Uteområder skoler og barnehage

Skoleeier har et ansvar for at leikeplasser er kontrollert og vedlikeholdt slik at det ikke oppstår fare for liv og helse. Det er nødvendig med jevne kontroller av leikeplassene, noe vi har gjort de siste to-tre årene. Kontrollene avdekker avvik på alle leikeplasser og det er et pågående arbeid med reparasjoner for å sikre at leikeplassen er trygg. Noen apparat er i så dårlig forfatning at de er fjernet. Sikring og utvikling av kommunens leikeplasser er ikke noe som kan tas over driftsbudsjettet til enhetene. En fast post på 500.000,- anses som et absolutt minimum for å kontrollere, vedlikeholde og utvikle de 9 leikeplassene som vi har på skolene og barnehagene.

Læremidler

Med Fagfornyelsen som ble innført august 2020 er det behov for innkjøp av nye læremidler til skolene. Skolene har mye gammelt materielt og det er behov for en fornyelse mtp. de nye læreplanene.

Det pågår en prosess i Brønnøyskolen for å vurdere hvilke læremidler som skal anskaffes fra høsten av.

Gjerder

Vi har hatt tilsyn i Klokkargården barnehage og fått avvik på at barnehagens område ikke er sikret godt nok med gjerde. Dette har vært påpekt tidligere, men man har ikke funnet midler for å gjennomføre det.

I tillegg er det behov for et gjerde på sørvestsiden av Salhus skolen mot naboer. Det er stor aktivitet med barn i dette området og behov for å få en sikrere fysisk avgrensning.

Ansvar 254 – Helse, velferd og omsorg

Budsjettkommentarer ansvar 254- 2021- helse og omsorg

Ramme: rådmann/ økonomisjef

Tekst	Oppvekst 253	Helse og omsorg 254
Regulert ramme 2019	227 592 444	190 484 255
ROP fra oppvekst til helse og omsorg	(6 286 841)	6 286 841
	227 604 881	196 771 096
Endringer budsjett	Inkl styrking av ROP	4 040 500
Ramme 2021		201 176 096

Helse og omsorg tilbyr tjenester til hele befolkningen. Områdene består av et mangfold av tjenester innenfor institusjonstilbud, hjemmebaserte tjenester og forebygging.

Helse og omsorg består av følgende tjenesteområder:

Pleie- og omsorg
Hjemmetjenesten felles
Tjenestekontor
Hjemmesykepleie sone sør (Hestvadet)
Hjemmesykepleie sone nord
Hjemmesykepleie/hjemmehjelp sone øst
Hjemmehjelp sone sør/nord

Miljøtjeneste utviklingshemmede
Botilbud Tautra/avlastningsbolig barn
Botilbud Farmenveien
Botilbud Jektskipperveien
Aktivitet (HIAS)
Dagsenter
Omsorgstønad
Støttekontakt/ avlastning
Brukerstyrt personlig assistent

Helse og velferd
Felles Brønnøy sykehjem
Avdeling 1
Avdeling 2
Avdeling 3
Natt- tjenester
Sentralkjøkken/ kantine
Kommuneoverlege
Legetjenesten
Legevakt
Ekspedisjon
Laboratorium
Aktivitet og mestring (fysio mm)
NAV
Sosiale tjenester
Psykisk helse og rus

Status helse og omsorg

Anslått merforbruk (unntatt korona) for 2020 er stipulert til 12 200 mill.

Hovedutfordringene for budsjett 2021, er å drive samme tjenestenivå innenfor tildelt ramme.

De tre siste årene har endt med store underskudd. Til 2019 budsjettet ble det forslått strukturendringer ved å legge ned sykehjemsplasser og styrke hjemmesykepleien, men det bli ikke vedtatt. Driftsnivået må tilpasses de økonomiske rammene. Blir ikke rammene økt må det gjøres mindre av noe.

Rådmann/ økonomisjef har utfordret helse og omsorg på å effektivisere/ øke inntjening på legetjenesten. Nedtak av institusjonsplasser, gjennomgang av tjenester, reduksjon av hjemmetjenester og at controller tas bort. Viser til kommentarer til hvert enkelt sted.

Sted 5410- 5417 Brønnøy sykehjem

Dersom sykehjemmet fortsatt skal drives med dagens 58 plasser, er det et behov for en ekstra nattevakt, (1,8 årsverk = 1,2 mill). Det er også et behov for å øke bemanningen på dag og kveld i demensavdelingen for forsvarlig oppfølging av pasientene samt for å rekruttere og beholde personell. (min 2,6 årsverk 1,7 mill). Behovet skyldes utfordringer over år med flere yngre med demenssykdom og utagering.

Skal sykehjemmet fortsette med dagens drift må budsjettet økes med nærmere 3 mill.

Sted 5418 – 5422- Legesenteret

Legesenteret kan drives rimeligere med samme driftsform dersom vi har faste ansatte leger i alle stillinger. Når vi har ledig legestillinger (som vi har nå) er det behov for vikarleger og da stiger utgiftene og inntektene går ned.

Sted 5423- Fysioterapi

Hverdagsrehabilitering, korttidsopphold med rehabilitering, fysioterapi, ergoterapi, hjelpemiddelteknikk. Det er gjennomført prosjekt knyttet til rehabilitering spesielt med prosjektmidler fra Fylkesmannen.

Prosjektmidler har dekket opp for fastlønnsstilling i forbindelse med velferdsteknologi.

Driftstilskudd til private fysioterapeuter er justert. Stilling for hjelpemiddeltekniker har økt fra 75 % til 100%.

Sted 5373- Psykisk helse og rus

Kommunestyret vedtok å overføre Rop til helse fra 20.10. 2020. Det ble vedtatt stedlig leder for tjenesten som inngår som en av 9,2 årsverk. Det er diskusjon mellom oppvekst og helse hvorvidt det skal overføres andel av administrativ leder (barne- og familiesenteret) og kommunepsykolog. Det er gjennomført et prosjekt «RPH, rask psykisk helsehjelp over 2 år. Prosjektet avsluttes i 2020 og det er ikke planlagt en økning av driften som følge av prosjektet.

Sted 5424- 5427 NAV- kommune

Det er anslått et overforbruk på rundt 2 mill for 2020. En god del kan tilskrives direkte og indirekte koronasituasjonen. Det vil mest sannsynlig få virkning inn i 2021..

Sted 5450- Felles hjemmebasert

Lokaler hjemmesykepleien er ikke ihht arbeidsmiljølovens krav til både garderobes og personalrom og oppleves som svært utfordrende spesielt i forbindelse med koronasituasjonen. Det har medført at en leilighet i Hestvadet blir brukt som personalbase, noe som medfører økte utgifter. Husleie for personalbase på Hestvadet (100 000.- pr år). Ansatte vasker også arbeidstøyet sitt selv, en oppgave som har økt til det dobbelte i løpet av 2020. Det er et spørsmål om helsepersonell skal bruke arbeidstid til vask av eget arbeidstøy.

Leilighetene i Hestvadet er ikke utstyrt med oppvaskmaskin som standard inventar. For ansatte som primært skal yte helsehjelp, innebærer det oppgaver som å vaske kopper for de fleste av beboerne. Dette er en stor tidstyv.

Det er også lagt inn prosjektmidler for å dekke en fagkonsulentstilling.

Sted 5451- Tjenestekontoret/koordinerende enhet

I utgangspunktet består tjenestekontoret av tre årsverk. Ved revurdering av vedtak skal forhåndsvarsel sendes ut før det kan fattes nye vedtak. Dette for å ivareta forsvarlig saksbehandling og klageadgang. Med gjennomgang av vedtak vil det være et behov for å styrke tjenestekontoret, men det er ikke rom for det i årets budsjett.

Sted 5453- Hjemmebasert Velfjord

I forbindelse med budsjett 2020 ble det overført ressurser fra hjemmebasert øst til hjemmebasert sør/ nord. I utgangspunktet var det tre årsverk skulle overføres. Hjemmebasert øst ser ut til å ende på et merforbruk i 2020 rundt 1,5 mill i 2020. For å få være i hht budsjett driften tas ned med ett årsverk.

Sted 5456- Aktivitet (HIAS)

Økt tildeling av tilbud og prisjusteringer gir økte kostnader i 2021. Det vil bli tatt initiativ overfor HIAS om en gjennomgang av avtalen, for om mulig forhandle ned kostnadene, men det er usikkert om dette vil medføre en nedgang i utgifter. Det er derfor ikke budsjettert med en innsparing.

Sted 5457- Praktisk bistand /hjemmehjelp

Det er en økning i søknader på praktisk bistand (hjemmehjelpstjenesten). For å holde tjenestenivået innenfor budsjett, vil det være behov for en gjennomgang av kriterier/ standard for tildeling av tjenesten. Pr dd er det innvilget vedtakstimer tilsvarende ett årsverk over budsjett, dvs at det vil være et behov for en høyere terskel for å få innvilget praktisk bistand.

Sted 5458- Hjemmesykepleien Brønnøysund

Hjemmesykepleien i Brønnøysund går mot et overforbruk på rundt 5 mill i 2020. I tillegg ble det overført 3 årsverk fra hjemmebasert i Velfjord i budsjettet 2020. Hjemmesykepleien har en stor økning av antall brukere de siste årene og det er gjort en estimering av tidsbruk som tilsier et behov for flere årsverk enn det som allerede ble tilført ved årsskifte 2019/2020. Det er igangsatt et prosjekt «hjemmesykepleien 2022», som skal gi oss noen råd om hvordan rigge oss smartere i framtiden.

Sted 5459- Miljøtjenesten

En økning som følge av tilbud til psykisk helse og rus, styrket med 1,3 mill.

Sted 5454, 5461 og 5462- Bemannet botilbud- (Farmen, Jektskipperveien, Tautra, Avlastningsbolig for barn)

I boligene har driften vært forutsigbar og det er ikke forventet endringer i driftsnivået utover endringer i lønn. Avlastningsbehovet for barn er basert på enkeltvedtak, og det kan komme nye enkeltvedtak i løpet av året.

Sted 5463- Aktivitetstilbud til hjemmeboende med demenssykdom (dagsenter)

Forutsigbar drift, men det er mange med demenssykdom som burde fått et aktivitetstilbud noe som også vil være en avlastning for pårørende. Pr i dag er det ikke økonomi til det.

Sted 5464, 5465, 5466 -- Omsorgstønad, støttekontakt/ avlastning, BPA

Avlastning barn (gårdsavl mm) er vedtaksbasert. Det har økt med 0,5 mill og det lagt inn budsjett ut fra et realistisk behov.

Støttekontakt har et budsjett tilsvarende 2, 2 mill, men det er innvilget vedtak tilsvarende 3,5 mill. Det vil være et behov for å organisere støttekontakt på en annen måte f.eks gruppebasert. Kriterier for tildeling vil bli utarbeidet og vedtakene må gjennomgås.

BPA- Brønnøy kommune kjøper BPA (brukerstyrt assistent) fra Uloba. Det er budsjettert med 0,4 mill for 2020, mens forbruket er 3 mill. (Uloba tar 455.- pr time og Brønnøy kjøper tjenester tilsvarende 118 t/uke) Overtar Brønnøy kommune BPA driften fra Uloba, vil det være realistisk med et budsjett på 2 mill i stedet for 3 mill. Dvs at det BPA er underbudsjettert.

Oppsummert fra Agenda Kaupang sin analyse

Generelt

- Behovet for pleie- og omsorgstjenester er nesten dobbelt så høyt i 2040 som i dag dersom vi fortsetter som nå
- Hovedutfordringen er innbyggernes forventninger til helse og omsorgstjenestene
- Utfordringsbildet både i Brønnøy og nasjonalt – vil kreve nye arbeidsformer
- God prioritering av hjemmesykepleie framover er nødvendig

Tiltak for et realistisk budsjett innenfor gitt ramme (ikke helårseffekt)

Analyser av befolkningsframskrivningen viser for Brønnøy en stor vekst i den eldste befolkningen rundt 2024. Vi anbefales å bruke tiden fram mot 2024 til å omstille oss. Vi kan ikke løse framtidens helse og omsorgstjenester på sammen måte som vi gjør i dag. Det vil vi ikke ha økonomi eller tilstrekkelig helsepersonell med riktig kompetanse til. Det er også viktig med tiltak slik at helse og omsorg får realistiske budsjett.

Agenda Kaupang har pekt på følgende områder i Brønnøy:

- Brønnøy har institusjonsplasser på nivå med snittet.
- For praktisk bistand er årsverk per bruker også høy. Dette samtidig som kommunen har vesentlig flere brukere enn snittet. Samlet gir dette en svært høy ressursbruk. Flere kommuner jobber aktivt med hverdagsrehabilitering hvor målet er å redusere denne ressursbruken.
- Brønnøy har en høyere andel tjenestemottakere med matombringning, støttekontakt, omsorgsstønad, praktisk bistand og bolig med heldøgns omsorg.
- Kommunen har tydelig større andel som får bolig med heldøgns pleie. Dette kan i en viss grad forklares med en lavere andel plasser sykehjem og hjemmesykepleie.
- Kommunens utgifter per innbygger er samlet på nivå med snittet (Agenda Kaupang har gjort en analyse av utvalgte kommuner, jfr analysen)
- Kommunen har spesielt lave utgifter til «psykisk helse og rus» og «psykisk utviklingshemmede/medfødt utviklingsforstyrrelser» og noe mer for gruppen «Andre i hovedsak eldre».
- Brønnøy har høye utgifter til arbeid og aktivitet enn snittet og lavere til bolig enn snittet.
- Brønnøy har høyere kostnader innenfor helse, bl.a legetjenester.

Sted	Tiltak	Reduksjon / økning
Ramme 2021 inkl ROP		196 771 000.-
Brønnøy sykehjem	Reduksjon av sykehjemsplasser/ controller, styrking demensavdelingen	- 4 700 000.-
Fysio/ Aktivitet og mestring	Styrkes til realistisk nivå	995 000.-
Sosial tjenester	Økte sosialutgifter	400 000.-
Hjemmetjenesten Velfjord	1 årsverk reduksjon ihh til budsjett	
Praktisk bistand/ hjemmehjelp	Redusere nivået på tjenesten tilsvarende 1 årsverk	

Hjemmesykepleie Brønnøysund	Styrkning av hjemmetjenesten til realistisk nivå	2 260 000.-
Miljøterapi-tjenesten	Styrkning av psykiatri (1,2 mill)	1 330 000.-
Støttekontakt /avlastning	Styrkning til realistisk budsjett	740 000.-
Omsorgsstønad, støttekontakt/ avlastning, BPA	BPA -Uloba (gjennomgang av vedtak)	2 800 000.-
Aktivitet- HIAS	Prisøkning samt vedtak	200 000.-
Boliger	Lønnsjusteringer jfr lønnsark	374 000
Ny ramme		201 170 000

I tabellen over er det satt opp helse og omsorg sitt forslag til styrking og reduksjoner for å få til et forsvarlig budsjett for 2021, ihht tildelt ramme. Tiltakene vil ikke ha helårseffekt der tiltakene omfatter nedgang i bemanning. Det vil ta tid fra vedtak er fattet i kommunestyret til det en evt omplassering/nedbemanning er gjennomført.

Kommentarer til tabell

Utfordringsbildet for 2021 er bl.a. at noen enheter må redusere driftsnivået for å drive innenfor nåværende budsjett. Dette gjelder for hjemmebasert i Velfjord, jfr beskrivelse over. Praktisk bistand drives over budsjett og kriterier for tjenesten må revideres og vedtak revurderes.

Når det gjelder støttekontakt, avlastning barn og BPA er det innvilget flere vedtak enn det er budsjett for. For 2021 legges det opp til et budsjett tilpasset drift. Det er en mulighet for at Brønnøy kommune kan overta BPA som i dag drives av Uloba for å få ned driftsnivået. Som for hjemmehjelp er det viktig med kriterier for tildeling og revurdering av vedtak.

Hjemmesykepleien i Brønnøysund har hatt en betydelig økning i de siste årene og spesielt i 2020. Det er gjort en beregning av estimert tid til oppdragene inklusiv kjøring og administrasjon som tilsvarer et høyere antall årsverk enn budsjettet med i 2020. Vedtakene skal gjennomgås og kriterier for tildeling av helsehjelp vil bli revidert.

Slik situasjonene er nå foreslås en nedgang av sykehjemsplasser. Som beskrevet tidligere vil sykehjemmet ha behov for styrking for å fortsette med nåværende drift, noe som det vanskelig lar seg gjøre innenfor gitt ramme.

For at vi skal lykkes med en dreining av tjenester der vi øker hjemmesykepleie og tar ned sykehjemsplasser, er vi avhengig av et robust og tydelig tjenestekontor. Tjenestekontoret vil utgjøre navet, og skal sikre tildeling av tjenester etter gjeldende kriterier. Aktivitet og mestring vil ha en viktig rolle for opptrening av hjemmeboende enten det foregår opptrening/rehabilitering i institusjon eller hverdagsrehabilitering i heimen. En annen viktig forutsetning er bl.a. at det investeres i oppvaskmaskiner i leilighetene i Hestvadet slik at helsepersonell kan utføre helsehjelp.

NAV- Sosial. Budsjettet er styrket noe i budsjettforslaget, men det er vanskelig å vurdere behovet. Det vil bli iverksett tiltak rettet mot ungdom, et ungdomsteam uten at det er tallfestet effekt av det.

Det har vært lagt ned mye arbeid for å få en stabil og effektiv drift av legesenteret de siste årene. Vi har klart å rekruttere flere leger fra distriktet, men inntil vi har alle stillingene besatt vil det være utfordrende å øke inntektene og ta ned kostnadene. Det er lagt opp til en økt inntekt for 2021, med det er urealistisk å ta inn ytterligere inntekt. Skal vi rekruttere nye leger og beholde de vi allerede har ansatt, vil det være urealistisk og uforsvarlig å legge ytterligere press tjenesten. Vi risikere at de yngre legene drar her i fra.

Oppsummering

Pleie og omsorg driver godt under snittet for Kostragruppe 11, og til tross for det, skårer vi godt i Kommunebarometeret. Det er viktig å gjøre oppmerksom på at budsjettet slik det er foreslått, fortsatt er stramt. Vi burde kunne gjort omdisponeringer til å ivareta velferdsteknologisatsingen og styrke tjenestekontoret. Det får vi ikke til innenfor nåværende budsjettforslag.

Hvordan planlegge for en økning i antall eldre fram mot 2024?

- En plan for økning av boligtilbud, Hestvadet 2
- Velferdsteknologi- spare tid på ved bruk av velferdsteknologi, jfr. vedlegg
- Heltidskultur – en prosess med alle ansatte som går turnus. Det må utarbeides en plan over tid for hvordan vi skal oppnå heltidskultur. Til det arbeidet må vi søke ekstern bistand og OU-midler
- Kriterier og nivå på tjenestene må avklares

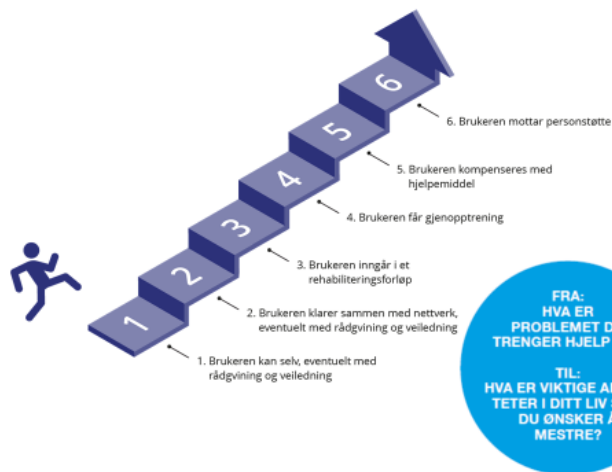
Agenda Kaupang anbefaler å utvikle en helhetlig innsatstrapp for Brønnøy Eksempel på trinnene i innsatstrappen – viser grad av inngripen i innbyggernes liv

11

Agenda Kaupang anbefaler Brønnøy å utvikle en tilsvarende strategi

Verdighet og livskvalitet – "det er godt å klare selv"

Overordnet mål:

- Helse- og omsorgstjenesten skal bidra til at innbyggerne mestrer eget liv

Strategiske innsatsområder:

- 1) Forebygging og tidlig innsats
- 2) Legge til rette for at innbyggerne skal bo lengst mulig i eget hjem
- 3) Utvikle samarbeid med pårørende, frivillige og næringsliv
- 4) Riktig kompetanse og god ledelse i tjenesten
- 5) Nye boformer og botilbud i takt med befolkningsutviklingen

12

Brønnøy bør lage en tilsvarende tydelig forventningsavklaring med innbyggerne før kommunale tjenester blir innvilget Kilde: Bjørnafjorden kommune

Dette kan du forvente av kommunen:

- Individuell tilpassa teneste
- Kartleggingsteam
- Kvardagsrehabilitering
- Heimehjelp
- Oppfølging frå psykisk helse og rus
- Matombringing
- Støttekontakt
- Dagsenter
- Velferdsteknologiske hjelpemiddel – tryggleiksalarm
- Koordinator individuell plan

Kommunen forventar av deg at du:

- Tilrettelegg for eige liv
- Planlegg eigen alderdom
- Gir bustaden din universell utforming
- Tar i bruk moderne kommunikasjonsmatar, som t.d. Facetime
- Er aktiv
- Kjøper inn utstyr som kan forenkle kvardagen (t.d. robotstøvsugar, elektrisk persienner, løkkopnar m.m.)
- Er nysgjerrig og oppsøkande
- Blir med på besøk i leilegheita «Framsyn», der vi viser fram enkle, velferdsteknologiske løysingar. Her vil du få inspirasjon, råd og rettleiing.
- Lagar ei framtidfullmakt, som vil vera til hjelp dersom du i framtida blir sjuk og ikkje så lett kan gjere greie for kva som er viktig for deg.
- Ojer det du kan for å ha eit sosialt og aktivt liv (t.d. gjennom vennegjeng, klubb, lagsarbeid).

13

Vedlegg

Velferdsteknologi – gevinstrealisering

Velferdsteknologi anses å være et sentralt virkemiddel for å møte fremtidige omsorgsutfordringer i de kommunale pleie- og omsorgstjenestene. Innføring av Velferdsteknologi vil kunne styrke tjenestebrukernes mulighet til å klare seg selv i hverdagen og leve trygt og selvstendig og lengst mulig i eget hjem, samtidig som det understøtter helsepersonell i daglig virke.

Med henblikk på planlegging av framtidens omsorgstilbud og for å nå nasjonale mål om at Velferdsteknologi skal være en integrert del av tjenesten må det avsettes ressurser til dette området. Det skal tas i bruk nye måter å jobbe på og mye av gevinstrealiseringen er knyttet til disse arbeidsprosessene. Nye teknologier trenger frigitte ressurser til koordinering av behovskartlegging, det trengs systemansvarlig for blant annet å følge opp de nye løsningene i form av konfigurering, opplæring og implementering.

Prosjekt Velferdsteknologi mener det må opprettes en 100% stilling «Velferdsteknologisk konsulent» og en 50% stilling som hjelpemiddel teknikker. Helsepersonell som er operative i pleien har per i dag ikke nok kompetanse eller tid til å kunne følge opp disse systemene og prosessene.

De overnevnte stillingene vil medføre en ekstrakostnad. Nasjonale kartlegginger viser dog at innføring av Velferdsteknologi løsninger over tid vil gi gevinst i form av spart tid, sparte kostnader og økt kvalitet av tjenesten. Dette innebærer ikke reduksjon av stillinger, men det ligger til grunn at behovet for å øke stillinger i helse og omsorg kan holdes stabilt. Ved å integrere underliggende systemer og kombinere informasjon fra en rekke forskjellige teknologiske fagfelt samt grenseoppgangene mellom disse, gir plattformen Imatis tilgang til sanntidsinformasjon fra alarmer, oppgaver, ressurser og øyeblikks situasjonen på enhets, avdelings- og ledelsesnivå.

Nivå	Beskrivelse	Suksesskriterier
Virksomhetsmål	Bruk av velferdsteknologiske løsninger i helse- og omsorgstjenesten basert på individuelle behov som benyttes der det gir gevinst for brukeren og kommunen.	Veikart for tjeneste innovasjon Kvikk guide KS
Effektmål	Økt kvalitet Spart tid Unngåtte kostnader Økt trygghet og frihet til brukeren Bedre samhandling mellom tjenester og kommuner Økt kompetanse	Gevinstrealiserings dokument, avsatte ressurser til å følge opp dette. Kompetanse og nettverksarbeid innenfor Velferdsteknologi
Resultatmål / Prosjektprodukt Hva skal prosjektet levere? Hva er hovedproduktene?	Imatis (velferdsteknologiske plattform og tverrtjenestlig samarbeidsverktøy). Lifecare mobil pleie og Gerica plan Trygghetsalarm, med muligheter for tilkobling av ulike sensorer og teknologiske løsninger Medisindispenser	Drifts-stabilitet Nødvendig infrastruktur etablert Velferdsteknologi konsulent Hjelpemiddelteknikker Investeringsmidler

Gevinster:

<p>Økt Kvalitet</p> <p>Mindre avvik i tjenesten</p>	<p>IMATIS:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lett tilgjengelig risikovurderinger for å fange opp underernæring, trykksår og fall tidlig. statistikker fra oversiktstavler med filtre over fokusområder for å synliggjøre hvor "skoen trykker" • NEWS skår i IMATIS gir oss oversikt en god og rask oversikt over pasientens sykdomsgrad. Dette gjør at vi lett kan fange opp forverring i tilstand og iverksette tiltak umiddelbart • Digitalisering av arbeidsoppgaver (slipper faren det er ved å miste arbeidslisten i papir) • Sanntidsoppdatering av data • Mindre flaskehals • Bedre samhandling • Integrasjoner til underliggende systemer • Bedre tjenestekvalitet • Plattformen støtter automatisering og digitalisering av arbeidsoppgaver i tillegg til at alle data lagres og kan monitoreres i applikasjonen i sanntid • Bort med gule lapper, bort med Excel dokumenter og dokumentasjon på papir • muligheter for at ulike Alarmer fra ulike systemer kommer direkte inn en og samme applikasjon • Enklere arbeidshverdag og færre arbeidsflater å forholde seg til • Det er lett å se om pasienten har smitte. Dette har vært vanskelig å oppdage i dagens EPJ (elektronisk pasient journal) Ergo kan vi unngå at personell blir smittet. (Spesielt nyttig ift. Covid-19) • Trygghetsalarmene skal kobles på plattformen IMATIS, det gjør at vi til enhver tid har med oss opplysninger om personen som ringer alarm. Dette er noe vi har manglet og har måtte rykket ut til pasienter uten å ha hatt med informasjon om bruker <p>DIGITALE TRYGGHETSALARMER</p> <ul style="list-style-type: none"> • Økt trygghet og frihet for den enkelte og deres pårørende • Pasienten kan bruke alarmen andre steder enn bare inne <p>ELEKTRONISKE MEDISIN DISPENSERE</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rett medisin til rett tid. • Økt frihet for brukeren. Bruker slipper å vente på personalet. • Frigjort tid reduserer stress hos de ansatte for å nå frem til alle pasientene til riktig medisintid. <p>GERICA LIFECARE MOBIL PLEIE OG PLAN</p>
---	---

	<ul style="list-style-type: none"> • Tilgjengelig informasjon ute hos pasienten gir bedre kvalitet (slipper å huske det man har lest seg opp på inne på kontoret) og mulighet til å dokumentere i nåtid • Oversikt over daglig oppdrag og tilgjengelig ressurser • Redusert stress for ansatte; ansatte har «med seg» nødvendig informasjon ut til brukere og kan ferdigstille oppgaver knyttet til dokumentasjon og rapportering i løpet av arbeidsdagen og slipper å vente på ledig pc, evt. arbeide utover normal arbeidstid • Økt kvalitet på dokumentasjon i pasientjournal; Opprettelse og vedlikehold av tiltaksplaner gir en strukturert og oversiktlig dokumentasjon og ansatte trenger bare å kvittere for at et eller flere tiltak er utført. Det skal derfor ikke være nødvendig å bruke tid på å skrive (lange) rapporter, med mindre det gjelder avvik fra tiltaksplanen
<p>Spart Tid</p> <p>Det brukes mye tid i pleie og omsorg til å lete etter og dele informasjon</p>	<p>IMATIS:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Færre telefonsamtaler • Mer effektiv arbeidsflyt • Enkel oversikt over smitte hos pasienter samt oversikt over pasienter som er på opphold. Dette reduserer bomturer og ekstra arbeid i etterkant forhold til smitte. <p>DIGITALE TRYGGHETSALARMER:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alarmklokken kommer med 2 veis tale som gjør at personalet slipper å rykke ut til "falske" alarmer. • Vi har integrasjon med Gerica og IMATIS slik at vi slipper å bruke tid på å dra innom kontoret for å lese på pasienten som har ringt alarm. • Trygghetsalarmene åpner opp for at alarmen ringer personalet som er nærmest pasienten <p>ELEKTRONISKE MEDISIN DISPENSERE</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ved nullpunksmålinger på legemiddelhåndtering i Brønnøysund at det brukes 27 timer daglig på dette. (3 års verk) ved å sette inn dispensere der dette er behovsavklart, frigjøres tid til andre pleieoppgaver. <p>GERICA LIFECARE MOBIL PLEIE OG PLAN</p> <ul style="list-style-type: none"> • Unngår å sitte i kø på vaktrommet for å skrive rapport • Utlyse besøk på mobiltelefon til ansatte slik at de med ledig tid kan ta oppdraget.
<p>Unngåtte kostnader</p> <p>Redusert drivstoff utgifter</p>	<p>IMATIS:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kostnadseffektivisering i arbeidsprosesser er tid spart og vil på sikt kunne gi reduserte kostnader. Mindre tid som brukes til administrasjon og kjøring kan omsettes til pleie og omsorgstid. • Unngår å dra bomturer til pasienter som er innlagt. I tavlene er det synlig hvor pasienten oppholder seg. <p>DIGITALE TRYGGHETSALARMER:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Systemet legger opp til at man etter avtale med pårørende kan konfigurere det slik at de kan svare alarmer.

	<ul style="list-style-type: none"> • Når vi unngår å rykke ut til "falske" alarmer unngår vi drivstoffutgifter og personalet kan bruke tiden sin på andre oppgaver. • Kan unngå innleggelse på sykehjem, da pasientene kan klare seg lengre hjemme. Eksempelvis kan det tas i bruk GPS som gjør at demente pasienter kan bo lengst mulig hjemme. <p>MEDISIN DISPENSERE</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kan unngår å øke antall personell • Unngår drivstoffutgifter ifb. At antall tilsyn/besøk reduseres
--	--

Skjema 1 B - ny modell

	Ansvar	Beskrivelse	Budsjett 2020
Skatt/rammetilskudd			
Inntekt	221	Skatt/rammetilskudd	-4530000
Utgift	221	Skatt/rammetilskudd	0
Netto	221	Skatt/rammetilskudd	-4530000
221 Teknisk drift			
Inntekt	221	Teknisk drift	-31870964
Utgift	221	Teknisk drift	51847435
Netto	221	Teknisk drift	19976471
243 Plan, utvikling og landbruk			
Inntekt	243	Plan, utvikling og landbruk	-3103991
Utgift	243	Plan, utvikling og landbruk	12288841
Netto	243	Plan, utvikling og landbruk	9184850
244 Økonomi			
Inntekt	244	Økonomi	-2230198
Utgift	244	Økonomi	28317496
Netto	244	Økonomi	26087298
245 Personal			
Inntekt	245	Personal	-637058
Utgift	245	Personal	6486275
Netto	245	Personal	5849217
247 Næring			
Inntekt	247	Næring	0
Utgift	247	Næring	1959000
Netto	247	Næring	1959000
249 Kirkelig fellesråd			
Inntekt	249	Kirkelig fellesråd	-48781
Utgift	249	Kirkelig fellesråd	4350781
Netto	249	Kirkelig fellesråd	4302000
250 Eiendom			
Inntekt	250	Eiendom	-22818661
Utgift	250	Eiendom	45656469
Netto	250	Eiendom	22837808
252 IKT			
Inntekt	252	IKT	-2447418
Utgift	252	IKT	21611851
Netto	252	IKT	19164433
253 Oppvekst			
Inntekt	253	Oppvekst	-44290431
Utgift	253	Oppvekst	273434189
Netto	253	Oppvekst	229143758
254 Pleie, omsorg, helse			
Inntekt	254	Pleie, omsorg, helse	-37002556
Utgift	254	Pleie, omsorg, helse	227480740
Netto	254	Pleie, omsorg, helse	190478184
268 Helgeland IUA			
Inntekt	268	Helgeland IUA	-919563
Utgift	268	Helgeland IUA	632813
Netto	268	Helgeland IUA	-286750
998 Lønnsreserve			
Utgift	998	Lønnsreserve	15300000
Netto	998	Lønnsreserve	15300000
Totalt Netto			543996269

Bevilgningsoversikt - Investering nytt format

Tall i kroner	Budsjett 2020	Budsjett 2021
FINANSIERINGSBEHOV		
Investering i varige driftsmidler	205788000	46625000
Tilskudd til andres investeringer	2500000	2500000
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	2100000	2100000
Utlån av egne midler		
Avdrag på lån		
Sum investeringsutgifter	210388000	51225000
Kompensasjon for mva	-10938000	-8225000
Tilskudd fra andre		
Salg av varige driftsmidler		
Salg av finansielle anleggsmidler		
Udeling fra selskaper	-2100000	-2100000
Mottatte avdrag på utlån av egne midler		
Bruk av lån	-197350000	-40900000
Sum investeringsinntekter	-210388000	-51225000
Videreutlån	20000000	40000000
Bruk av lån til videreutlån	-20000000	-40000000
Avdrag på lån til videreutlån		
Mottatte avdrag på videreutlån		
Netto utgifter videreutlån	0	0
Overføring fra drift		
Netto avsetninger til eller bruk av bundne inv fond		
Netto avsetninger til eller bruk av ubundne inv fond		
Dekning av tidligere års udekket beløp		
Sum overføring fra drift og avsetninger	-210388000	-51225000
Fremført til inndekking i senere år	0	0

Bevilgningsoversikt skjema B

Fornyning kjøretøy/maskiner	500
Renovering vannanlegg	3500
Avløp	
Renovering pumpestasjoner	500
Renovering avløpsanlegg	2000
Renovering havnegata Nord	1500
Felles tiltak(flere aktører inne)	
Distriktsmedisinsk senter kommunal egenandel	6250
Torghatten	250
Investeringer for å unngå skader	
Eiendomsmasse investeringer	3750
	-
Andre investeringer	-
Kirke	3125
Grunnerverv næringsområder	-
Uteområdet oppvekst	625
Gjerde	625
IKT	6875
Vedtatt kulturhistoriske bygg	-
Fornyelse av bil og maskinpark eiendom	250
Diverse utstyr	1875
Opprusting av veier fastdekke/park. plass	1250
Boligbehov, akuttbolig	5000
Fasader Samfunnshuset	5000
Bofelleskap Tautra	250
Skilt adresseringsprosjekt	313
Fornyning Sjøpeldunker - park	188
Utskifting av kjøretøy/maskiner park/vei drift	188
Lærermidler	3125
Komprimator	1250
GPS utstyr (Plut)	375
Diverse utstyr PLO	313
Drone Brann	-
Opprusting gatelys	250
Totale lånebehov	49125

Andre sine investeringer

Investeringer i aksjer og andeler

2100

Fritaksliste § 7a

	GNR.	Bnr.	Fnr.	Snr.	Eier	Eiendom
26299	12	8	0	0	Ungdomslaget Viljen	Hongsetveien 95
23397	75	22	0	0	Trælnes Krets Vel	Trælnessjøveien 2
23399	80	38	0	0	Innlandet Grendehus Al	Skomo 60
23650	82	5	1	0	Gabrielsen Einar Jan	Skihytte - gåsheia
23933	82	82	0	0	Brønnøy Jeger Og Fiskefor.	Kjerringlorten Leirduebane
20312	84	35	0	0	Syltern Grendelag	Kjølsøyveien 1
20419	90	45	0	0	Torgar Grendehus AL	Innertorget 4
26625	90	70	0	0	Torget Grendehus Al	Torgar Iii
25969	90	89	0	0	Brønnøy Historielag	Torgartun
26191	90	90	0	0	Brønnøy Historielag	Torget
20497	93	17	0	0	Fremgang U L	Fremgang
23768	99	37	0	0	Torgnesøyan Velforening	Lilletorgnes 2
20781	104	1	98	0	Brønnøy Sokn	Dr. Møllers gt. 2 - Kefas
27446	104	1	650	0	Brønnøy Sjøsportklubb	Svarthopen
21119	104	39	0	0	Forsamlingslokalet A.L.	Forsamlingslokale
21171	104	115	0	0	Brønnøysund Misjonsmenighet	St. Knuts gate 3
23287	104	401	0	0	Stiftelsen Mortensenbrygga	Strandveien 20
21708	104	851	0	0	Åsv 33 As	Åsveien 33
23354	104	888	0	0	Brønnøy Lag Av Lhl Landsfo	Åsveien 35
21939	104	1139	0	0	Pinsemenigheten Betel	Dr. Sælleg's Plass 2
23274	104	1208	0	0	St Johanneslogen St Knud T	Lenningveien 20
23341	104	1355	0	0	Brønnøysund Musikkorps	Kirkealleen 20
22358	105	486	0	0	Jehovas Vitner - Brønnøysu	Gårdøyveien 2
22398	105	539	0	0	Brønnøysund Røde Kors	Gårdøyveien 4
22561	106	11	0	0	Ungdomslaget Alltid Fremad	Sagatun
24985	107	29	0	0	Brønnøysund Skytterlag	Tilrem 1
25867	108	5	0	0	Tilrum Bjørn-Ole	Tilrem Markeds plass
24841	108	5	4	0	Tilrem Markeds plass Stifte	Tilrem 42
24252	108	19	0	0	Tilrem Markeds plass Stifte	Tilrem 44
24189	108	29	0	0	Tilrem Markeds plass Stifte	Tilrem 16
23363	109	35	1	0	Tjalg Idrettslaget	Mo 8
23290	110	8	0	0	Nordbygdens Ungdomslag	Lund 25
23462	120	6	0	0	Sæterlandet Vel	Sæterlandet - Grendehus
25267	139	1	0	0	Helgeland Skogselskap	Brattåsveien 21
26062	139	3	0	0	Velfjord Historielag	Brattåsveien 23
22902	142	30	0	0	Velfjord Historielag	Heimervik - Herredshus
23028	144	114	0	0	Velfjordtunet	Rugåshylla 46 og 48 + Brusjøv 1
23532	144	143	0	0	Velfjordtunet	Rugåshylla 44 A og B
23052	144	145	0	0	Velfjordtunet	Brusjøveien 7, 9, 11, 13 og 15
23426	157	29	0	0	Folkets Hus Velforening	Samfunnshus, Sausvatn
24472	160	1	0	0	Dypaune Signar Arne	Djupvatnet
25118	166	13	0	0	Velfjord Historielag	Tosenveien 87
23468	170	9	0	0	Ungdomslaget Samhold	Ungdomshus - Homla
26123	185	2	0	0	Helgeland Kraft Vannkraft As	Hytte Tettingdalen
26545	196	1	0	0	Helgeland Skogselskap	Klavesmarka
23439	202	21	0	0	Tosbotn Ungdomshus Al	Tosbotn Grendehus
23528	215	3	1	0	Vassbygda Jeger og Fiskefor.	Vatnanveien 4

Budsjettkommentar fra Utdanningsforbundet 2020

Tidlig innsats

Begrepet *tidlig innsats* ble innført av den rødgrønne regjeringen gjennom Stortingsmelding nr. 16 2006. Siden da har begrepet *tidlig innsats* blitt brukt i flere dokumenter og stortingsmeldinger på utdanningsområdet. Den siste stortingsmeldingen som omhandler tidlig innsats, kom høsten 2019 ved Solbergregjeringen. Det viser at det er bred politisk enighet om at tidlig innsats i barnehage og skole er viktig. Dette legger føringer for hva skole – og barnehageeier bør prioritere. Kommunestyret i Brønnøy har tidligere vedtatt at tidlig innsats er viktig og at dette arbeidet skal styrkes både i barnehage og skole.

Hva betyr så egentlig begrepet *tidlig innsats*? Tidlig innsats har på flere måter blitt svaret på et ønske om å forebygge framtidig frafall fra skolen og utenforskap i arbeids- og samfunnslivet. Det innebærer at man skal sette i gang tiltak for et barn med en gang det er behov for det, når som helst både i barnehagen og i skoleløpet. Det er viktig å prioritere forebygging. Alle elever skal bli vinnere i sitt eget liv etter sine forutsetninger. Hvis man starter allerede med forebyggende arbeid og gode tiltak i barnehagen, er målsettingen at behovet for spesialundervisning i skolen vil minske og at elevene vil stå bedre rustet til å gjennomføre videregående skole.

I stortingsmelding nr. 6 2019-20 står det: «Regjeringen vil i denne stortingsmeldingen legge til rette for at kompetansen kommer tett på barna og elevene. Vi vil blant annet styrke det tverrfaglige samarbeidet og setter i gang et varig kompetanseløft på det spesialpedagogiske feltet for ansatte i barnehager, skoler og PP-tjenesten».

En rapport fra en ekspertgruppe ledet av professor Thomas Nordahl, som for øvrig Brønnøy kommune leide inn som foredragsholder for lærerne i grunnskolen for to år siden, viser store svakheter i spesialundervisningen og tilrettelegging for barn og unge med særskilte behov. Mange barn får hjelp for sent, halvparten får spesialundervisning av ukvalifisert lærere, og en av tre elever som får spesialundervisning blir tatt ut av klasserommet.

I budsjettet ligger det nå forslag om å kutte i 60 % stilling funksjon i barnehage som er en mangfoldkoordinator-stilling. Dennes oppgave er å følge opp de minoritetsspråklige barna bl.a. ift. språkopplæring som er særdeles viktig for videre skolegang. I tillegg er denne stillingen til for å kunne oppdage raskere alle barn som vil ha behov for spesialpedagogisk hjelp, få utredet disse barna tidligere og evt. sette inn tiltak så tidlig at de kanskje ikke trenger å bli en sak i PPT-systemet. Å skulle kutte denne stillinga er ikke samsvar med prinsippet om tidlig innsats, og Utdanningsforbundet vil sterkt fraråde å ta bort denne funksjonen. Utdanningsforbundet mener at kampen mot frafall i videregående skole må sees i sammenheng med tidlig innsats og tett oppfølging av det enkelte barn

og elev. En betydelig innsats må derfor settes inn i tidlig i utdanningsløpet. Vi registrer for øvrig at også rådmannen i sin budsjettkommentar, stiller seg kritisk til å fjerne denne funksjonen

Full bemanning hele barnehagedagen og lærertetthet i skolen

Lærere spiller en avgjørende rolle for barnas og elevenes framgang på alle områder, og mye beror på hvordan lærere får grupper eller klasser til å fungere. Utdanningsforbundet jobber for at vi skal ha full bemanning hele barnehagedagen og for økt lærertetthet i grunnskolen jf. lærernormen. Vi har ikke full bemanning hele barnehagen i Brønnøy, og etter de siste nedskjæringer som ble gjort i fjor i Brønnøyskolen, er vi nå absolutt på et minimum for å oppfylle kravene til lærernormen.

Utdanningsforbundet vil derfor oppfordre Brønnøy kommune om å styrke bemanningen i både barnehage og skole. Dette kan det søkes eksterne prosjektmidler til gjennom Bransjeprogrammet i IA-avtalen som er ei forsøksordning for å få ned sykefraværet. Fredrikstad kommune har benyttet seg av disse prosjektmidlene, der Fredrikstad-politikerne har bestemt seg for å sjekke om høyere bemanning i både barnehage og skole kan få ned sykefraværet og øke trivselen for ansatte i oppvekstsektoren. Utdanningsforbundet Brønnøy har utarbeidet et faktaark om «Innføring av full bemanning i barnehagene i hele åpningstiden» som ordfører har fått tidligere. Se vedlegg!

Vakanser

Vi har fått konstituert oppvekstsjef etter at vi mistet oppvekstsjefen vår tidligere i høst. Det er Kjartan Paulsen som til daglig innehar stillinga som skolefaglig ansvarlig som nå er konstituert oppvekstsjef. Det betyr at stillinga som skolefaglig ansvarlig står vakant. Utdanningsforbundet er derfor bekymret for at skolene ikke lenger blir fulgt opp så godt som de burde. Dette er veldig uheldig, kanskje spesielt uheldig i år, da vi har fått mange nye ledere i Brønnøyskolen som naturligvis har behov for ekstra oppfølging og ivaretagelse, nettopp fordi de er nye i lederjobben, men også fordi at Brønnøyskolen nå står overfor store utfordringer ift. til atferdsproblematikk både i barnehage og skole. Det er kanskje også betimelig å spørre seg om de økende utfordringer ift. atferd som vi nå opplever i Brønnøyskolen og i barnehagene, har økt i takt med alle kutt og nedskjæringer i oppvekstsektoren?

Utdanningsforbundet registrerer at det er satt opp en stipulert innsparing på kr. 700.000 under *Vakanse* i budsjettforslaget. Utdanningsforbundet vil oppfordre politikerne til å ta ansvar for at oppvekstsjefsstillinga blir utlyst så snart som mulig for å sikre at skolene får god hjelp og støtte fra et overordnet faglig -og administrativt støttesystem på rådhuset framover med de utfordringer de nå står midt oppi.

Merkantilt personale

I evalueringsrapporten etter omorganiseringsprosessen i Brønnøy kommune kom det fram at det å redusere og fjerne merkantilt personale ved skolene, har vært uheldig og fått negative konsekvenser. I mangel av merkantilt personale har skoleledelsen ved den enkelte skole blitt pålagt å utføre mange av de oppgavene som tidligere ble utført av kontormedarbeidere. Dette mener Utdanningsforbundet er feil bruk av ressurser som kan føre til en dårligere skole. En skoleledelse med rektor som øverste leder, skal ha ansvar for og fokus på pedagogisk, personal- og administrativ ledelse. Det viser seg at det er vanskelig for lederne og skulle klare disse oppgavene, da de til daglig må bruke tid på kontorarbeid og passe telefonen og svare på henvendelser utenfra. Utdanningsforbundet har etterlyst ressurs til merkantilt personell i tre år nå, og nytter høve til å etterlyse dette på nytt. Utdanningsforbundet ber innstendig om at det blir avsatt midler til merkantilt personale ved skolene i neste års budsjett.

Covid 19

Sist, men ikke minst, så har vi fremdeles en alvorlig Coronasituasjon i landet og verden for øvrig. Regjeringen ved kunnskapsminister Guri Melby har lenge sagt at kommunene må leie inn flere vikarer for å avlaste slitne lærere og at kommunene skal få dekket disse meromkostningene som skyldes Covid 19. Smittevernreglene sier at man skal holde seg hjemme hvis man er syk og har symptomer med påfølgende karantene etter testing.

Utdanningsforbundet Brønnøy melder også om mange slitne lærere og ledere, som må ta mange ekstra vikartimer og dekke opp fravær som er skyhøyt pga. Corona. Alle skolene har også pålagt lærerne mer inspeksjon for sikre smittevernet elevene seg imellom, som er delt inn i mange ulike kohorter. Dette har ført til en større arbeidsbyrde for lærerne, som melder om hvor vanskelig det er å få tatt seg nødvendig pauser i løpet av en arbeidsdag, knapt nok tid til verken å gå på do eller spise. Arbeidsbelastningen på lærerne har nå blitt så stor at det begynner å gå på helsa løs for de ansatte og deres arbeidsmiljø. Utdanningsforbundet er veldig bekymret for den urovekkende situasjonen og utviklingen vi ser ift. lærernes arbeidsmiljø, og ber Brønnøy kommune om å søke etter flere lærere og øke bemanningen i denne Corona-perioden. Guri Melby mener det er et fornuftig grep også å kunne bruke lærerstudenter, og Utdanningsforbundet er positive til det. Vi trenger nok folk og mer ressurser!

Mvh

Bodil Karijord HTV Utdanningsforbundet Brønnøy

Merethe Paulsen Blomstervik HTV-vara Utdanningsforbundet Brønnøy

Vedlegg:

FAKTA om innføring av full bemanning i barnehagene i **HELE ÅPNINGSTIDEN**

Stavanger og Tønsberg satser på barna, er dere villige til å satse på våre barn?

Stavanger har hatt forsøksbarnehager med økt grunnbemanning. Dette resulterte i halvert fravær hos de ansatte, og kommunen har beregnet en årlig innsparing på 23 millioner av vikarbudsjettet.

Barna profiterer på økt bemanning med at det blir økt ro og større sikkerhet i barnehagene, ved dagens begynnelse og slutt.

Foreldresamarbeidet blir bedre ved at de ansatte har TID til å snakke med foreldrene ved levering og henting.

Bemanning i hele åpningstiden gir mulighet for tidligst mulig å hjelpe barn med språkproblematikk og som sliter med sosialt samspill.

Med bemanning hele åpningstiden kan vi observere i alle situasjoner. Det er lettere å avdekke omsorgssvikt i heimen, og sette inn tiltak tidlig (jf. Tidlig innsats).

Ved bemanning hele åpningstiden er det lettere å beholde de ansatte i jobb. Barnehagelærere flykter ikke til andre yrker.

Stortingsmelding 19, Tid for lek og læring, viser til stor samfunnsøkonomisk gevinst ved å investere i gode barnehager. Arne Holte (tidligere assisterende direktør for FHI) skriver:

«Positiv psykisk helse er landets viktigste ressurs. Psykiske lidelser er landets dyreste sykdommer. Psykisk sykdom koster Norge 185 milliarder kroner per år. Det er en tredel mer enn alle kreftsykdommene til sammen, en tredel mer enn alle hjerte-karlidelsene til sammen, like mye som vi investerte i olje og gass i fjor og like mye som det står inne på Folketrygdfondet. Kun 13 prosent av dette er helsetjenestekostnader. Resten er indirekte kostnader som tapt utdanning, produktivitet og trygdeutgifter. Halvparten av kostnadene skyldes depresjon og angstlidelser. Halvparten av disse lidelsene oppstår i barne- og ungdomsalder (Folkehelseinstituttet, 2016; Helsedirektoratet, 2015).

Med full bemanning hele barnehagens åpningstid kan vi forebygge disse utfordringene!

Er det politisk vilje til å satse på barna Brønnøy?